Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU OTSUS,

27. november 2001,

ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega

(Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus)

(2001/822/EÜ)

(EÜT L 314, 30.11.2001, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsuse 2001/822/EÜ ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega (Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus)EÜT L 314, 30.11.2001, lk 1. III lisa 2. liide	L 324	1	7.12.2001

▼B

NÕUKOGU OTSUS,

27. november 2001,

ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega

(Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus)

(2001/822/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, edaspidi "asutamisleping", ja eriti selle artiklit 187,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 25. juuli 1991. aasta otsus 91/482/EMÜ ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Majandusühendusega ([1]) kehtis 1. detsembrini 2001. Nimetatud otsuse artikli 240 lõikes 4 on sätestatud, et nõukogu kehtestab komisjoni ettepanekul ühehäälselt asutamislepingu artiklites 182–186 esitatud põhimõtete hilisemaks kohaldamiseks vajalikud sätted.

(2) Deklaratsiooniga nr 36 ülemeremaade ja -territooriumide kohta (edaspidi "ÜMTd"), mis on lisatud 1997. aastal Amsterdamis liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsil allakirjutatud lõppaktile, kutsutakse nõukogu asutamislepingu artikli 187 kohaselt läbi vaatama ÜMTde assotsieerimiskorda, pidades silmas nelja eesmärki:

— tõhusamini edendada ÜMTde majanduslikku ja sotsiaalset arengut,

— arendada majandussuhteid ÜMTde ja ühenduse vahel,

— võtta rohkem arvesse üksikute ÜMTde erinevust ja konkreetset eripära, sealhulgas asutamisvabadusega seotud aspekte,

— ja tagada rahastamisvahendi tõhustamine.

(3) 11. veebruaril 1999 võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni ÜMTde, AKV riikide ja ühenduse äärepoolseimate piirkondade vaheliste suhete kohta. ([2]) Lisaks sellele võttis Euroopa Parlament 4. oktoobril 2001 komisjoni ettepanekul vastu resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu otsust ÜMTde assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega. ([3])

(4) Komisjoni 20. mai 1999 teatises "Euroopa Ühendusega assotsieerunud ÜMTde seisund ja tulevikuvõimalused: ÜMTd aastal 2000" analüüsiti Euroopa Ühenduse ja ÜMTde assotsieerimise põhijooni ja arengut alates 1957. aastast, esitati assotsieerimise peamised põhimõtted ja praegune olukord ning toodi välja selle arengu võimalikud alternatiivsed tulevikuperspektiivid 1. mail 2000 algavaks ajavahemikuks.

(5) 29. ja 30. aprillil 1999 toimunud partnerluskohtumisel, milles osalesid komisjon, need neli liikmesriiki, kelle juurde ÜMTd kuuluvad, ja asjaomased 20 ÜMTd, teavitasid ÜMTde pädevad asutused komisjoni otsuse 91/481/EMÜ artikli 10 kohaselt muudatustest ja täiendustest, mida nad tulevikus teha soovivad.

([1]) EÜT L 263, 19.9.1991, lk 1. Otsust on viimati muudetud ja selle kehtivust pikendatud otsusega 2001/161/EÜ (EÜT L 58, 28.2.2001, lk 21).
([2]) PE 228 210, 1.12.1998.
([3]) Seni avaldamata C5-0070 – 2001/2033 (COS).

▼B

(6) Kuigi ÜMTd ei kuulu kolmandate riikide hulka, ei moodusta need ka osa siseturust ning peavad kaubanduse valdkonnas täitma kolmandatele riikidele pandud kohustusi, eelkõige päritolureegleid, tervishoiu- ja taimekaitsenorme ja kaitsemeetmeid.

(7) Üldjuhul peab nõukogu asutamislepingu artikli 187 alusel meetmete võtmisel arvestama nii asutamislepingu neljandas osas sätestatud põhimõtetega kui ka ühenduse õiguse muude põhimõtetega. Nõukogu peaks arvesse võtma ka otsuse 91/482/EMÜ kohase kauplemise korra rakendamisel omandatud kogemusi.

(8) Nimetatud korraga nähakse ette ÜMTdest pärit toodete tollimaksuvaba sissepääs ja päritolureeglid, mille kohaselt on lubatud kumulatsioon sellistest AKV riikidest, mille suhtes kehtib muu kord, või ühendusest pärit toodetega. See häirib või võib tõsiselt häirida ühise turukorralduse toimimist teatud valdkondades ühise põllumajanduspoliitika kohaselt, eelkõige riisi- ja suhkruturu ühise korralduse toimimist. Selliste häirete tõttu on komisjon ja nõukogu mitmel juhul võtnud kaitsemeetmeid.

(9) Riisisektoris otsuse vahehindamisel [1] tehtud muudatustega, millega vähendati päritolu kumulatsiooni kasutusala, on ÜMT toodetele endiselt tagatud juurdepääs ühenduse turule turu tasakaalu tugevdavatel tingimustel. Vähim arenenud ÜMTde suhtes tuleks juurdepääsuvõimalusi parandada, muutmata seejuures üldkogust, mille suhtes kumulatsiooni kohaldatakse. Arvestades, et ainult kaks muud ÜMTd kuuluvad selles sektoris turul osalejate hulka, tuleks ülejäänud saadaolevad kogused läbipaistvuse huvides neile eraldada.

(10) Suhkru ja suhkrusegude sektoris on seetõttu, et AKV riikidest ja ühendusest pärit suhkrust valmistatud toodete eksport ÜMTdest turule, kus juba valitseb suur ülepakkumine, on suurenenud, ühenduse tootjate suhtes kohaldatavat kvooti veelgi vähendatud, mistõttu tootjatele tagatud sissetulek väheneb märkimisväärselt.

(11) Veelgi enam, võttes arvesse madala lisandväärtusega minimaaloperatsioone, millest praegu piisab selleks, et tootele oleks suhkrusektoris võimalik omistada ÜMTdest pärit toote staatus, aitab selliste toodete eksportimine ÜMTde arengule kaasa ainult väga vähesel määral ning kahtlemata ei ole see proportsionaalselt võrreldav ühenduse asjaomastest sektorites tekkinud häiretega.

(12) Eespool toodud põhjustel tuleks suhkru jaoks vastu võtta päritolureeglid, mis võimaldavad vältida kumulatsiooni AKV riikide, ühenduse ja ÜMTde vahel, juhul kui teostatakse ainult minimaaloperatsioone. Kuid arvestades 1991. aastast kehtivate reeglite alusel ÜMTdes juba tehtud investeeringuid, peaks selline kumulatsioonikeeld jõustuma järk-järgult. Seetõttu tuleks juhul, kui vajalike rakendussätete vastuvõtmisest ei tulene teisiti, ajutiselt lubada kumulatsiooni jätkumist järk-järgult vähenevate koguseliste piirnormide raames, mis on kooskõlas suhkruturu ühise korralduse eesmärkidega ja mille kohaldamisel võetakse arvesse ÜMTde ettevõtjate seaduslikke huve.

(13) Samuti tuleks vastu võtta sätted, millega tagatakse, et selliseid ühendusest pärit põllumajandustooteid, mille suhtes on kohaldatud eksporditoetust, ei saa kumulatsiooni menetluse raames tollimaksuvabalt ühendusse reimportida.

(14) Lisaks sellele tuleks asjaomaste ettevõtjate ja ametkondade huvides ajakohastada kõik ÜMTde päritolureeglid, et võtta arvesse tehnika arengut ja ühenduse päritolureeglite ühtlustamise

[1] Nõukogu 29. novembri 1997. aasta otsus 97/803/EÜ, millega muudetakse vahehindamisel otsust 91/482/EMÜ ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Majandusühendusega (EÜT L 329, 29.11.1997, lk 50).

▼B

poliitikat. Samuti tuleks lihtsustada menetlust, et tulevikus oleks päritolureeglitesse tehniliste muudatuste tegemine lihtsam.

(15) Sellise kauba, mis ei pärine ÜMTdest, kuid on seal vabas ringluses, ümberlaadimise korda tuleks täiendada ja selgitada, et tagada ettevõtjatele ja ametkondadele läbipaistev ja kindel õiguslik raamistik. Lisaks tuleks seda korda laiendada, et selle alla kuuluksid ka teatud kalatooted, mis on olulise tähtsusega Gröönimaale ning Saint-Pierre ja Miquelonile, kui vajalike rakendussätete vastuvõtmisest ei tulene teisiti.

(16) Asutamislepingu ja sellest tulenevate õigusaktide üldsätteid ei kohaldata automaatselt ÜMTde suhtes, kui puuduvad selgesõnalised sätted, mis näevad ette teisiti. Sellest hoolimata peavad ÜMTde tooted, mis ühendusse imporditakse, vastama ühenduse kehtivatele reeglitele.

(17) ÜMTdele antav finantsabi peaks põhinema ühtsetel, läbipaistvatel ja tõhusatel kriteeriumidel ning arvesse tuleks võtta ka ÜMTde vajadusi ja saavutusi. Nimetatud kriteeriumide hulka peaksid eelkõige kuuluma ÜMTde majanduslikud ja füüsilised mõõtmed, varem eraldatud vahendite kasutamine, kinnipidamine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetest, õiglane fiskaalpoliitika, hinnanguline suutlikkus toetust vastu võtta, vajadus moodustada reserv programmiväliste kulutuste finantseerimiseks ja sujuv üleminek, et vältida Uus-Kaledooniale, Prantsuse Polüneesiale ja Hollandi Antillidele eraldatavate vahendite järsku märkimisväärset vähenemist. ÜMTde ametiasutuste juhtimissuutlikkuse tõhususe, lihtsustamise ja tunnustamise huvides tuleks ÜMTdele eraldatud rahalisi vahendeid hallata rohkem partnerluse alusel, kohaldades nende suhtes struktuurifondide kohta kehtivatel reeglitel põhinevat korda.

(18) Seepärast pannakse peamine vastutus koostööalase programmitöö ja koostöö elluviimise eest selle korra kohaselt eelkõige ÜMTdele. Koostöö toimub valdavalt kooskõlas ÜMTde õigusnormidega ning tugevdab ühenduse ja eelkõige komisjoni toetust programmis ettenähtud toimingute järelevalveks, hindamiseks ja auditeerimiseks. Lisaks sellele on vaja selgitada, millised ühenduse programmid ja eelarveread on ÜMTdele avatud ning millist korda kasutada, et tagada sujuv üleminek eelmistelt EAFidelt üheksandale EAFile.

(19) Üleilmsed muutused, mis kajastuvad jätkuvas kaubanduse liberaliseerimise protsessis, mõjutavad suurel määral nii ühendust, mis on ÜMTde peamine kaubanduspartner, kui ka nende AKV riikidest naabreid ja teisi majanduspartnereid. Turulepääsu seisukohast on tollitariifide suurusel järjest väiksem tähtsus, samal ajal kui teenuskaubandus ja kaubandusega seotud valdkondade olulisus ÜMTde ja nende majanduspartnerite vahelistes suhetes suurenevad. Seetõttu tuleks neid suhteid arendada, säilitades samal ajal praeguse kauplemiskorra põhijooned ja anda neile ÜMTdele, kes seda soovivad, võimalused järk-järgult liituda piirkondliku ja maailmamajandusega, aidates neil kõigis neis uutes valdkondades toime tulla.

(20) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord. ([1]) Üheksanda EAFi rakendamisel peavad hääletamine ja häälteenamus vastama nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate sisekokkuleppe artiklile 21 ühenduse abi rahastamise ja haldamise kohta vastavalt 23. juunil 2000. aastal Cotonous (Beninis) allkirjastatud Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise partnerluslepingu finantsprotokollile ning finantsabi eral-

([1]) EÜT L 184, 7.7.1999, lk 23.

▼B

damise kohta nendele ülemeremaadele ja -territooriumidele, mille suhtes kohaldatakse asutamislepingu neljandat osa ([1]) (edaspidi "sisekokkulepe").

(21) ÜMTd on saarepiirkonnad, mille keskkond on kergesti mõjutatav ja nad vajavad piisavat kaitset, seda ka jäätmehoolduse valdkonnas. Seoses radioaktiivsete jäätmetega pakuvad sellist kaitset Euratomi asutamislepingu artikkel 198 ja selle alusel vastuvõetud õigusaktid, välja arvatud Gröönimaa, mille kohta Euratomi asutamisleping ei kehti. Muude jäätmete puhul tuleks täpsustada, millised ühenduse eeskirjad ÜMTde kohta kehtima hakkavad.

(22) Bermuda valitsuse soovile kohaselt ei kohaldata käesolevas otsuses sätestatud assotsieerimiskorda Bermuda suhtes.

(23) Kõik eespool nimetatud uued tegurid nõuavad nõukogult uuenduslikku vastust, mis oleks nii järjekindel kui ka vastaks erinevatele olukordadele. Assotsieerimisele uue staatuse andmine võiks olla selline vastus,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

ESIMENE OSA

ÜMTde ÜHENDUSEGA ASSOTSIEERIMISE ÜLDSÄTTED

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Eesmärgid ja põhimõtted

1. ÜMTde ühendusega assotsieerimise (edaspidi "ÜMT-EÜ assotsieerimine") aluseks on asutamislepingu artiklis 182 sätestatud eesmärk, nimelt ÜMTde majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamine ning nende ja ühenduse kui terviku vahel tihedate majandussidemete sisseseadmine.

Assotsieerimisel tahetakse saavutada asutamislepingu artiklis 183 sätestatud eesmärke kooskõlas asutamislepingu artiklites 184–188 esitatud põhimõtetega, keskendudes vaesuse vähendamisele, ärahoidmisele ja lõpuks likvideerimisele, säästlikule arengule ja järkjärgulisele piirkondlikku ja maailmamajandusse integreerimisele.

2. Assotsieerimine on seotud I A lisas loetletud ÜMTdega.

3. Asutamislepingu artikli 188 kohaselt kohaldatakse käesolevat otsust Gröönimaa suhtes kooskõlas asutamislepingule lisatud Gröönimaa kohta kehtiva erikorra protokollis esitatud erisätetega.

Artikkel 2

Põhiseisukohad

1. ÜMT-EÜ assotsiatsioon põhineb vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetel. Need põhimõtted, millele Euroopa Liit asutamislepingu artikli 6 kohaselt rajatud on, on ühised kõikidele liikmesriikidele ja nendega seotud ÜMTdele.

2. Käesolevas otsuses viidatud koostöövaldkondades ei või esineda diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

([1]) EÜT L 317, 15.12.2000, lk 355.

▼B

Artikkel 3

Vähim arenenud ÜMTd

1. Ühendus võimaldab erirežiimi vähim arenenud ÜMTdele ja sellistele ÜMTdele, mis ei saa kasu artiklis 16 viidatud piirkondlikust koostööst ja integratsioonist.

2. Sellistest raskustest ülesaamiseks kuulub arengu finantseerimisalase koostöö hulka ka erirežiim rahaliste vahendite mahu ja nendega seotud tingimuste kindlaksmääramisel, et võimaldada vähim arenenud ÜMTdel ületada strukturaalseid ja muid arengutakistusi. Seoses vaesuse vähendamisega pööratakse erilist tähelepanu kõige vaesemate elanikkonnakihtide elutingimustele.

3. Käesoleva otsuse kohaldamisel loetakse vähim arenenud ÜMTdeks I B lisas loetletud ÜMTd. Seda loetelu muudetakse komisjoni ettepanekul ühehäälselt vastuvõetud nõukogu otsusega, kui mõne ÜMT majanduslikus olukorras toimuvad olulised püsivad muutused, mistõttu tekib vajadus lisada see ÜMT vähim arenenud ÜMTde loetellu või kui mõne ÜMT kuulumine sellesse ei ole enam põhjendatud.

2. peatükk

ÜMTdes asuvad koostöös osalejad

Artikkel 4

Põhimõtted

1. Artiklis 7 sätestatud partnerluse raames võtavad ÜMTde ametiasutused endale esmase vastutuse assotsieerimis- ja arengustrateegiate kavandamise ja nende ellurakendamise eest, valmistades koos komisjoni ja selle liikmesriigiga, mille juurde ÜMT kuulub, ette ühtseid programmdokumente ja koostööprogramme.

2. Ühendus tunnistab, et kohalikel avaliku ja erasektori osalejatel on asutamislepingu artiklis 183 sätestatud eesmärkide saavutamisel väga tähtis osa.

3. Käesoleva otsuse rakendamisel on osaliste juhtpõhimõteteks läbipaistvus, subsidiaarsus ja vajadus tõhusa tegutsemise järele.

Artikkel 5

Osalejad

1. ÜMTdes on koostöös osalejateks:

— ÜMTde ametiasutused,

— muud ÜMTde piirkondlikud ja kohalikud asutused,

— kodanikuühiskond, ühiskondlikud ja äriorganisatsioonid, ametiühingute liidud, avalike teenuste osutajad ning kohalikud, riiklikud ja rahvusvahelised valitsusvälised organisatsioonid.

Liikmesriigid, mille juurde ÜMTd kuuluvad, teavitavad komisjoni käesoleva otsuse eri artiklites viidatud riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest ametiasutustest kolme kuu jooksul pärast otsuse jõustumist.

2. Valitsusväliste osalejate tunnustamine sõltub sellest, kuivõrd need vastavad kohaliku elanikkonna vajadustele, nende erioskustest ja sellest, kas nende korraldus ja juhtimine on demokraatlik ja läbipaistev.

3. Valitsusvälised osalejad määratakse ÜMT ametiasutuste, komisjoni ja selle liikmesriigi, mille juurde ÜMT kuulub, vahelise kokkuleppega, arvestades asjaomast valdkonda ning osalejate erioskusi ja tegevusala. Määramine toimub igas ÜMTs artiklis 4 viidatud koostööprogrammide ettevalmistusprotsessi osana.

▼B

Artikkel 6

Valitsusväliste osalejate ülesanded

Artikli 5 lõike 3 kohaselt määratud valitsusvälised osalejad võivad osaleda tegevuses järgmistes valdkondades:

— teave ja nõustamine,

— koostööprogrammide ettevalmistamine ja ellurakendamine,

— hajutatud koostöö kohalike arengualgatuste toetamiseks delegeeritud pädevuse raames.

3. peatükk

ÜMT-EÜ partnerluse põhimõtted ja kord

Artikkel 7

Dialoog ja partnerlus

1. Selleks et ÜMTdel oleks täiel määral võimalik osaleda ÜMT-EÜ assotsieerimise ellurakendamisel ning võttes arvesse asjaomaste liikmesriikide institutsioonide töökorraldust, kasutatakse assotsieerimisel järgmistel sätetel põhinevat konsulteerimiskorda. Seda korda kasutatakse kõigi ÜMTde ja ühenduse vahelistes suhetes esilekerkivate küsimuste lahendamisel.

2. Laiapõhjaline dialoog peaks võimaldama ühendusel, kõigil ÜMTdel ja nendel liikmesriikidel, mille juurde ÜMTd kuuluvad, konsulteerida omavahel assotsieerimise põhimõtete, täpse korra ja tulemuste üle.

ÜMTde ametiasutuste, liikmesriikide ja komisjoni esindajad kohtuvad igal aastal ÜMTde ja ühenduse vahelisel dialoogifoorumil (edaspidi "foorum").

3. Komisjoni, selle liikmesriigi, mille juurde ÜMT kuulub, ja iga üksiku ÜMT vahel, mida esindavad selle ametiasutused, luuakse eraldi partnerlussuhted, et saavutada käesoleva otsuse eesmärgid ja rakendada selle põhimõtteid, eelkõige artiklites 4 ja 19 esitatud eesmärke ja põhimõtteid. Nendele kolmepoolsetele konsultatsioonidele viidatakse edaspidi kui partnerlusele.

Iga ÜMT jaoks luuakse nõuandva pädevusega partnerlustöörühm. Töörühma kuuluvad kolm eespool nimetatud partnerit. Töörühma võib kokku kutsuda komisjon, liikmesriik või ÜMT. Mitu partnerlustöörühma võivad ühe partneri nõudel kohtuda ühisel koosolekul selleks, et arutada ühist huvi pakkuvaid teemasid või assotsieerimise piirkondlikke aspekte.

4. Konsultatsioonid peetakse täielikus kooskõlas kõigi kolme partneri institutsiooniliste, seaduslike ja finantsiliste volitustega.

Komisjon on töörühmade ja foorumi eesistuja ning tagab neile sekretariaaditeenused.

Koosolekutel, kus arutatakse Euroopa Investeerimispangaga (edaspidi "EIP") seotud küsimusi, osaleb EIP esindaja.

5. Töörühmade ja foorumi arvamuste alusel teeb komisjon vajadusel oma pädevuse piires otsuseid või ettepanekuid nõukogule, et rakendada ÜMT-EÜ assotsieerimisel uusi põhiseisukohti või muuta seda asutamislepingu artikli 187 alusel.

Artikkel 8

AKV-EÜ parlamentaarne ühisassamblee

ÜMTde ametiasutusi teavitatakse AKV-EÜ parlamentaarse ühisassamblee päevakorrast, seisukohtadest ja soovitustest.

▼B

Liikmesriigid ja komisjon toetavad ÜMTde ametiasutuste iga soovi osaleda AKV–EÜ parlamentaarse ühisassamblee täiskogu istungitel vaatlejatena, kui assamblee töökorrast ei tulene teisiti.

Artikkel 9

Haldamine

Käesoleva otsuse rakendamist haldavad jooksvalt komisjon ja ÜMT ametiasutused ning vajadusel ka see liikmesriik, mille juurde ÜMT kuulub, kooskõlas kõigi partnerite institutsiooniliste, seaduslike ja finantsiliste volitustega eelkõige arengu rahastamise ning kaubanduse ja teenuste alase koostöö vallas.

TEINE OSA

ÜMT-EÜ KOOSTÖÖVALDKONNAD

Artikkel 10

Koostöövaldkonnad

Kooskõlas arengustrateegia või vajadusel piirkondlike meetmetega igale ÜMTle kehtestatud prioriteetidega aitab ühendus ÜMTdes kaasa koostööle käesolevas jaos loetletud valdkondades.

Artikkel 11

Tootmissektorid

Koostööga toetatakse valdkondlikke tegevuspõhimõtteid ja strateegiaid, mis hõlbustavad juurdepääsu tootmistegevusele ja -ressurssidele eelkõige järgmistes valdkondades:

a) põllumajandus: põllumajanduspoliitika ja institutsioonide väljaarendamine, mitmekesistamine, niisutamine, seemnekasvatus, taimekaitsemeetmed, väetisetootmine, seadmed, põllumajandustoodete töötlemine, veise- ja väikeloomakasvatus, loomakasvatus, teabelevi ja teadusuuringud; turustamine; ladustamine ja transport; toiduainetega kindlustatus; põllumajanduskrediit; maapiirkondade asustus ja maareform, maakorralduse ja maa registreerimise põhimõtted, tehnoloogiasiire, niisutuse ja kuivenduse infrastruktuur ja muud tugiteenused;

b) metsandus: metsanduspoliitika ja institutsioonide väljaarendamine, kaasa arvatud puude kasutamine keskkonna kaitseks erosiooni ja kõrbestumise eest; metsastamine; metsamajandus, kaasa arvatud puidueкspordi mõistlik kasutamine ja korraldamine; troopilisi vihmametsi käsitlevad küsimused; teadusuuringud ja koolitus;

c) kalandus: kalanduspoliitika ja institutsioonide väljaarendamine, kalavarude kaitse ja mõistlik majandamine; kalakasvatus ja rannalähedane püük; kalatoodete transport; külmladustamine ning kalatoodete turustamine ja säilitamine;

d) maaelu areng: maaelu arengu poliitika ja institutsioonide väljaarendamine, maaelu ühtlustatud arendamise projektid ja programmid; maapiirkondade elanikkonnale mõeldud abi ja projektid ning maapiirkondade tootmise ja turustamise arendamiseks mõeldud abi ja projektid; maapiirkondade infrastruktuur;

e) tööstus: valdkondlikud tegevuspõhimõtted ja institutsioonide väljaarendamine; käsitööndus; põllumajandustööstus ja muud tootmisvaldkond, transpordivahendite tööstus; tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus; kvaliteedikontroll; väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate ning mikroettevõtjate areng ja laienemine;

▼B

f) kaevandamine: valdkondlikud tegevuspõhimõtted ja institutsioonide väljaarendamine, tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus; väikesemahulised kaevandusoperatsioonid jne;

g) energeetika: energiapoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; elektrienergia tootmine (taastuvatest ja mittetaastuvatest energiaallikatest); energiaallikate säästlik kasutamine; energiaalased teadusuuringud ja koolitus; erasektori elektrienergia tootmisse ja jaotamise kaasamisse soodustamine;

h) transport: transpordipoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; maantee-, raudtee-, õhu-, mere- ja siseveetransport ning ladustamisrajatised;

i) side: sidepoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; telekommunikatsioon ja massiteabevahendid;

j) veesektor: veepoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; veeressursside kaitse, jäätmehooldus, veevarustus olme-, tööstus- ja põllumajanduskasutuseks maa- ja linnapiirkondades; varumine ja jaotamine ning veeressursside haldamine;

k) pangandus- ja finantsteenused ning teenused ettevõtetele: rahanduspoliitika ja institutsioonide väljaarendamine, teenused ettevõtetele; erastamine, aktsiakapitalis osalemine ja turustamine; äriorganisatsioonide ja kutseühenduste (kaasa arvatud ekspordi edendamise asutused) toetamine; finantsasutused ja pangad;

l) tehnoloogia arendamine ja rakendamine, teadusuuringud: tegevuspõhimõtted ja institutsioonide väljaarendamine; kooskõlastatud meetmed riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil teaduse- ja tehnoloogiaalase tegevuse edendamiseks ja selle rakendamiseks tootmises ning arvutioskuse edendamiseks avalikus ja erasektoris, teadusprogrammid ja teadusuuringuteks vajalik aparatuur.

Artikkel 12

Kaubanduse areng

1. Ühendus rakendab meetmeid kaubanduse arendamiseks kõigis etappides kuni toote lõpliku turustamiseni.

Meetmete eesmärgiks on tagada, et ÜMTd saaksid käesoleva otsuse sätetest maksimaalselt kasu ja osaleksid ühenduse turu, siseriiklike, allpiirkondlike ja piirkondlike turgude ning rahvusvahelise turu tegevuses, mitmekesistades valikut ÜMTde kaubavahetuses ja teenuskaubanduses ning suurendades selle väärtust ja mahtu.

2. Peale ÜMTde ja ühenduse vahelise kaubanduse arendamise pööratakse erilist tähelepanu toimingutele, mis on mõeldud ÜMTde iseseisvuse suurendamiseks ja piirkondliku koostöö parandamiseks kaubanduse ja teenuste alal.

3. Käesolevas otsuses sätestatud vahendite raames ja selle alusel vastuvõetud sätete kohaselt võetakse ÜMTde ametiasutuste nõudel meetmeid eelkõige järgmistes valdkondades:

a) abi kaubanduse arenguks vajalike makromajanduslike tegevuspõhimõtete väljatöötamiseks;

b) abi sobiva õigusliku ja reguleeriva raamistiku loomiseks või reformimiseks ja ka halduskorra reformimiseks;

c) ühtsete kaubandusstrateegiate kehtestamine;

d) abi ÜMTdele sisemise suutlikkuse ja infosüsteemide arendamiseks ning kaubanduse osa ja olulisust majandusarengus käsitleva teabe levitamiseks;

e) abi kaubandusega seotud infrastruktuuri tugevdamiseks, eelkõige ÜMTde toetamine tugiteenuste infrastruktuuri, kaasa arvatud transport ja ladustamisrajatised, arendamiseks ja parandamiseks, et

▼B

tagada nende tõhus osalemine kaupade ja teenuste turustamisel ning ÜMTdest eksporditava kauba hulga suurenemine;

f) inimressursside ja kutseoskuste arendamine kaubanduse ja teenuste valdkonnas, eelkõige töötlemis-, turustamis-, levitamis- ja transpordisektoris ühenduse ja piirkondlikel turgudel ning rahvusvahelisel turul;

g) abi erasektori arendamiseks, eelkõige väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamine ekspordisuunitlusega toodete, turuväljundite ja ühisettevõtjate kindlakstegemiseks ja arendamiseks;

h) selliste ÜMTde võetavate meetmete toetamine, mille eesmärgiks on erainvesteeringute ja ühisettevõtete tegevuse soodustamine ja kaasamine;

i) kaubanduse ja teenuste arendamisega tegelevate organisatsioonide loomine, kohandamine ja tugevdamine ÜMTdes, pöörates erilist tähelepanu vähim arenenud ÜMTde organisatsioonide erivajadustele;

j) ÜMTde abistamine toodete kvaliteedi parandamiseks, nende kohandamiseks turunõuetega ja turustusvõimaluste mitmekesistamiseks;

k) ÜMTde pingutuste toetamine, kui nad püüavad tõhusamalt pääseda kolmandate riikide turgudele;

l) kaubanduse arendamise meetmed, kaasa arvatud suhete tihendamine ja teabevahetus ÜMTde, AKV riikide, EL liikmesriikide ja kolmandate riikide ettevõtjate vahel;

m) ÜMTde toetamine nüüdisaegsete turustusmeetodite rakendamiseks tootmissuunitlusega sektorites ja programmides, eelkõige sellistes valdkondades nagu maaelu arendamine ja põllumajandus;

n) kindlustus- ja krediidiasutuste asutamine ja väljaarendamine seoses kaubanduse arenguga.

4. ÜMTde osalemist messidel, näitustel ja kaubandusdelegatsioonides toetatakse ainult juhul, kui asjaomased sündmused moodustavad lahutamatu osa laiematest kaubandus- ja turundusarengu programmidest.

5. Vähim arenenud ÜMTde osalemist kaubandustegevuses soodustatakse erisätetega, millega nähakse muu hulgas ette töötajate sõidukulude ja eksponaatide transpordikulude kinnimaksmine messidel, näitustel ja kaubandusdelegatsioonides osalemisel kohalikul või piirkondlikul tasandil või kolmandates riikides, kaasa arvatud ka näitusebokside ajutise püstitamise ja/või üürimise kulud. Vähim arenenud ÜMTdele antakse eritoetust reklaammaterjalide väljatöötamiseks ja/või ostmiseks.

Artikkel 13

Teenuskaubandus

1. Ühendus nõustub arendama ja finantseerima infrastruktuuri ja inimressursse teenuskaubanduse valdkonnas kooskõlas igale ÜMTle arengustrateegiaga kehtestatud prioriteetidega.

2. Ühendus toetab tulusate ja tõhusate meretransporditeenuste arendamist ja edendamist ÜMTdes järgmiste abinõudega:

a) tõhusa kaubaveo edendamine majanduslikult ja äriliselt tasuva hinnaga;

b) heade tegevuspõhimõtete ja konkurentsieeskirjade rakendamine;

c) ÜMTde ettevõtjate osalemise suurendamine rahvusvahelistes mereveoteenustes;

d) meretranspordi ja kaubanduse arengu regionaalprogrammide arengu soodustamine;

e) kohaliku erasektori suurem kaasamine mereveondusse.

▼B

Ühendus ja ÜMTd kohustuvad edendama meresõiduohutust, laevaperede turvalisust ja saastamise vältimist.

3. Ühendus tõhustab koostööd ÜMTdega, et tagada lennuliikluse jätkuv parendamine ja kasv.

Selleks kasutatakse järgmisi abinõusid:

a) kaalutakse kõiki vahendeid ÜMTde õhutranspordi reformimiseks ja ajakohastamiseks;

b) tõhustatakse kaubanduslikku tasuvust ja konkurentsivõimet sel alal;

c) julgustatakse erasektorit aktiivsemalt investeerima ja osalema ning tihedamat oskusteabevahetust ja hea äritava järgimist;

d) kõigis ÜMTdes luuakse reisijatele ja eksportijatele võimalused kasutada üleilmseid õhutranspordivõrgustikke.

4. Õhutranspordis tuleb tagada turvalisus ning kehtestada ja rakendada asjakohased rahvusvahelised standardid.

Selleks abistab ühendus ÜMTsid järgmistes valdkondades:

a) lennuliikluse ohutussüsteemide, kaasa arvatud CNS/ATM süsteemi (Communications, Navigation and Surveillance/Air Traffic Management System) rakendamine;

b) turvameetmete rakendamine lennujaamades ja tsiviillennundusasutuste suutlikkuse suurendamine, et tagada toimingute ohutus kõigis nende pädevusse kuuluvates valdkondades;

c) infrastruktuuride ja inimressursside arendamine;

d) meetmete võtmine kõnealuses valdkonnas asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide nõuannete kohaselt ning nende meetmete tõhususe ja säästlikkuse tagamine pikema aja jooksul.

5. Piisavalt tähelepanu tuleb pöörata õhutranspordi keskkonnamõju vähendamisele eelkõige asjakohaste keskkonnamõju uuringute abil.

6. Mitmete õhutranspordi aspektide puhul võivad piirkondlikud lahendused olla kulutasuvad ja võimaldada mastaabisäästu. Seetõttu kohustub ühendus vajadusel toetama ja soodustama piirkondlikul tasandil võetavaid meetmeid.

7. Kuna telekommunikatsiooni arendamine ja aktiivne osalemine infoühiskonnas on ÜMTde eduka maailmamajandusse integreerimise eelduseks, kinnitavad ühendus ja ÜMTd veel kord oma kohustusi, mis tulenevad olemasolevatest mitmepoolsetest kokkulepetest, eelkõige Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) telekommunikatsiooni põhiteenuseid käsitlevast lepingust.

8. Ühendus toetab ÜMTde pingutusi suurendada oma suutlikkust teenuskaubanduse alal. Koostööd tehakse muu hulgas järgmistes valdkondades:

a) ÜMTde ja ühenduse pädevate telekommunikatsiooniasutuste omavahelise konsulteerimise edendamine, et soodustada konkurentsivõimelise telekommunikatsioonikeskkonna arengut, kus hinnad vastavad rohkem kulutustele;

b) dialoogi arendamine infoühiskonna eri aspektide, kaasa arvatud selle reguleerimisega seotud aspektide ja sidepoliitika üle;

c) teabevahetus ja võimaluse korral tehniline abi side- ja infotehnoloogia reguleerimise, standardimise, vastavuse hindamise ja sertifitseerimise ning sageduste kasutamise vallas;

d) uue side- ja infotehnoloogia levitamine ning uute vahendite väljatöötamine, pidades eelkõige silmas võrkude vastastikust sidumist ja rakenduste koostalitlusvõimet;

▼B

e) ühiste teadusuuringute edendamine ja tegemine infoühiskonnaga seotud uue tehnoloogia vallas;

f) selliste programmide ja tegevuspõhimõtete väljakujundamine ja elluviimine, mille eesmärgiks on ühiskonna teavitamine infoühiskonnast tulenevast majanduslikust ja ühiskondlikust kasust.

9. Koostööga püütakse eelkõige saavutada sidesüsteemide suurem täiendavus ja ühtlustumine kohalikul, riiklikul, piirkondlikul, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil ning nende kohandamine uue tehnoloogiaga.

10. Ühendus toetab selliseid meetmeid ja toiminguid, et arendada ja toetada säästvat turismi. Kõnealuseid meetmeid rakendatakse kõigis etappides, alates turismitoodete kindlaksmääramisest kuni turustamise ja reklaamini.

Eesmärgiks on toetada ÜMT ametiasutuste pingutusi, et saada kohalikust, piirkondlikust ja rahvusvahelisest turismist maksimaalset kasu, arvestades turismi mõju majandusarengule, ning suurendada ühendusest ja muudest allikatest erafinantsvoogusid ÜMTdes turismi arendamiseks. Erilist tähelepanu pööratakse vajadusele integreerida turism rahva ühiskondlikku, kultuuri- ja majandusellu ning keskkonnahoiule.

Turismi arendamise erimeetmed suunatakse asjakohaste tegevuspõhimõtete väljatöötamisele, kohandamisele ja arendamisele kohalikul, piirkondlikul, allpiirkondlikul ning rahvusvahelisel tasandil. Nimetatud tegevuspõhimõtted on turismi edendamise programmide ja projektide aluseks järgmisel neljal alal:

a) inimressursside ja institutsioonide arendamine, kaasa arvatud:

— juhtimisoskuste arendamine konkreetsetel kutsealadel ja jätkuõpe asjakohasel tasandil era- ja avalikus sektoris, et tagada nõuetekohane planeerimine ja piisav areng,

— turismi edendamise keskuste asutamine ja nende tegevuse tugevdamine,

— teatud turismialal aktiivselt tegutsevate rahvastikugruppide ning avalike ja eraorganisatsioonide, kaasa arvatud turismi toetavate sektorite töötajate harimine ja koolitamine,

— ÜMTde omavaheline ning ÜMTde ja AKV riikide vaheline koostöö ja vahetustegevus koolituse, tehnilise abi ja institutsioonide arendamise alal;

b) toodete arendamine, mille hulka kuuluvad muu hulgas:

— turismitoodete kindlaksmääramine, ebatraditsiooniliste ja uute turismitoodete arendamine, olemasolevate toodete kohandamine, kaasa arvatud kultuuripärandi ning ökoloogiliste ja keskkonnaaspektide säilitamine ja arendamine, taimestiku ja loomastiku, ajalooliste, ühiskondlike ja loodusvarade majandamine, kaitse ja säilitamine ning abiteenuste arendamine,

— erainvesteeringute edendamine ÜMTde turisminduses, kaasa arvatud ühisettevõtete loomine,

— turismiturule mõeldud tarbekunstiesemete käsitööndusliк valmistamine;

c) turu arendamine, mille hulka kuuluvad muu hulgas:

— abi eesmärkide ja turuarendusplaanide määratlemiseks ja elluviimiseks kohalikul, allpiirkondlikul, piirkondlikul ning rahvusvahelisel tasandil,

— ÜMTde pingutuste toetamine selliste turismiteenuste kasutamisel nagu ettetellimise kesksüsteemid ning lennujuhtimis- ja turvasüsteemid,

▼B

— integreeritud turuarendusplaanide ja -projektide raames kasutatavad turu hõivamise parandamiseks mõeldud turustamis- ja müügiedendusmeetmed ning turustamis- ja reklaammaterjalid, mis on mõeldud nii peamistele turismivoogude arendajatele traditsioonilistel ja ebatraditsioonilistel turgudel kui ka konkreetsetele tegevustele, nagu osalemine müügiüritustel, näiteks messidel, ja kvaliteetsete trükiste, filmide ja reklaammaterjalide tootmine;

d) teadusuuringud ja teave, mille hulka kuuluvad muu hulgas:

— turismiteabe kvaliteedi parandamine ning statistiliste andmete kogumine, analüüsimine, levitamine ja kasutamine,

— turismi mõju hindamine ÜMTde ühiskonnale ja majandusele, pöörates erilist tähelepanu ÜMTdes ja nende lähialadel sidemete arendamisele teiste valdkondadega, nagu toiduainete tootmine, ehitus, tehnoloogia ja haldus.

Artikkel 14

Kaubandusega seotud valdkonnad

1. Ühendus aitab iga ÜMT arengukava kohaselt tugevdada ÜMTde suutlikkust kõikides kaubandusega seotud valdkondades, täiustades ja toetades vajaduse korral institutsioonilist raamistikku.

2. Ühendus teeb ÜMTdega koostööd investeeringute kaitse ja edendamise üldpõhimõtete kehtestamisel.

3. Samuti aitab ühendus tugevdada koostööd ÜMTdega, et koos asjaomaste konkurentsiasutustega kujundada ja toetada tõhusat konkurentsipoliitikat, millega järk-järgult tagatakse konkurentsieeskirjade täitmine nii era- kui ka riigi osalusega ettevõtjates. Koostöö selles vallas hõlmab eelkõige abi asjakohase õigusliku raamistiku kujundamisel ja selle rakendamisel haldusorganite kaudu, pöörates erilist tähelepanu vähim arenenud ÜMTdele.

4. Ühendus tugevdab edaspidigi koostööd ÜMTdega, laiendades seda, nii et see hõlmaks eelkõige järgmisi alasid:

a) õigusloome intellektuaalomandi õiguste kaitse ja järgimise vallas, õiguste valdajatel selliste õiguste kuritarvitamise ja konkurentidel nende rikkumise takistamine, kohalike, riiklike ja piirkondlike asutuste ja muude organite asutamine ja tugevdamine, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kehtestamise ja kaitsmisega tegelevate piirkondlike organisatsioonide toetamine, kaasa arvatud töötajate koolitamine;

b) erilist huvi pakkuvate toodete kaubamärkide ja geograafiliste tähiste kaitsmiseks mõeldud lepingute sõlmimine.

5. Ühendus abistab ÜMTsid nende standardimis- ja sertifitseerimisalastes pingutustes, mille eesmärgiks on edendada ühenduse ja ÜMTde süsteemide kokkusobivust. Koostöö hõlmab eelkõige:

a) meetmeid, millega edendatakse rahvusvaheliste tehniliste normide, standardite ja vastavushindamismenetluse laiemat kasutamist, ka valdkondlikke erimeetmeid, pidades silmas ÜMTde majanduse arengutaset;

b) kvaliteedi juhtimist ja tagamist käsitlevat koostööd teatavates valdkondades, mis on ÜMTdele tähtsad;

c) toetust ÜMTde algatustele, mis käsitlevad suutlikkuse suurendamist vastavushindamise, metroloogia ja standardimise alal;

d) sidemete arendamist ÜMTde ning Euroopa standardimis-, vastavushindamis- ja sertifitseerimisasutuste vahel.

▼B

6. Ühendus tugevdab koostööd ÜMTdega tervisekaitset ning looma- ja taimekaitset käsitlevate meetmete alal, et tugevdada avaliku ja erasektori suutlikkust nendel aladel.

7. Rio de Janeiro põhimõtteid silmas pidades süvendab ühendus koostööd ÜMTdega, et suurendada kaubandus- ja keskkonnapoliitika vastastikust täiendavust. Koostöö eesmärgid on eelkõige:

a) ühtsete kohalike, riiklike, piirkondlike ja rahvusvaheliste tegevuspõhimõtete koostamine;

b) järelevalve tugevdamine keskkonnaga seotud kaupade ja teenuste kvaliteedi üle;

c) keskkonnasõbralike tootmisvõtete arendamine asjakohastes valdkondades.

8. Ühendus teeb ÜMTdega koostööd töönormide alal. Koostöö selles valdkonnas koosneb peamiselt:

a) asjakohaseid tööseadusi ja -eeskirju käsitlevast teabevahetusest;

b) abist tööõiguse kujundamisel ja kehtivate õigusaktide tugevdamisel;

c) laste töö keelustamiseks mõeldud kasvatus- ja teavituskavadest;

d) tööõigusaktide ja -eeskirjadest kinnipidamise tugevdamisest.

9. Ühendus teeb ÜMTdega koostööd tarbijapoliitika ja tarbijate tervisekaitse valdkonnas, rakendades järgmisi abinõusid:

a) asutuste suutlikkuse ja tehniliste võimaluste parandamine selles valdkonnas;

b) kiirhoiatussüsteemide sisseseadmine ohtlikest toodetest vastastikku teatamiseks;

c) teabe ja kogemuste vahetamine toodete ja tooteohutuse turustamisjärgse järelevalve sisseseadmise ja toimimise kohta;

d) tarbijatele antava teabe parandamine hindade, toodete omaduste ja pakutavate teenuste kohta;

e) eratarbijaühingute arendamise ja tarbijate huvide esindajate vaheliste sidemete arendamise soodustamine;

f) tarbijakaitsepoliitika ja -süsteemide ühtlustamine;

g) õigusaktide jõustamisest teatamine ja koostöö edendamine kahjuliku või kõlvatu äritegevuse uurimisel;

h) kaubanduses ekspordikeeldude rakendamine selliste kaupade ja teenuste suhtes, mille turustamine on tootjariigis keelatud.

10. Ühendus toetab ÜMTde avaliku ja erasektori osalejate jõupingutusi infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni alal, selleks et:

a) ajakohastada telekommunikatsiooni infrastruktuur, andmesideteenused, kaugtöötlusrakendused ja telemaatiliste rakenduste projektid;

b) arendada ja parandada infoühiskonna saavutamiseks vajalikke teenuseid ja inimsuutlikkust ning integreerida sellised teenused piirkondlikul tasandil nii hästi kui võimalik;

c) suurendada teadlikkust majanduslikest võimalustest ning parandada kogemuste ja oskusteabe vahetamist;

d) anda paremat teavet nimetatud vahendite kasutajatele;

e) kasutada selle sektori võimalusi optimaalselt ja säästvalt;

f) arendada side- ja infotehnoloogia kasutamist hariduse vallas, kaasa arvatud kaugõpe;

g) suurendada elektroonilist kaubandust ja majanduslikku koostööd;

▼B

h) parandada ja ajakohastada tervishoiuvõrgustikke haiglatevaheliste sidemete arendamise, kaugdiagnooside kasutamise ja ühiste andmebaaside loomise kaudu;

i) arendada multimeedia juurdepääsu kultuuri- ja turismiressurssidele;

j) parandada ja laiendada info- ja sidetehnoloogia kasutamist tööstuses ja innovaatikas.

Artikkel 15

Sotsiaalvaldkonnad

Ühendus toetab iga ÜMT arengukava kohaselt inimeste ja ühiskonna arendamise meetmeid. Koostööga võidakse eelkõige toetada programme järgmistes valdkondades:

a) hariduspoliitika ja institutsioonide väljaarendamine (hooned ja materjalid); keeleõpe ja õpetajakoolitus; algharidus; keskharidus ja kutseõpe; kõrgharidus (kaasa arvatud konkreetsele valdkonnale orienteeritud haridustegevus, nagu põllumajanduslik väljaõpe).

   Hariduse valdkonnas tuleks keskenduda põhihariduse kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamisele, ehitades selleks rohkem koolimaju, remontides olemasolevaid klassiruume, pakkudes õppevahendeid, õpetajakoolitust ja andes stipendiume vähekindlustatud õppijatele;

b) tervishoiusektori reformimine, tervishoiupoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; meditsiiniharidus, koolitus ja teaduslik uurimistöö, tervishoiu infrastruktuur; HI-viirus/aidstiti.

   Tervishoiusektoris peaksid projektid aitama pakkuda esmaabi- ja ennetavaid meditsiiniteenuseid, eelkõige pereplaneerimist ning lastele ja emadele mõeldud tervishoiuteenused;

c) rahvastikupoliitika ja pereplaneerimine; emade ja laste tervishoid, kaasa arvatud järgmise põlvkonna koolitamise ja arendamise projektide toetamine;

d) igasuguste narkootiliste ja psühhotroopsete ainete valmistamise, levitamise ja ebaseadusliku kauplemise vastase tegevuse tõhustamine, narkootikumide kuritarvitamise ennetamine ja vähendamine, võttes arvesse rahvusvaheliste organite tegevust sellel alal.

   Koostöö hõlmab järgmisi tegevusvaldkondi:

   i) sõltlaste koolitus, teavitamine, tervishoid ja taastusabi, kaasa arvatud sõltlaste töökeskkonda ja ühiskonda taasintegreerimise projektid;

   ii) meetmed alternatiivsete majandusvõimaluste kasutamise soodustamiseks, näiteks selliste piirkondade jaoks, mida kasutatakse narkootilisi aineid sisaldavatest taimedest ebaseadusliku toodangu valmistamiseks, alternatiivse arendamise programmid koos tõhusate rakendusmeetmetega;

   iii) tehniline, finants- ja haldusabi järelevalveks lähteainetega kauplemise üle ning ühenduse ja asjaomaste ametiasutuste vastuvõetud standarditega võrdsete standardite kehtestamine;

   iv) tehniline, finants- ja haldusabi uimastite kuritarvitamise ennetamisel, ravimisel ja vähendamisel;

   v) tehniline abi ja koolitus ning nende standarditega võrdsete standardite kehtestamine rahapesu tõkestamiseks, mille on vastu võtnud ühendus ja muud rahvusvahelised organisatsioonid, eelkõige rahapesuvastane töökond;

   vi) olulise teabe vahetus punktide a–d rakendamiseks;

▼B

e) veepoliitika ja institutsioonide väljaarendamine; veevarude kaitse; jäätmehooldus (vett, mida kasutatakse põllumajanduses või energia tootmiseks, käsitletakse asjaomast sektorit puudutavates sätetes).

Veevarustuse ja kanalisatsiooni valdkonnas on eesmärgiks osutada teenuseid piirkondades, kus praegu ei osutata piisavalt teenuseid. Selliste vahenditega, millega toetatakse joogiveevarude ja kanalisatsiooniteenuste suuremat kättesaadavust, aidatakse otse kaasa inimressursside arendamisele, parandades selliste inimeste tervislikku seisundit, kellel puudub veel juurdepääs nimetatud teenustele, ja suurendades nende tootlikkust; endiselt on oluline see, et põhiteenused (vesi, kanalisatsioon, transport) tuleb nii linna- kui ka maainimestele kättesaadavaks teha keskkonda säästval viisil;

f) ühendus teeb koostööd ÜMTdega nende bioloogilise mitmekesisuse kaitsel, säästval kasutusel ja haldamisel, võttes arvesse ühenduse bioloogilist mitmekesisust käsitlevat tegevuskava.

Koostööl selles valdkonnas on eelkõige järgmised eesmärgid:

i) toetada bioloogilist mitmekesisust käsitlevate riiklike strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamist, ajakohastamist ja rakendamist;

ii) hõlbustada bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ([1]) rakendamisel kasutatavate teabevahetussüsteemide väljatöötamist ning konventsiooni rakendamisel tehtud edusammude järelevalvet ja hindamist kohalikul, piirkondlikul ja allpiirkondlikul tasandil;

iii) välja arendada, hallata ja täiendada ÜMTde bioloogilist mitmekesisust käsitlevad andmebaasid;

iv) rakendada asjakohaseid meetmeid seoses juurdepääsuga geneetilistele ressurssidele;

v) edendamine kokkulepete sõlmimist erasektoriga riigi geneetiliste ressursside kasutamiseks, nii et kohalikud kogukonnad saaksid sellistest kokkulepetest tulenevast majandustulust tõhusat kasu ja et geneetiliste ressursside kasutamine ei kahjustaks bioloogilise mitmekesisuse kaitset ja säilitamist;

vi) aidata ÜMTdel osaleda aktiivselt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kohases tegevuspõhimõtete väljatöötamises ja läbirääkimistel;

g) elamumajandus ning integreeritud linnaarendusprojektid ja -programmid.

Linnaarenduses tuleb keskenduda teede ja muu põhiinfrastruktuuri, kaasa arvatud väikese sissetulekuga inimestele mõeldud elamute ehitusele ja renoveerimisele.

Artikkel 16

Piirkondlik koostöö ja integratsioon

Koostööga tagatakse, et pädevate ÜMTde ametiasutuste seatud eesmärkide ja prioriteetide saavutamiseks piirkondade ja allpiirkondade koostöö ja integratsiooni raames antakse tõhusat abi.

1. Piirkondlik koostöö hõlmab toiminguid, milles on kokku leppinud:

a) kaks või enam ÜMTd;

b) üks või mitu ÜMTd ja üks või mitu naaberriiki, mis on või ei ole AKV riigid;

c) üks või mitu ÜMTd ja üks või mitu AKV riiki või üks või mitu asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 nimetatud äärepoolseimat

([1]) Nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta otsus 93/626/EMÜ bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 309, 13.12.1993, lk 1).

▼B

piirkonda (Guadeloupe, Guyana, Martinique, Réunion, Kanaari saared, Assoorid ja Madeira);

d) kaks või enam piirkondlikku organit, mille liikmeteks on ÜMTd;

e) üks või mitu ÜMTd ja piirkondlikku organit, mille liikmeteks on ÜMTd, AKV riigid või üks või mitu äärepoolseimat piirkonda.

2. Koostöö eesmärgid on:

a) soodustada ÜMTde järkjärgulist integreerumist maailmamajandusse;

b) kiirendada majanduskoostööd ja -arengut nii ÜMTde piirkondades kui ka nende piirkondade ja AKV riikide piirkondade vahel;

c) edendada isikute, kaupade, teenuste, kapitali ja tehnoloogia vaba liikumist;

d) kiirendada majanduse mitmekesistumist ning piirkondade ja allpiirkondade koostöövõimete kooskõlastamist ja ühtlustamist;

e) edendada ja soodustada kaubandust ÜMTdes ja nende vahel ning kaubandust äärepoolseimate piirkondadega, AKV riikide ja muude kolmandate riikidega.

3. Piirkondliku integratsiooni raames on koostöö eesmärgid järgmised:

a) piirkondliku koostöö ja integreerumisega tegelevates organisatsioonide ja asutuste suutlikkuse tõstmine piirkondliku koostöö ja integreerumise edendamiseks;

b) vähim arenenud ÜMTde osalemise soodustamine piirkondlike turgude arendamisel ja sellest tuleneva kasu jagamisel;

c) valdkondlike ümberkujunduspõhimõtete rakendamine piirkonna tasandil;

d) kaubanduse ja maksete liberaliseerimine;

e) nii välis- kui ka kodumaiste piiriüleste investeeringute ja muude piirkondlike või allpiirkondlike majanduse integreerimisalgatuste soodustamine;

f) selle mõju arvessevõtmine, mida piirkondlikust integreerumisest tulenevad ülemineku netokulud avaldavad eelarvetulule ja maksebilansile.

4. Piirkondlik koostöö hõlmab mitmesuguseid rakenduslikke ja ainevaldkondi, kus tegeldakse ühiste raskuste lahendamisega ja kasutatakse ära mastaabisäästu, nagu:

a) infrastruktuur, eelkõige transpordi ja side infrastruktuur ja selle ohutus ning energeetika;

b) keskkond ja veevarude majandamine;

c) tervishoid, haridus ja koolitus;

d) teadusuuringud ning teadus- ja tehnikaalane koostöö;

e) piirkondlikud algatused, et olla valmis suurõnnetusteks ja nende mõju leevendamiseks;

f) muud valdkonnad, nagu relvastuse piiramine, uimastite, organiseeritud kuritegevuse, rahapesu, pettuse ja korruptsiooni tõkestamine.

5. Koostööga toetatakse samuti piirkondadevahelisi, ÜMTde vahelisi ja AKV riikide vahelisi koostöökavu ja -algatusi.

▼B

Artikkel 17

Kultuuri- ja sotsiaalkoostöö

Koostööga aidatakse kaasa ÜMTde iseseisvale, rahvakesksele arenguprotsessile, mille juured on iga rahva kultuuris. Inimlik ja kultuuriline mõõde hõlmavad kõiki valdkondi ning kajastuvad kõigis arenguprojektides ja -programmides. Koostööga toetatakse ÜMTde pädevate ametiasutuste vastuvõetud tegevuspõhimõtteid ja meetmeid, mille eesmärgiks on inimressursside parandamine, loova potentsiaali suurendamine ja kultuurilise eripära edendamine ÜMTdes. Koostööga toetatakse elanikkonna osalemist arenguprotsessis.

Kultuuri- ja sotsiaalkoostöö väljendub järgmistes toimingutes:

— kultuurilise ja sotsiaalmõõtme arvessevõtmine,

— kultuurilise eripära ja kultuuridevahelise dialoogi soodustamine, eelkõige seoses kultuuripärandi säilitamise, kultuuritoodete valmistamise ja levitamise, kultuurisündmuste ning teabe ja sidega,

— inimressursside parandamise meetmed, eelkõige sellistes valdkondades nagu haridus ja koolitus, teadus- ja tehnikaalane koostöö, naiste roll arenguprotsessis, tervishoid ja võitlus uimastite kuritarvitamise vastu, elanikkond ja demograafia.

KOLMAS OSA

ÜMT-EÜ KOOSTÖÖ VAHENDID

I JAOTIS

KOOSTÖÖ ARENGU RAHASTAMISE ALAL

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 18

Eesmärgid

Arengu rahastamise alal tehtava koostööga püütakse piisavate rahaliste vahendite ja vajaliku tehnilise abi andmise kaudu:

a) toetada ja edendada ÜMTde pingutusi püsiva sotsiaalse, kultuurilise ja majandusliku arengu saavutamiseks ühistes huvides ja vastastikuse sõltuvuse vaimus;

b) tõsta ÜMTde elanikkonna elatustaset;

c) soodustada meetmeid, mis rakendaksid kogukondade, rühmituste, ühenduste ja üksikisikute algatusvõime ning soodustaksid nende osalemist arenguprogrammide väljatöötamisel ja rakendamisel;

d) aidata vaesuse leevendamiseks kaasa sellele, et võimalikult suur osa elanikkonnast saaks arengust kasu;

e) aidata kaasa ÜMTde suutlikkuse parandamisele kohaliku tehnoloogia uuendamisel, kohandamisel ja ümberkujundamisel ning asjaomase uute tehnoloogiae kasutamisel;

f) toetada ÜMTde jõupingutusi, et suurendada majanduse mitmekesistumist, aidates muu hulgas kaasa nende loodusvarade säästvale uurimisele, kaitsele, töötlemisele ja kasutamisele;

g) toetada ja edendada inimressursside optimaalset arendamist ÜMTdes;

h) hõlbustada ÜMTdesse suunatud, nende arenguvajadustele vastavate finantsvoogude suurenemist ja toetada ÜMTde jõupingutusi, et

▼B

ühtlustada rahvusvahelist koostööd nende arengu soodustamiseks, kaasrahastades meetmeid koos muude finantseerimisasutuste või kolmandate isikutega;

i) edendada erasektori otseinvesteeringuid ÜMTdes, toetada hästi toimiva, eduka ja dünaamilise erasektori arengut ÜMTdes ning soodustada kohalikke, riiklikke ja välismaiseid erainvesteeringuid ÜMTde tootmissektoritesse;

j) soodustada ÜMTde vahelist ja ÜMT-AKV riikide vahelist piirkondlikku koostööd, solidaarsust ja integratsiooni;

k) luua võimalused paremini tasakaalustatud majandus- ja ühiskondlike suhete ning suurema mõistmise tekkimiseks ÜMTde, AKV riikide, liikmesriikide ja teiste riikide vahel, pidades silmas ÜMTde integreerimist maailmamajandusse;

l) luua võimalused hädaabi andmiseks ÜMTdele, kes on suurtes ja erandlikes majanduslikes ning sotsiaalsetes raskustes, mis tulenevad loodusõnnetustest või samalaadse mõjuga erakorralistest asjaoludest;

m) aidata vähim arenenud ÜMTdel ületada konkreetseid arengutakistusi.

Artikkel 19

Põhimõtted

1. Koostöö arengu rahastamise alal põhineb partnerlusel, vastastikusel täiendavusel ja subsidiaarsusel ning:

a) koostöö toimub artikli 4 alusel vastuvõetud assotsieerimis- ja arengukavade kohaselt ning võttes arvesse ÜMTde geograafilisi, ühiskondlikke ja kultuurilisi erijooni ning nende erivõimalusi;

b) koostööga tagatakse vahendite prognoositav ja korrapärane liikumine;

c) koostöö on paindlik ja kohandatud iga ÜMT olukorraga.

2. Liikmesriigid teevad koostööd komisjoniga, et tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ühenduse vahendite kasutamisel.

3. Partnerluse põhimõtete kohaselt otsustatakse ühenduse tegevuse üle tihedas koostöös komisjoni, asjaomaste ÜMT ametiasutuste ja selle liikmesriigi vahel, mille juurde ÜMT kuulub. Sellise partnerluse korral järgitakse täielikult kõikide partnerite institutsioonilisi, seaduslikke ja finantsilisi volitusi.

4. Ühenduse ja liikmesriikide osamaksud täiendavad üksteist, ilma et see piiraks artikli 25 lõike 1 teise lõigu kohaldamist.

5. Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt vastutavad asjaomase ÜMT ametiasutused meetmete elluviimise eest, ilma et see piiraks komisjoni pädevust kindlustada usaldusväärne finantsjuhtimine ühenduse vahendite kasutamisel.

Artikkel 20

Ühtsed programmdokumendid

1. Artikli 4 kohaselt kehtestavad ÜMT ametiasutused, komisjon ja liikmesriik, mille juurde ÜMT kuulub, partneritena tegutsedes tegevuskava ja esmatähtsad eesmärgid, mis on ühtse programmdokumendi aluseks.

2. ÜMT ametiasutuste ülesanded on:

a) koostöökava aluseks olevate prioriteetide kehtestamine;

▼B

b) valdkondlikul planeerimisel selliste projektide ja kavade kindlaksmääramine ja varumeetmete võtmine, millega tagatakse kavandatavate plaanide säästlikkus ja elujõulisus;

c) projektide ja kavade toimikute ettevalmistamine;

d) lepingute ettevalmistamine, läbirääkimine ja sõlmimine;

e) projektide ja kavade rakendamine ja juhtimine;

f) projektide ja kavade haldamine ning nende säästlikkuse tagamine.

3. ÜMT asjaomased ametiasutused ja komisjon vastutavad ühiselt järgmiste ülesannete eest:

a) ühtse programmdokumendi vastuvõtmine;

b) pakkumistes ja lepingute sõlmimises osalemise tingimuste võrdsuse tagamine;

c) projektide ja kavade mõju ja tulemuste jälgimine ja hindamine;

d) projektide ja kavade nõuetekohase, kiire ja tõhusa täitmise tagamine.

4. Komisjon teeb artiklis 24 sätestatud korras rahastamisotsuse ühtsele programmdokumendile vastava ülderaldise kohta.

5. Kui käesolevas otsuses ei ole teisiti sätestatud, kiidetakse kõik assotsiatsiooni teise osalise heakskiitu eeldavad otsused heaks või loetakse need heakskiidetuks kuue kuu möödudes sellest, mil teine osaline on nendest teatanud.

Artikkel 21

Rahastamise ulatus

Asjaomase ÜMT kehtestatud kohalike ja piirkondlike tegevuskavade ja prioriteetide raames võib rahaliselt toetada meetmeid, mis aitavad kaasa käesolevas otsuses sätestatud eesmärkide saavutamisele.

Rahastada võib järgmisi meetmeid:

a) valdkondlikud põhimõtted ja ümberkujundused ning projektid, mis on kooskõlas selliste põhimõtete ja ümberkujundustega;

b) institutsioonide arendamine, suutlikkuse tõstmine ja keskkonnaaspektide integreerimine;

c) tehnilise koostöö kavad;

d) humanitaarabi ja abimeetmed hädaolukorras;

e) lisatoetus kaupade ja teenuste eksportimisest saadava eksporditulu kõikumise korral.

Artikkel 22

Rahastamiskõlblikkus

1. Järgmised üksused või organid võivad saada käesoleva otsuse alusel antavat rahalist abi:

a) ÜMTd;

b) piirkondlikud või riikidevahelised organid, mille koosseisus on üks või mitu ÜMTd, ja kes tegutsevad nende riikide asjaomaste ametiasutuste volitusel;

c) teatavate erieesmärkide saavutamiseks ühenduse ja ÜMTde asutatud ühisorganid.

2. Asjaomase ÜMT ametiasutuste nõusolekul võivad abi saada ka:

▼B

a) ÜMTde, nende piirkondade ja/või kohalikud avalik-õiguslikud või avaliku sektori osalusega asutused, ministeeriumid või kohalikud asutused ja eelkõige nende finantsasutused ja arengupangad;

b) ÜMTde ja piirkondlike rühmade äriühingud;

c) liikmesriigi ettevõtjad, et nad saaksid lisaks oma osamaksule tegelda täiendava tootmisega mõne ÜMT territooriumil;

d) ÜMT või ühenduse finantsvahendajad, kes soodustavad ja rahastavad erainvesteeringuid ÜMTdes;

e) ÜMTdest või ühendusest pärinevad detsentraliseeritud koostöös osalejad ja muud valitsusvälised osalejad, et võimaldada neil ÜMTdes detsentraliseeritud koostöö raames ellu viia majandus-, kultuuri-, sotsiaal- ja haridusprojekte ja -kavasid artikli 29 kohaselt.

Artikkel 23

Kavandamine ja rakendamine

Komisjon võtab artiklis 24 sätestatud korras ja artikli 7 kohases koostöös ÜMTdega vastu otsuse käesoleva osa ja II A–D lisa rakendussätted kaheteistkümne kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist.

Komisjon toetab, et ÜMTd kasutaksid täielikult käesoleva otsusega, eelkõige selle kaubandust ja rahandust käsitlevate sätetega ettenähtud vahendeid, andes selleks kaheteistkümne kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist asjakohased suunised ja teabe.

Nimetatud sätetega määratakse eeskätt kindlaks:

a) ühtse programmdokumendi ja selle oluliste osade ettevalmistamise kord;

b) ühtse programmdokumendi kontrolli, auditeerimise, eel-, vahe- ja järelhindamise, läbivaatamise ja rakendamise kord ning kriteeriumid, kaasa arvatud seoses komisjoni osalemisega nimetatud tegevustes;

c) regulaarsete ja muude aruannete koostamine;

d) üksikasjalikud eeskirjad artiklis 32 osutatud finantskorrektsioonide tegemiseks.

Rahastamis- ja raamatupidamiskord sätestatakse üheksandas EAFi finantsmääruses.

Artikkel 24

EAF-ÜMT komitee

1. Komisjoni abistab vajadusel sisekokkuleppega moodustatud komitee (edaspidi käesolevas artiklis “komitee”).

2. Käesoleva otsusega talle antud volituste kasutamisel nimetatakse komiteed “EAF–ÜMT komiteeks”. Sisekokkuleppega moodustatud komitee töökord kehtib EAF–ÜMT komitee kohta.

3. Komitee keskendab oma töö sisulistele arengukoostöö probleemidele ÜMTde ja piirkondlikul tasandil. Ühtsuse, koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse huvides valvab komitee ühtsete programmdokumentide rakendamise üle.

4. Komitee esitab oma arvamuse:

a) ühtsete programmdokumentide eelnõude ja nende muudatuste kohta;

b) otsuse käesoleva osa ja II A–D lisa rakendussätete kohta.

5. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Komitee esitab oma arvamuse eelnõu kohta eesistuja määratud tähtaja jooksul. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud sisekokkuleppe artikli 21 lõikes 4. Liikmesriikide esindajate hääli komi-

▼B

tees arvestatakse kõnealuse artikli lõikes 3 sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

6. Komisjon võtab meetmed vastu ning neid kohaldatakse viivitamata. Kui aga need meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas, teatab komisjon sellest viivitamata nõukogule. Sellisel juhul lükkab komisjon vastuvõetud meetmete kohaldamise edasi kuni kolme kuu võrra alates kõnealusest teatamisest.

7. Nõukogu võib häälteenamusega ja hääli lõikes 5 osutatud viisil arvestades teha lõikes 6 osutatud tähtaja jooksul teistsuguse otsuse.

8. Komisjon teavitab komiteed ühtsete programmdokumentide kontrollist, hindamisest ja auditeerimisest.

2. peatükk

ÜMTdele eraldatavad vahendid

Artikkel 25

Finantsabi

1. Ühenduse finantsabi üldsumma käesoleva otsuse esimese peatüki eesmärkide saavutamiseks, selle jaotamine, rahastamistingimused ja -kord ning abi kasutamise tingimused ja kord aastatel 2000–2007 on sätestatud otsuse II A–D lisas ja kolmandas peatükis, ilma et see piiraks artikli 24 kohaselt komisjoni võetavate meetmete kohaldamist.

Käesoleva otsusega ettenähtud finantsabi võib kasutada, et katta projektide ja kavadega seotud kohalikke ja väliskulusid, kaasa arvatud korduvkulusid.

2. ÜMTsid võib rahastada ka käesoleva otsuse II E lisas loetletud arengumaid soodustavate kehtivate õigusaktide kohaselt ning II F lisas loetletud ühenduse programmides osalemise kaudu.

3. peatükk

Erasektori investeeringute toetamine

Artikkel 26

Investeeringute soodustamine

ÜMT ametiasutused, ühendus ja selle liikmesriigid, tunnustades erainvesteeringute tähtsust arengukoostöö edendamisel ja vajadust võtta sellise investeerimise edendamiseks meetmeid:

a) rakendavad meetmeid, et soodustada selliste erainvestorite osalemist oma arengupüüetes, kes järgivad ÜMT-EÜ arengukoostöö eesmärke ja prioriteete ning asjakohaseid õigusnorme;

b) kohtlevad selliseid investoreid õiglaselt ja võrdselt;

c) võtavad meetmeid, mis aitavad luua ja säilitada prognoositavaid ja turvalisi investeerimisolusid, ning alustavad läbirääkimisi, et parandada neid olusid käsitlevaid kokkuleppeid;

d) edendavad tõhusat koostööd ÜMTde ettevõtjate vahel ning nende ja ühenduse ettevõtjate vahel, et suurendada kapitalivoogusid ning parandada juhtimisoskusi, tehnoloogiat ja muud oskusteavet;

e) püüavad edendada erasektori vahendite liikumist ühenduse ja ÜMTde vahel, aidates muu hulgas kaasa selliste asjaolude kõrvaldamisele, mis takistavad ÜMTde ettevõtjate juurdepääsu rahvusvahelistele kapitaliturgudele, kaasa arvatud ühenduse turgudele;

▼B

f) loovad sellise keskkonna, mis soodustaks finantseerimisasutuste arengut ning kapitalimahutuseks ja ettevõtluse arenemiseks vajalike ressursside liikumist;

g) edendavad ettevõtjate arengut, võttes vajalikke meetmeid, et parandada majanduskeskkonda ja tagada selline õiguslik, haldus- ja stimuleeriv raamistik, mis soodustab dünaamilise erasektori, kaasa arvatud kohapealsete ettevõtjate tekkimist ja arengut;

h) tugevdavad ÜMTde kohalike asutuste suutlikkust pakkuda teenuseid, mis soodustavad kohalike inimeste ja ettevõtjate osalemist tööstuses ja äritegevuses.

Artikkel 27

Investeeringute toetamine ja rahastamine

Koostööga nähakse ette pikaajaline rahastamine, et aidata kaasa erasektori majanduskasvule ning sel eesmärgil kaasata sise- ja väliskapitali. Selleks võimaldatakse koostööga eelkõige:

a) tagastamatut rahalist ja tehnilist abi, et toetada inimressursside arengut, asutuste suutlikkuse suurendamist või neile muus vormis abi andmist seoses eriinvesteeringutega; ettevõtjate konkurentsivõime ning erasektori finants- ja muude vahendajate suutlikkuse suurendamise meetmeid; investeerimise hõlbustamise ja edendamise ning konkurentsivõime parandamise meetmeid;

b) nõustamisteenuseid, et aidata soodsate investeerimisolude ja andmekogu loomist, mis suunaks ja suurendaks kapitalivooge;

c) toetusi II C lisas osutatud investeerimisrahastust;

d) laene Euroopa Investeerimispanga omavahenditest.

Investeerimisrahastu ja eespool nimetatud laenude suhtes kohaldatavad tingimused on sätestatud vastavalt käesoleva otsuse II B ja II C lisas.

4. peatükk

Lisatoetus eksporditulu kõikumise korral

Artikkel 28

Lisatoetus

1. Käesoleva otsuse II A lisas osutatud rahastamise raames seatakse sisse lisatoetussüsteem, et leevendada eksporditulu lühiajalistest kõikumistest tulenevat kahjulikku mõju, eelkõige põllumajanduses ja mäetööstuses, mis võib kahjustada asjaomase ÜMT arengueesmärkide saavutamist.

2. Eksporditulu lühiajaliste kõikumiste korral antava abi eesmärk on kaitsta makromajanduse ja valdkonna ümberkujundusi ning tegevuspõhimõtteid, mis on tulu vähenemise korral ohus, ja leevendada eelkõige põllumajandus- ning mäetööstustoodete eksporditulu ebakindlusest tulenevat kahjulikku mõju.

3. ÜMTde majanduse sõltuvust eelkõige põllumajandus- ja mäetööstustoodete ekspordist võetakse arvesse käesoleva otsuse II D lisas osutatud vahendite eraldamisel. Sellega seoses tehakse soodustusi vähim arenenud ÜMTdele.

4. Lisavahendeid antakse käesoleva otsuse II D lisas sätestatud toetusmehhanismi üksikasjalike eeskirjade kohaselt.

5. Ühendus annab toetust ka turumajanduslikele kindlustuskavadele, mis on mõeldud ÜMTdele, kes püüavad ennast eksporditulu kõikumiste eest kaitsta.

▼B

5. peatükk

Abi teistele koostöös osalejatele

Artikkel 29

Eesmärgid ja rahastamine

1. Selleks et rahuldada kohalikke arenguvajadusi ja ergutada kõiki detsentraliseeritud koostöös osalejaid, kes suudavad kaasa aidata ÜMTde iseseisvale arengule algatuste väljapakkumisel ja rakendamisel, toetatakse ÜMT-EÜ koostööga selliseid arendusmeetmeid asjaomaste ÜMTde ja nende liikmesriikide, kelle juurde need ÜMTd kuuluvad, kehtestatud piires ja ühtse programmdokumendi sätete kohaselt.

2. Seoses sellega antakse finantsabi detsentraliseeritud projektidele ja väikeprojektidele järgmiselt:

a) käesoleva peatüki sätete kohaselt võib rahaliselt toetada järgmisi detsentraliseeritud koostöös osalejaid ühenduses, ÜMTdes või teistes arengumaades: kohalikud omavalitsused, valitsusvälised organisatsioonid, kohalikud ettevõtjate liidud ja kodanike rühmitused, ühistud, ametiühingud, naiste- ja noorteorganisatsioonid, õppe- ja teadusasutused, kirikud ja igasugused valitsusvälised ühendused, mis suudavad arengule kaasa aidata.

   See koostöövorm võimaldab kasutada detsentraliseeritud osalejate võimeid, uuenduslikke tegutsemisviise ja vahendeid ÜMTde arendamiseks. Toetamisel võetakse eelkõige arvesse ühenduse, ÜMTde ja teiste arengumaade ühismeetmeid;

b) kohalikud väikeprojektid, mis mõjutavad inimeste majanduslikku ja sotsiaalset elu ning vastavad tõendatud ja silmaspeetavale esmavajadusele ning mida rakendatakse projektist kasu saava kohaliku kogukonna algatusel ja tegusal osavõtul.

3. Selle koostöövormi projektid või kavad võivad võimaldada saavutada ühtse programmdokumendi erieesmärke või saada tulemusi kohaliku kogukonna või detsentraliseeritud osalejate algatustest.

4. Käesolevas peatükis sätestatud toetust antakse lisatoetusena või vajadusel täiendava toetusena II E lisas sätestatu kohaselt.

5. Väikeprojekte ja detsentraliseeritud koostööd rahastatakse toetustest, kusjuures toetuse suurus ei ületa tavaliselt kolme neljandikku projekti kogumaksumusest. Ülejäänud osa saadakse:

a) väikeprojektide puhul kohalikult kogukonnalt loonustasuna või teenuste või sularahana vastavalt nende võimalustele;

b) detsentraliseeritud koostöö puhul koostöös osalejatelt tingimusel, et selliste osalejate kaasatavad rahalised, tehnilised, ainelised ja muud vahendid ei ole üldjuhul väiksemad kui 25 % projekti/kava arvestuslikust maksumusest;

c) erandjuhul, kui tegemist on nii väikeprojektide kui detsentraliseeritud koostööga, asjaomase ÜMT ametiasutustelt rahalise toetusena või üldkasutatavate vahendite kasutamise või teenuste osutamise vormis.

Väikeprojektide või detsentraliseeritud koostöö raames rahastatavate projektide ja kavade suhtes kohaldatakse käesolevas otsuses sätestatud korda, võttes eelkõige arvesse ühtse programmdokumendi rakendussätteid.

▼B

6. peatükk

Humanitaar- ja hädaabi

Artikkel 30

Eesmärgid ja vahendid

1. Humanitaar- ja hädaabi antakse ÜMTdele, kes on suurtes ja erandlikes majanduslikes ning sotsiaalsetes raskustes, mis tulenevad loodusõnnetustest või samalaadse mõjuga erakorralistest asjaoludest. Humanitaar- ja hädaabi antakse niikaua, kui see on vajalik kõnealusest olukorrast tulenevate kiireloomuliste probleemide lahendamiseks.

Humanitaar- ja hädaabi antakse üksnes suurõnnetuste ohvrite vajaduste ja huvide kohaselt.

2. Humanitaar- ja hädaabi eesmärkideks on:

a) päästa inimelusid loodusõnnetuste või samalaadse mõjuga erakorraliste asjaolude põhjustatud kriisiolukordades ja nendele vahetult järgnevates oludes;

b) aidata kõikide kättesaadavate logistiliste vahenditega kaasa abi transportimise rahastamisele ja pingutuste rahastamisele, et tagada abi kättesaadavus abisaajatele;

c) rakendada lühiajalisi taastusmeetmeid selleks, et nii kiiresti kui võimalik luua olukord, kus asjaomastel elanikel on võimalik integreeruda või taasintegreeruda;

d) tegelda looduse või inimese põhjustatud õnnetuste tagajärjel ümberasunud isikute (pagulased, ümberasustatud isikud ja tagasipöördujad) vajadustega, et rahuldada ükskõik kus asuvate pagulaste ja ümberasustatud isikute kõiki vajadusi niikaua, kui see on vajalik, ja hõlbustada nende vabatahtlikku ümberasumist;

e) aidata ÜMTsid suurõnnetuste vältimise ja nendeks valmisoleku süsteemide, sealhulgas ennustus- ja eelhoiatussüsteemide väljatöötamisel ja parendamisel, et leevendada suurõnnetuste tagajärgi.

3. Samasugust abi võib anda ÜMTdele, kes võtavad vastu pagulasi või tagasipöördujaid, et rahuldada neid esmavajadusi, mida hädaabi ei hõlma.

4. Käesolevas artiklis sätestatud abi rahastatakse ühenduse eelarvest. Nimetatud abi võib lisaks asjaomase eelarvejao vahenditele siiski erandkorras rahastada käesoleva otsuse II A lisas ettenähtud eraldistest.

5. Humanitaar- ja hädaabi antakse hädaolukorrast mõjutatud ÜMT, komisjoni, selle liikmesriigi, mille juurde ÜMT kuulub, rahvusvaheliste organisatsioonide või kohalike või rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide taotlusel. Seda abi hallatakse ja rakendatakse sellise korra kohaselt, mis võimaldab tegutseda kiiresti, paindlikult ja tulemuslikult.

7. peatükk

Rakenduskord

Artikkel 31

Tehniline abi

1. Komisjoni algatusel või nimel võib rahastada uuringuid või tehnilise abi meetmeid, et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud ettevalmistused, jälgimine, hindamine ja järelevalve.

Selliseid uuringuid või tehnilise abi meetmeid rahastatakse üldise tagastamatu abi raames.

▼B

2. ÜMT algatusel võib seoses ühtses programmdokumendis nimetatud meetmete rakendamisega rahastada uuringuid või tehnilise abi meetmeid, võttes arvesse komisjoni arvamust.

Selliseid uuringuid või tehnilise abi meetmeid rahastatakse asjaomasele ÜMTle eraldatud abist.

Artikkel 32

Finantskontroll

1. Vastutus finantsjärelevalve eest toimingute üle lasub eeskätt asjaomasel ÜMTl. Finantsjärelevalve kooskõlastatakse vajadusel selle liikmesriigiga, mille juurde ÜMT kuulub, ning see toimub kooskõlas asjakohaste siseriiklike õigusaktidega.

2. Komisjoni kohustused on järgmised:

a) selle tagamine, et asjaomases ÜMTs on olemas haldus- ja kontrollsüsteemid, mis kindlustavad ühenduse vahendite nõuetekohase ja tõhusa kasutamise, ning et need süsteemid toimivad nõuetekohaselt;

b) eeskirjade eiramise korral parandusmeetmete võtmise soovituste või nõudmiste esitamine, et kõrvaldada eeskirjaeiramisi või juhtimises avastatud puudujääke.

3. Komisjon, ÜMT ja vajadusel ka see liikmesriik, mille juurde ÜMT kuulub, kohtuvad halduskorra kohaselt üks või kaks korda aastas, et koordineerida kavad, metoodika ja kontrolli rakendamine.

4. Finantskorrektsioonide puhul:

a) vastutab finantsrikkumiste avastamise ja kõrvaldamise eest kõigepealt ÜMT;

b) kui asjaomase ÜMT tegevuses esineb puudusi, ÜMT ei suuda olukorda parandada ja lepituskatsed ei anna tulemusi, võtab komisjon meetmed selleks, et ühtse programmdokumendi rahastamisotsusele vastava ülderaldise järelejäänud osa vähendada või tühistada.

8. peatükk

Üleminek eelmistelt Euroopa Arengufondidelt (EAF) üheksandale EAFle

Artikkel 33

Eelmiste EAFide rakendamine ja üleminekuperiood

1. Kuuenda, seitsmenda ja kaheksanda EAFi raames enne käesoleva otsuse jõustumist võetud kohustuste täitmist jätkatakse nimetatud EAFide suhtes kohaldatavate reeglite kohaselt.

Kuuendast, seitsmendast ja kaheksandast EAFist enne käesoleva otsuse jõustumist ÜMTdele eraldatud vahendid jäävad neile eraldatuks. Nimetatud vahendite kasutamine jätkub otsuse 91/482/EMÜ asjakohaste sätete kohaselt, mis kehtivad sellise kasutamise kohta kuni üheksandat EAFi käsitleva sisekokkuleppe jõustumiseni.

Kuni üheksandat EAFi käsitleva sisekokkuleppe jõustumiseni vastutavad Euroopa Arengufondi vahendite haldamise ja rakendamise eest ametnikud, kelleks on EAFi juhtiv eelarvevahendite käsutaja, ÜMT kohalik eelarvevahendite käsutaja ja komisjoni esinduse juht, jätkuvalt neile nõukogu otsusega 91/482/EMÜ pandud haldus- ja rakendusülesannete täitmise eest.

2. Kõik vahendid, mis on eelmistest EAFidest üheksandat EAFi käsitleva sisekokkuleppe jõustumise päevaks järele jäänud, ja kõik summad, mis vabanevad käimasolevatest ja nendest fondidest rahastata-

▼B

vatest projektidest hiljem, kantakse üheksandasse EAFi ja neid kasutatakse käesolevas otsuses ettenähtud tingimustel.

Kõik üheksandasse EAFi kantud vahendid, mis olid eelnevalt eraldatud mõne ÜMT või piirkonna soovituskava jaoks, jäävad sellele ÜMTle või piirkondliku koostöö edendamiseks.

Kõik allesjäänud vahendid, mida ei ole eraldatud mõne soovituskava jaoks, kantakse üheksanda EAFi eraldamata vahendite hulka. Käesoleva otsuse üldsumma, mida täiendatakse eelmiste EAFide jääkidega, hõlmab ajavahemikku 2000–2007. Käesolevat lõiku kohaldatakse eelkõige otsuse 91/482/EMÜ artiklites 118 ja 142, mis käsitlevad vastavalt põllumajandustoodetest saadavate eksporditulude stabiliseerimist (Stabex) ja erirahastamisvahendit (Sysmin), viidatud üldsummadest järele jäänud vahendite suhtes.

II JAOTIS

MAJANDUS- JA KAUBANDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 34

Eesmärk

1. Majandus- ja kaubanduskoostöö eesmärk on edendada ÜMTde majanduslikku ja sotsiaalset arengut, eelkõige ÜMTde ja ühenduse kui terviku vahel tihedate majandussidemete sisseseadmise kaudu.

Selline koostöö peab toimuma kooskõlas muude ühiste poliitikavaldkondade eesmärkidega.

2. Lisaks sellele toetab ühendus ÜMTde tõhusat integreerumist maailmamajandusse ning nende kaubavahetuse ja teenuskaubanduse arengut, pidades silmas paremat juurdepääsu piirkondlikele turgudele ja maailmaturule.

1. peatükk

Kaubavahetuse kord

Artikkel 35

Päritolustaatusega toodete vaba sissepääs

1. ÜMTdest pärit tooted imporditakse ühendusse imporditollimaksuvabalt.

2. Päritolustaatusega toodete mõiste ja sellega seonduva halduskoostöö meetodid on sätestatud käesoleva otsuse III lisas.

Artikkel 36

Selliste päritolustaatuseta toodete ümberlaadimine, mis on ÜMTdes vabas ringluses

1. Tooteid, mis ei ole pärit ÜMTdest, kuid mis on mõnes ÜMTs vabas ringluses ja mis sellisel kujul ühendusse reeksporditakse, lubatakse ühendusse importida tollimaksuvabalt ja vabastatuna samaväärse toimega maksudest tingimusel, et:

a) nende pealt on asjaomases ÜMTs makstud tollimakse või samaväärse toimega makse summas, mis on võrdne või suurem ühenduses samade, enamsoodustusrežiimi kasutatavatest kolmandatest riikidest pärit toodete importimisel kehtivatest tollimaksudest;

b) toodete suhtes ei ole kohaldatud täielikku või osalist tollimaksudest ja samaväärse toimega maksudest vabastamist või nimetatud

▼B

maksude tagastamist, ilma et see piiraks käesoleva artikli teise lõigu kohaldamist;

c) toodetega on kaasas ekspordisertifikaat.

2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli esimese lõigu kohaldamist, võib komisjon asjaomase ÜMT ametiasutuste nõuetekohaselt põhjendatud taotlusel lubada ÜMT avaliku finantsabi andmist ümberlaadimise korraldajatele, pidades silmas käesoleva otsuse eesmärke.

Taotluses näidatakse eelkõige ära toetatava kaubavahetuse laad ja eeldatav maht.

Abi tuleb anda vabasse ringlusse lastava kauba transpordi toetamise kujul, mis hõlmab ka ümberlaadimiskorraga seoses tekkivaid seaduslikke jooksvaid kulusid. Kõnealune abi ei tohi tekitada tõsiseid häireid või raskusi, mille tõttu olukord ühenduse või ühe või mitme liikmesriigi mõnes majandusvaldkonnas võib halveneda.

ÜMT ametiasutused võivad pöörduda komisjoni poole, selleks et esitada oma taotluse põhjendamiseks lisainformatsiooni.

ÜMT ametiasutuste taotlusel kutsutakse kokku artikli 7 lõikes 3 nimetatud partnerlustöörühm, et lahendada ümberlaadimiskorra haldamisega seoses tekkivaid probleeme.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata järgmiste toodete suhtes:

a) asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustooted ja nõukogu 6. detsembri 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 3448/93, millega nähakse ette teatavate põllumajandussaaduste töötlemisel saadud kaupadega kauplemise kord, ([1]) hõlmatud tooted, välja arvatud järgmised kalandustooted alates 1. veebruarist 2002 eeldusel, et komisjon võtab vastu vajalikud rakendussätted:

   A) CN-koodide 0303 31 10 00, 0304 20 95 10 ja 0306 13 10 alla kuuluvad kalandustooted, mis on Gröönimaal ümber laaditud, kui nende kogus aastas ei ületa 10 000 tonni; ja

   B) CN-koodide 0302 21 10, 0303 31 10, 0305 49 10, 0306 12 10, 0306 12 90, 0306 22 91, 0306 22 99, 0306 13 10, 0306 13 30, 0306 13 40, 0306 13 50, 0306 13 80, 0306 23 10, 0306 23 31, 0306 23 39, 0306 23 90 allakuuluvad kalandustooted, mis on Saint Pierre ja Miquelonis ümber laaditud, kui nende kogus aastas ei ületa 2 000 tonni;

b) tooted, mille suhtes kehtivad ühendusse importimisel koguselised piirangud või dumpinguvastased tollimaksud.

4. Selliste toodete sissepääsutingimused ühendusse, mis ei ole pärit ÜMTdest, kuid mis on mõnes ÜMTs vabas ringluses ja nendega seonduva halduskoostöö meetodid on sätestatud käesoleva otsuse IV lisas.

Artikkel 37

Komiteemenetlus

1. Artiklis 36 käsitletud valdkonda kuuluvates asjades abistab komisjoni komitee.

2. Otsuse 1999/468/EÜ artiklid 3 ja 7 kehtivad komitee menetluste kohta.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

([1]) EÜT L 318, 20.12.1993, lk 18. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2580/2000 (EÜT L 298, 25.11.2000, lk 5).

▼B

Artikkel 38

Koguselised piirangud ja samaväärse toimega meetmed

1. Ühendus ei kohalda ÜMTdest pärinevate toodete importimisel koguselisi piiranguid ega samaväärse toimega meetmeid.

2. Esimese lõikega ei välistata kaupade impordi-, ekspordi- või transiidikeeldude või -piirangute kohaldamist, mis on õigustatud kõlbluse või avaliku korra seisukohast või seotud inimeste, loomade või taimede elu ja tervise, rahvuslike, kunsti-, ajaloo- või muinasväärtuste kaitsmisega, taastumatute loodusvarade säilitamisega või tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmisega.

Sellised keelud või piirangud ei kujuta endast mingil juhul meelevaldse või põhjendamatu diskrimineerimise vahendit ega üldist varjatud kaubanduspiirangut.

Artikkel 39

Jäätmed

1. Jäätmete vedu liikmesriikide ja ÜMTde vahel kontrollitakse rahvusvaheliste ja ühenduse õigusaktide kohaselt. Ühendus toetab tõhusa rahvusvahelise koostöö sisseseadmist ja arendamist selles valdkonnas, pidades silmas keskkonna ja rahva tervise kaitset.

2. Ühendus keelustab igasuguse otsese või kaudse jäätmete ekspordi ÜMTdesse, välja arvatud tavajäätmete eksport taaskasutamise eesmärgil, ning samal ajal keelustavad ÜMTde ametiasutused selliste jäätmete igasuguse otsese või kaudse impordi ühendusest ja muudest riikidest nende riiki, olenemata konkreetsetest rahvusvahelistest kohustustest, mis on pädevates rahvusvahelistes organisatsioonides nimetatud valdkondades võetud või võetakse tulevikus.

3. Ühenduse puhul kehtib nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 259/93 Euroopa Ühenduse piires, ühendusse sisse ja ühendusest välja veetavate jäätmete järelevalve ja kontrolli kohta. ([1])

4. Oma põhiseadusliku seisundi tõttu Baseli konventsiooniga liitumata ÜMTde pädevad ametiasutused kiirendavad Baseli konventsiooni ([2]) sätete rakendamiseks vajalike siseriiklike õigus- ja haldusnormide vastuvõtmist.

5. Lisaks sellele toetavad asjaomased liikmesriigid seda, et ÜMTd võtaksid vastu järgmiste õigusaktide ja sätete rakendamiseks vajalikud siseriiklikud õigus- ja haldusnormid:

a) määruse (EMÜ) nr 259/93 järgmised sätted:

   i) artikkel 13 seoses jäätmeveoga ÜMTde piires;

   ii) artikkel 18 seoses jäätmete ekspordiga ÜMTdest AKV riikidesse;

b) määrus (EÜ) nr 1420/1999; ([3])

([1]) EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni otsusega 1999/816/EÜ (EÜT L 316, 10.12.1999, lk 45).

([2]) Nõukogu 1. veebruari 1993 aasta otsus 93/98/EMÜ ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli konventsiooni (Baseli konventsiooni) sõlmimise kohta ühenduse nimel (EÜT L 39, 16.2.1993, lk 1).

([3]) Nõukogu 29. aprilli 1999 aasta määrus (EÜ) nr 1420/1999, millega kehtestatakse ühised eeskirjad ja menetlused teatavat liiki jäätmete vedamiseks teatavatesse OECD-välistesse riikidesse (EÜT L 166, 1.7.1999, lk 6). Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1800/2001 (EÜT L 244, 14.9.2001, lk 19).

▼B

c) komisjoni määrus (EÜ) nr 1547/1999; ([1])

d) Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ, kohaldades direktiivi artiklis 16 sätestatud siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaegu. ([2])

6. Lõplikuks kõrvaldamiseks määratud ohtlike ja tavajäätmete impordiga seoses ÜMTdest ühendusse kehtivad määruse (EMÜ) nr 259/93 artiklid 1–12 ja 25–39 ning komisjoni otsus 94/774/EÜ. ([3])

7. Üks või mitu ÜMTd ja liikmesriik, mille juurde nad kuuluvad, võivad kohaldada siseriikliku korda jäätmete eksportimisel ÜMTdest nimetatud liikmesriiki.

Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni kohaldatavatest õigusaktidest kuue kuu jooksul pärast käesoleva otsuse või tulevikus vastu võetava asjakohase siseriikliku õigusakti või selle muudatuse jõustumist.

Artikkel 40

ÜMTde võetavad meetmed

1. Arvestades ÜMTde praegusi arenguvajadusi, võivad ÜMTde ametiasutused ühendusest pärit toodete impordi suhtes säilitada või kehtestada nende meelest vajalikke tollimakse ja koguselisi piiranguid.

2. a) Kauplemiskorraga, mida ÜMTd ühenduse suhtes rakendavad, ei tohi põhjustada diskrimineerimist liikmesriikide vahel ega kohelda ühenduse kaubandust vähem soodsalt kui enamsoodustusrežiimiga hõlmatud riikide kaubandust.

b) Olenemata käesoleva otsuse erisätetest ei diskrimineeri ühendus kaubanduse valdkonnas ühtki ÜMTd.

c) Punkti b sätted ei välista, et mõni riik või territoorium kohtleb mõningaid teisi ÜMTsid või muid arengumaid soodsamalt kui ühendust.

3. ÜMTde ametiasutused edastavad komisjonile kolme kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist teabe nende kohaldatavate tollitariifide kohta ja koguseliste piirangute nimekirjad.

Samuti teavitavad nad komisjoni nimetatud meetmete edaspidistest muudatustest, kui need vastu võetakse.

Artikkel 41

Järelevalveklausel

1. Artiklis 35 osutatud ÜMTdest pärit toodete ja artiklis 36 osutatud toodete üle, mis ei ole pärit ÜMTdest, võib teostada erijärelevalvet. Komisjon otsustab koostöös ÜMT ametiasutustega ja selle liikmesriigiga, mille juurde asjaomane ÜMT kuulub, milliste toodete üle järelevalvet teostada.

2. Kohaldatakse komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele

([1]) Komisjoni 12. juuli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1547/1999, millega nähakse ette nõukogu määruse (EMÜ) nr 259/93 kohane kontrollimenetlus teatavat liiki jäätmesaadetiste puhul, mis on mõeldud saatmiseks nendesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsuse C(92)39 lõppredaktsiooni (EÜT L 185, 17.7.1999, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1800/2001.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81).

([3]) Komisjoni 24. novembri 1994 aasta otsus 94/774/EÜ standardsaatekirja kohta, millele on osutatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral (EÜT L 310, 3.12.1994, lk 70).

▼B

(EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, [1] artiklit 308d.

3. Komisjon ja ÜMTde pädevad ametiasutused tagavad järelevalvemeetmete tõhususe, võttes kasutusele III ja IV lisas sätestatud halduskoostöö meetodid.

Artikkel 42

Kaitsemeetmed

1. Kui käesoleva otsuse rakendamisel tekivad mõnes ühenduse või ühe või mitme liikmesriigi majandussektoris tõsised häired või satub ohtu nende väline finantsstabiilsus või tekivad raskused, mis võivad tingida olukorra halvenemise ühenduse mõnes tegevusvaldkonnas või mõne ühenduse piirkonna majandusolukorra halvenemise, võib ühendus omal algatusel või ühe või mitme liikmesriigi taotlusel ning olles konsulteerinud artiklis 43 viidatud komiteega, võtta vajalikke kaitsemeetmeid või anda selleks loa asjaomastele liikmesriikidele järgmiste lõigete kohaselt.

2. Käesoleva artikli esimese lõike rakendamisel eelistatakse selliseid meetmeid, mis häiriksid assotsieerimist ja ühenduse toimist kõige vähem. Need meetmed ei tohi olla ulatuslikumad, kui on tekkinud raskuste lahendamiseks tingimata vaja. Meetmed ei tohi olla ulatuslikumad, kui käesoleva otsuse kohase soodusrežiimi lõpetamine.

3. Kaitsemeetmete võtmisel ja muutmisel pööratakse erilist tähelepanu vähim arenenud ÜMTde huvidele.

4. Käesoleva artikkel ei piira ühenduse WTO eeskirjade kohaseid õigusi ja kohustusi, kaasa arvatud WTO kaitsemeetmete lepingus sätestatud õigusi ja kohustusi. [2] Samuti ei välista see ühist põllumajanduse turukorraldust kehtestavate määruste, nendest tulenevate ühenduse või siseriiklike haldusnormide või töödeldud põllumajandussaaduste suhtes asutamislepingu artikli 235 alusel vastuvõetud erieeskirjade kohaldamist.

5. a) Kui mõni liikmesriik esitab komisjonile taotluse kaitsemeetmete kohaldamiseks, teavitab komisjon sellest kolme tööpäeva jooksul pärast liikmesriigi taotluse kättesaamist nõukogu, liikmesriike ja ÜMTde ametiasutusi ning teeb ÜMTde ametiasutustele ettepaneku esitada kogu teave, mida nad tekkinud olukorra kohta oluliseks peavad.

   b) Kui komisjon tegutseb omal algatusel, teavitab ta asjaomaseid ÜMTsid ja liikmesriike esimesel võimalusel.

   c) ÜMTde ametiasutuste taotlusel kutsutakse kokku artikli 7 lõikes 3 nimetatud partnerlustöörühm, ilma et see piiraks käesolevas artiklis esitatud tähtaegade kohaldamist. Aruanne töörühma tegevuse kohta edastatakse nõuandekomiteele. Sellisel juhul pikendatakse käesoleva artiklis lõikes 9 osutatud tähtaega kümne tööpäeva võrra. Samal ajal kutsub komisjon liikmesriigid artiklis 43 nimetatud komitee koosolekule.

Liikmesriigid ja ÜMTd esitavad komisjonile kogu teabe, mis on vajalik, et põhjendada oma taotlusi kaitsemeetmete rakendamiseks või rakendamata jätmiseks.

6. Komisjon teavitab nõukogu, liikmesriike ja ÜMTde ametiasutusi viivitamata otsusest võtta vajalikud kaitsemeetmed. Otsus jõustub kohe.

7. Iga liikmesriik võib suunata lõikes 6 nimetatud komisjoni otsuse nõukogule kümne tööpäeva jooksul alates selle teatavakstegemisest.

([1]) EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 993/2001 (EÜT L 141, 28.5.2001, lk 1).

([2]) EÜT L 336, 23.12.1994, lk 184.

▼B

8. Kui komisjon ei ole 21 tööpäeva jooksul otsust vastu võtnud või kui komisjon lükkab taotluse tagasi või otsustab kaitsemeetmeid mitte rakendada, võib iga liikmesriik, kes komisjonile taotluse esitas, suunata asja nõukogule.

9. Lõigetes 7 ja 8 osutatud juhtudel võib nõukogu võtta 21 tööpäeva jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega vastu teistsuguse otsuse.

Artikkel 43

Komiteemenetlus

1. Artiklis 42 käsitletud valdkonda kuuluvates asjades abistab komisjoni komitee.

2. Otsuse 1999/468/EÜ artiklid 3 ja 7 kehtivad komitee menetluste kohta.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

2. peatükk

Teenuskaubandus ja asutamiseeskirjad

Artikkel 44

Üldine eesmärk

Pikaajaliseks eesmärgiks selles valdkonnas on teenuskaubandus järkjärguline liberaliseerimine, võttes hoolikalt arvesse ÜMT kohalike tegevuskavade eesmärke, ÜMT arengutaset ning kohustusi, mis ühendus, liikmesriigid ja ÜMTd on endale võtnud WTO raames.

Artikkel 45

Asutamise üldpõhimõtted ja teenuste osutamine

1. Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *äriühingud ja ettevõtjad* – tsiviil- või kaubandusõiguslikud äriühingud ja ettevõtjad, samuti avalik-õiguslikud ja muud äriühingud, ühistud ja muud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud juriidilised isikud või ühendused, välja arvatud mittetulundusühingud.

   Liikmesriikide äriühingud ja ettevõtjad – äriühingud ja ettevõtted, mis on asutatud vastavalt mõne liikmesriigi seadustele ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või põhitegevuskoht asub mõnes liikmesriigis. Sellise äriühingu või ettevõtja tegevus, millel on üksnes registrijärgne asukoht liikmesriigis, peab olema tegelikult ja pidevalt seotud selle liikmesriigi majandusega.

   ÜMTde äriühingud ja ettevõtjad – äriühingud ja ettevõtjad, mis on asutatud vastavalt antud ÜMTs kehtivatele seadustele ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või põhitegevuskoht asub nimetatud ÜMTs; sellise äriühingu või ettevõtja tegevus, millel on üksnes registrijärgne asukoht ülemeremaal või-territooriumil, peab olema tegelikult ja pidevalt seotud selle maa või territooriumi majandusega;

b) *ÜMT elanikud* – isikud, kes tavaliselt elavad ÜMTs ja kes on mõne liikmesriigi kodanikud või kellele on selles ÜMTs antud spetsiaalne õiguslik seisund. Selle määratlusega ei piirata ühenduse kodakondsusest tulenevaid õigusi asutamislepingu tähenduses.

2. Asutamise ja teenuste osutamise korra kohta kehtivad asutamislepingu artikli 183 lõike 5 kohaselt ja kooskõlas kolmanda lõikega järgmised sätted:

a) ühendus kohaldab ÜMTde suhtes teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) raames võetud kohustusi nimetatud lepingus sätestatud

▼B

tingimuste kohaselt ja kooskõlas käesoleva otsusega; nimetatud kohustuste kohaldamisel ei tohi liikmesriigid ÜMTde elanikke, äriühinguid ja ettevõtjaid diskrimineerida;

b) ÜMTde ametiasutused peavad liikmesriikide kodanikke, äriühinguid ja ettevõtjaid kohtlema samamoodi, nagu nad kohtlevad kolmandate riikide kodanikke, äriühinguid ja ettevõtjaid ning ei või liikmesriikide elanikke, äriühinguid ja ettevõtjaid diskrimineerida.

3. ÜMTde ametiasutused võivad eesmärgiga edendada või soodustada kohalikku tööhõivet vastu võtta õigusakte, et toetada ÜMTde elanikke ja kohalikku majandustegevust.

Sellisel juhul teavitavad ÜMTde ametiasutused komisjoni vastuvõetud õigusaktidest, selleks et komisjon saaks teavitada liikmesriike.

4. Arsti, hambaarsti, ämmaemanda, üldõenduse, apteekri ja veterinaararsti kutse jaoks võtab nõukogu komisjoni ettepanekul ühehäälselt vastu spetsiaalselt ÜMTde elanike kohta kehtiva kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentide nimekirja, mida liikmesriikides tuleb tunnustada.

Artikkel 46

Meretransport

Koostöö eesmärgiks selles valdkonnas on tõhusate ja usaldusväärsete mereveoteenuste ühtlase arengu tagamine majanduslikult rahuldavatel tingimustel, soodustades kõigi osapoolte aktiivselt osalemist põhimõtte kohaselt, mis tagab kaubanduslikel alustel toimuva piiramatu juurdepääsu sellele valdkonnale.

Käesolevat sätet ei kohaldata Gröönimaa suhtes.

3. peatükk

Kaubandusega seotud valdkonnad

Artikkel 47

Jooksvad maksed ja kapitali liikumine

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist:

a) kohustuvad liikmesriigid ja ÜMTde ametiasutused mitte kehtestama piiranguid ühenduse ja ÜMTde residentide vahelistele maksebilansi jooksevkonto kohastele vabalt vahetatavas vääringus tehtavatele maksetele;

b) kohustuvad liikmesriigid ja ÜMTde ametiasutused maksebilansi kapitalikonto kohaste tehingute puhul mitte kehtestama piiranguid kapitali vabale liikumisele vastuvõtva liikmesriigi, riigi või territooriumi õigusaktide kohaselt asutatud äriühingutesse otse investeerimisel ning tagama, et selliste investeeringute tulemusena omandatud vara ja nendest tulenevat kasumit on võimalik rahaks muuta ja kodumaale tagasi viia.

2. Ühendusel, liikmesriikidel ja ÜMTdel on õigus võtta asutamislepingu artiklites 57, 58, 59, 60 ja 301 *mutatis mutandis* osutatud meetmeid samades artiklites sätestatud tingimustel. Kui ühel või mitmel ÜMTl või ühel või mitmel liikmesriigil on suuri maksebilansiraskusi või neid ähvardavad sellised raskused, võivad asjaomase ÜMT ametiasutused, asjaomane liikmesriik või ühendus GATTis, GATSis ja Rahvusvahelise Valuutafondi põhikirja VIII ja XIV artiklis kehtestatud tingimustel kehtestada jooksvatele tehingutele lühiajalisi piiranguid, mida kohaldatakse üksnes niikaua, kui on vaja maksebilansi seisundi parandamiseks. Selliste meetmete võtmisel teavitavad ÜMT ametiasutused, asjaomane liikmesriik või komisjon üksteist viivitamata ning

▼B

esitavad üksteisele kõnealuste meetmete lõpetamise ajakava niipea kui võimalik.

Artikkel 48

Konkurentsipoliitika

1. Tõhusate ja usaldusväärsete konkurentsipõhimõtete ning -eeskirjade kehtestamine ja rakendamine on investeerimist soodustava keskkonna, industrialiseerimise jätkumise ja turulepääsu läbipaistvuse parandamisel ja kindlustamisel otsustava tähtsusega.

2. Et tagada konkurentsimoonutuste kõrvaldamine, kohustuvad ühendus ja ÜMTd, võttes asjakohaselt arvesse ÜMTde erinevat arengutaset ja majanduslikke vajadusi, rakendama kohalikke, riiklikke või piirkondlikke eeskirju ja põhimõtteid, mis näevad ette ettevõtjatevaheliste kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste ja kooskõlastatud tegevuse kontrollimise, ja kui nende eesmärgiks või tagajärjeks on konkurentsi vältimine, piiramine või moonutamine, siis teatavatel tingimustel ka nende keelamise. Nimetatud keeld kehtib ka ühe või mitme ettevõtja turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kohta ühenduse või ÜMT territooriumil.

Artikkel 49

Intellektuaalomandi õiguste kaitse

1. Intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste, kaasa arvatud selliste õiguste teostamise vahendite piisav ja tõhus kaitse tagatakse kooskõlas kõige rangemate rahvusvaheliste normidega, et vähendada moonutusi ja takistusi kahepoolses kaubanduses.

2. Intellektuaalomand hõlmab autoriõigust, sealhulgas eelkõige arvutiprogrammide autoriõigust, ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi, kasulikke mudeleid, patente, sealhulgas biotehnoloogiliste leiutiste patente, tööstusdisainilahendusi, geograafilisi tähiseid, sealhulgas päritolunimetusi, kauba- ja teenindusmärke, mikrolülituste topoloogiat, samuti andmekogude õiguskaitset ja kaitset kõlvatu konkurentsi eest, nagu on sätestatud tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artiklis 10 bis, ja avalikustamata salajase oskusteabe kaitset.

Artikkel 50

Standardimine ja sertifitseerimine

Standardimise, sertifitseerimise ja kvaliteedi tagamise alal püütakse teha tihedamat koostööd, et kõrvaldada tarbetud tehnilised tõkked ja vähendada erinevusi nendes valdkondades ning seega hõlbustada kaubandust.

Artikkel 51

Kaubandus ja keskkond

Rahvusvahelise kaubanduse arengut edendatakse nii, et tagatakse säästev ja usaldusväärne keskkonnahoid kooskõlas sellealaste rahvusvaheliste kokkulepete ja kohustustega, võttes asjakohaselt arvesse iga ÜMT arengutaset. Keskkonnameetmete planeerimisel ja rakendamisel tuleb arvesse võtta ÜMTde erivajadusi ja -nõudeid.

Rio de Janeiro põhimõtteid silmas pidades on koostöö eesmärgiks kaubandus- ja keskkonnapoliitika vastastikuse täiendavuse tagamine, eelkõige tugevdades järelevalvet keskkonnaga seotud kaupade ja teenuste kvaliteedi üle ning arendades keskkonnasõbralikke tootmisvõtteid.

▼B

Artikkel 52

Kaubandus- ja töönormid

Austada tuleb põhilisi rahvusvaheliselt ja riiklikul tasandil tunnustatud töönorme, mille hulka kuuluvad eelkõige ühinemisvabadus ja organiseerumisõiguse kaitse ja teostamine, ühisläbirääkimiste õigus, sunniviisilise töö kaotamine, lapsele sobimatu töö ning muu talle sobimatu tegevuse keelustamine, vanuse alammäär töölelubamisel ja töölevõtmine kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 53

Tarbijapoliitika ja tarbijate tervise kaitse

Tarbijapoliitika ja tarbijate tervise kaitse valdkonnas tehakse koostööd, võttes asjakohaselt arvesse ÜMTdes ja ühenduses kehtivaid õigusakte, et vältida kaubandustõkkeid.

Artikkel 54

Varjatud protektsionistlike meetmete keelustamine

Käesoleva peatüki sätteid ei tohi kasutada suvaliseks diskrimineerimiseks või kaubanduse varjatud piiramiseks.

4. peatükk

Raha- ja maksustamisküsimused

Artikkel 55

Maksuerand

1. Ilma et see piiraks artikli 56 kohaldamist, ei kohaldata käesoleva otsuse sätete kohaselt võimaldatavat enamsoodustusrežiimi maksusoodustuste suhtes, mida liikmesriigid või ÜMTde ametiasutused annavad või võivad edaspidi anda topeltmaksustamise vältimise lepingute või muude maksukokkulepete või siseriikliku maksuõiguse alusel.

2. Käesolevas otsuses sätestatut ei tõlgendata nii, nagu takistaks see selliste meetmete võtmist või rakendamist, mille eesmärk on takistada topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud lepingute maksustamissätete või muude maksukokkulepete või kehtiva siseriikliku maksuseadusega ettenähtud maksudest kõrvalehoidumist või nendega seotud maksupettust.

3. Käesolevas otsuses sätestatut ei tõlgendata nii, nagu takistaks see asjaomaseid pädevaid ametiasutusi eristamast oma asjakohaste maksusätete kohaldamisel maksumaksjaid, kes ei ole ühesuguses olukorras, eeskätt oma elu- või asukoha poolest või selle koha poolest, kuhu nad oma kapitali on investeerinud.

Artikkel 56

Maksu- ja tollikord ühenduse rahastatavate lepingute puhul

1. ÜMTd kohaldavad ühenduse rahastatavate lepingute suhtes vähemalt sama soodsat maksu- ja tollikorda kui enamsoodustatud riikide või rahvusvaheliste arenguorganisatsioonide suhtes, kellega neil on sidemeid. Enamsoodustusrežiimi määramisel ei võeta arvesse korda, mida asjaomase ülemeremaa või -territooriumi ametiasutused kohaldavad muude arenguriikide suhtes.

2. Kui lõikest 1 ei tulene teisiti, kohaldatakse ühenduse rahastatavate lepingute suhtes järgmist korda:

▼B

a) abi saaval ülemeremaal või -territooriumil ei kohaldata lepingu suhtes tempelmakse ega registreerimislõive ega samaväärse toimega makse, olenemata sellest, kas need maksud on juba olemas või kehtestatakse need edaspidi; sellised lepingud registreeritakse siiski ÜMTs kehtivate õigusaktide kohaselt ja selle eest võib võtta osutatud teenusele vastavat tasu;

b) lepingute täitmisest tulenev kasum ja/või tulu maksustatakse asjaomase ÜMT maksustamiskorra kohaselt, tingimusel et sellist kasumit ja/või tulu teenivate füüsiliste või juriidiliste isikute alaline tegutsemiskoht asub selles ÜMTs või lepingu täitmine võtab aega kauem kui kuus kuud;

c) kui ettevõtjad peavad importima töövahendeid ehituslepingute täitmiseks, kohaldatakse nende taotluse korral kõnealuste töövahendite suhtes ajutise impordi korda, mis on sätestatud abi saava ÜMT õigusaktides;

d) teenuslepingus piiritletud ülesannete täitmiseks vajalikke erialaseid töövahendeid võib ajutiselt importida abi saavasse ÜMTsse kooskõlas asjaomase ÜMT õigusaktidega ja nende suhtes ei kohaldata mingeid impordi- ja tollimakse ega teisi samaväärse toimega makse, kui need maksud ei ole tasu osutatud teenuste eest;

e) tarnelepingute kohase impordi suhtes ei kohaldata abi saavas ÜMTs impordi- ja tollimakse ega teisi samaväärse toimega makse. Asjaomaselt ülemeremaalt või -territooriumilt pärinevate toodete tarnimise leping sõlmitakse tarnitavate toodete tehasehinna põhjal, millele võib lisada selliseid siseriiklikke makse, mida kohaldatakse nende tarnete suhtes sellel ülemeremaal või -territooriumil;

f) kütuseid, määrdeid ja süsivesinik-sideaineid ning üldiselt kõiki ehituslepingute täitmiseks kasutatavaid materjale peetakse kohalikult turult ostetuks ja nende suhtes kohaldatakse abi saavas ÜMTs kehtivaid maksueeskirju;

g) isiklikud asjad ja majatarbed, mis imporditakse teenuslepingus piiritletud ülesannete täitmiseks muude kui kohalike seast töölevõetud füüsiliste isikute ja nende pereliikmete tarbeks, vabastatakse impordi- ja tollimaksudest ja muudest samaväärse toimega maksudest abi saavas ÜMTs kehtivate õigusaktidega ettenähtud ulatuses.

3. Kõikides küsimustes, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1 ja 2, kohaldatakse asjaomase ÜMT õigusakte.

4. Komisjoni ametnikud, välja arvatud kohapeal palgatud personal, on vabastatud kõigist sellel ülemeremaal või -territooriumil kehtivatest maksudest, kuhu nad on lähetatud.

5. peatükk

Tööalane koolitus, ühenduse programmides osalemine ja muud sätted

Artikkel 57

Tööalane koolitus

ÜMTdest pärit isikud, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus, võivad saada tööalast koolitust ühenduses samadel alustel selle liikmesriigi kodanikega, kui nad vastavad nimetatud kodanikele esitavatele nõuetele, sealhulgas nõudele, et isik peab elama ühenduse või EMP territooriumil.

Artikkel 58

ÜMTdele avatud programmid

ÜMTdest pärit isikud ja sobivuse korral ka ÜMTde asjaomased riiklikud ja/või eraõiguslikud organid ja institutsioonid võivad osaleda II F lisas loetletud ühenduse programmides ja neile järgnevates programmides

▼B

vastavalt programmi tingimustele ja selle liikmesriigi suhtes, millega nad seotud on, kohaldatavale korrale.

Komisjon võib teha muudatusi nimetatud loetelusse mõne ÜMT või liikmesriigi taotlusel või omal algatusel.

Artikkel 59

Euroteabe korrespondentkeskused

ÜMTs võib asutada euroteabe korrespondentkeskuse selle ÜMT ametiasutuste taotlusel ja kolmanda osa I jaotises sätestatud korra kohaselt. Euroteabe korrespondentkeskuse vastuvõtvale asutusele võib eraldada kaasrahastamisvahendeid ühtse programmdokumendiga või piirkondliku koostöö raames ettenähtud abist.

Euroteabe korrespondentkeskuste ülesanded, nende käsutuses olevad töövahendid ja neile osutatavad teenused, keskuste asutamise kord ja vastuvõtva asutuse valikukriteeriumid on sätestatud V lisas.

Artikkel 60

Ettevõtluse arenduskeskus ning põllumajanduse ja maapiirkondadega seotud koostöö tehniline keskus

ÜMTdel on nende ametiasutuste nõudel õigus kasutada ettevõtluse arenduskeskuse ning põllumajanduse ja maapiirkondadega seotud koostöö tehnilise keskuse teenuseid, millele on viidatud AKV-EÜ koostöölepingu III lisa artiklis 1.

Kõik kulud, mis tekivad seoses ettevõtluse arenduskeskuse või põllumajanduse ja maapiirkondadega seotud koostöö tehnilise keskuse osutatavate teenustega ÜMTdele, kaetakse II A lisas ettenähtud vahenditest.

NELJAS OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 61

Staatuse muutumine

Kui ÜMT saavutab iseseisvuse:

a) kohaldatakse käesolevas otsuses sätestatud korda selle ülemeremaa või -territooriumi suhtes ajutiselt vastavalt nõukogu kehtestatud tingimustele;

b) nõukogu otsustab komisjoni ettepanekul ühehäälselt teha käesolevasse otsusesse vajalikud muudatused, eelkõige II A lisas sätestatud summadesse.

Artikkel 62

Läbivaatamine

Enne 31. detsembrit 2007 kehtestab nõukogu komisjoni ettepanekul ühehäälselt asutamislepingu artiklites 182–186 esitatud põhimõtete hilisemaks kohaldamiseks vajalikud sätted. Sellega seoses võtab nõukogu eelkõige vastu vajalikud meetmed juhuks, kui mõni ÜMT otsustab vastavalt oma põhiseadusest tulenevale menetlusele kehtestada spetsiaalse sooduskorra ühenduse ja mitmesuguste nimetatud ÜMTga ühes piirkonnas asuvate partnerite suhtes. Nõukogu võtab sellega seoses eriti arvesse ühenduse, selle liikmesriikide ja ÜMTde rahvusvahelisi kohustusi, sealhulgas WTO raames võetud kohustusi.

▼B

Artikkel 63

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub 2. detsembril 2001. Seda kohaldatakse 31. detsembrini 2011.

Artikkel 64

Avalikustamine

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

▼B

I A LISA

ARTIKLIS 1 OSUTATUD ÜLEMEREMAADE JA -TERRITOORIUMIDE (ÜMTd) LOETELU

— Gröönimaa,
— Uus-Kaledoonia ja sõltkonnad,
— Prantsuse Polüneesia,
— Prantsuse Antarktilised ja Lõunaalad,
— Wallis ja Futuna,
— Mayotte,
— Saint-Pierre ja Miquelon,
— Aruba,
— Hollandi Antillid:
  — Bonaire,
  — Curaçao,
  — Saba,
  — Saint Eustatius,
  — Saint Martin (Sint Maarten),
— Anguilla,
— Kaimanisaared,
— Falklandi saared,
— Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared,
— Montserrat,
— Pitcairn,
— Saint Helena, Ascension, Tristan da Cunha,
— Briti Antarktise ala,
— Briti India ookeani ala,
— Turks ja Caicos,
— Briti Neitsisaared.

▼B

I B LISA

KÄESOLEVA OTSUSE KOHALDAMISEL VÄHIM ARENENUD ÜMTdena KÄSITLETAVATE ÜMTde LOETELU, MILLELE OSUTATAKSE ARTIKLI 3 LÕIKES 3

— Anguilla,

— Mayotte,

— Montserrat,

— Saint Helena, Ascension, Tristan da Cunha,

— Turks ja Caicos,

— Wallis ja Futuna,

— Saint-Pierre ja Miquelon.

▼B

II A LISA

ÜHENDUSE RAHALINE ABI: ÜHEKSAS EAF

Artikkel 1

Jaotumine eri rahastamisvahendite vahel

1. Käesoleva otsuse kohaldamisel jaotatakse viieaastaseks ajavahemikuks 1. märtsist 2000 kuni 28. veebruarini 2005 ühenduse rahalise abi üldsumma, milleks on sisekokkuleppega kindlaks määratud 175 miljonit eurot üheksanda Euroopa Arengufondi (EAF) raames, järgmiselt:

a) 153 miljonit eurot toetustena, sellest:

   i) 145 miljonit eurot toetustena pikaajaliseks arenguks, humanitaarabiks, hädaabiks, abiks pagulastele ja lisatoetustena eksporditulu kõikumise korral. Seda summat kasutatakse eelkõige ühtses programmdokumendis nimetatud algatuste rahastamiseks;

   ii) 8 miljonit eurot piirkondliku koostöö ja integratsiooni toetamiseks, sealhulgas artiklis 7 nimetatud dialoogi ja partnerlustegevuse toetamiseks;

b) 20 miljonit eurot eraldatakse II C lisas sätestatud ÜMT investeerimisrahastu rahastamiseks;

c) 2 miljonit eurot eraldatakse komisjoni algatusel või nimel läbiviidavatele uuringutele või rakendatavatele tehnilise abi meetmetele, eelkõige käesoleva otsuse üldhindamiseks hiljemalt kaks aastat enne selle kehtivuse lõppemist.

2. Lisaks sellele katab rahalise abi üldsumma üheksanda EAFi raames, millele lisanduvad kõik järelejäänud vahendid, mis sisekokkuleppe kohaselt kantakse eelmistest fondidest üheksandasse EAFi, ajavahemiku 2000–2007. Enne üheksanda EAFi kehtivusaja möödumist hindavad liikmesriigid maksekohustuste ja väljamaksete seisu. Selle hinnangu põhjal tehakse kindlaks vajadus uute vahendite järele rahanduskoostöö toetamiseks, võttes arvesse vahendeid, mida üheksanda EAFi raames ei ole kohustustega seotud ega välja makstud.

3. Enne üheksanda EAFi kehtivusaja möödumist määravad liikmesriigid kindlaks tähtpäeva, mille järel üheksanda EAFi vahendeid enam kohustustega ei seota.

4. Juhul kui lõikes 1 sätestatud vahendid lõpevad enne käesoleva otsuse kehtivusaja lõppu, võtab nõukogu vajalikud meetmed.

Artikkel 2

Vahendite haldamine

Euroopa Investeerimispank haldab omavahenditest antud laene ja ÜMT investeerimisrahastust rahastatavaid meetmeid. Kõiki muid käesoleva otsusega sätestatud rahalisi vahendeid haldab komisjon.

Artikkel 3

Jaotumine ÜMTde vahel

1. Artikli 1 lõike 1 punktis i nimetatud 145 miljoni euro suurune summa jaotatakse ÜMTde vahel vastavalt nende vajadustele ja tulemustele järgmiste kriteeriumide kohaselt:

a) 66,1 miljoni euro suurune summa A eraldatakse sellistele ÜMTdele, mille majandus on kõige vähem arenenud, nimelt ÜMTdele, mille rahvamajanduse kogutoodang (RKT) elaniku kohta ei ületa olemasolevate statistiliste andmete kohaselt 75 % ühenduse RKTst.

▼B

b) 61 miljoni euro suurune summa B eraldatakse sellistele ÜMTdele, mille RKT elaniku kohta ei ületa ühenduse RKTd, et rahastada vaesusevastase võitluse raames esmatähtsaid meetmeid sotsiaalse arengu ja keskkonnakaitse alal.

c) Summade A ja B eraldamisel peetakse silmas ÜMTde rahvastikuarvu, RKT taset, seda, kuidas kasutati eelmiste EAFide vahendeid, kinnipidamist rahvusvaheliselt tunnustatud usaldusväärsetest maksu- ja finantsjuhtimise põhimõtetest, geograafilisest asukohast tulenevat piiratust, hinnangulist suutlikkust toetust vastu võtta ja sujuva üleminekut tagamist, et vältida Uus-Kaledooniale, Prantsuse Polüneesiale ja Hollandi Antillidele eraldatavate vahendite järsku märkimisväärset vähenemist. Eraldatavaid vahendeid peab saama tõhusalt kasutada ning need peavad olema kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

2. Vahendite eraldamist Gröönimaale arutatakse kalapüügitingimusi ajavahemikus 2001–2006 käsitleva protokolli ([1]) artiklis 14 sätestatud ülevaatamise raames.

3. Eraldamata vahenditest moodustatakse 17,9 miljoni euro suurune reserv selleks, et:

a) rahastada humanitaarabi, hädaabi ja pagulastele mõeldud abi kõigile ÜMTdele ja vajadusel lisatoetusi eksporditulu kõikumise korral II D lisa kohaselt;

b) eraldada uusi vahendeid vastavalt ÜMTde vajaduste ja tulemuste muutumisele.

Tulemuslikkust hinnatakse objektiivselt ja läbipaistvalt pidades silmas eraldatud vahendite kasutamist, käimasolevate meetmete rakendamise tõhusust, vaesuse leevendamist või vähendamist ja vastuvõetud säästva arengu meetmeid;

c) vajadusel võtta vajalikke meetmeid pärast lõikes 2 osutatud ülevaatamist;

d) kuni 1 miljoni euro suurune summa hoitakse intressitoetuste rahastamiseks meetmete puhul, mida pank võtab II B lisa kohaselt omavahendite arvel, ja ÜMT investeerimisrahastu raames rahastatavate meetmete puhul.

4. Kooskõlas eelnevate lõigertyega ja ilma et see piiraks kulutamata vahendite ülekandmist eelmistest EAFidest, on üheksanda EAFi raames eraldatavad soovituslikud summad järgmised:

(miljonites eurodes)

ÜMT	Esialgne soovituslik eraldis üheksandast EAFist		
	A	B	Kokku
Uus-Kaledoonia		13,75	13,75
Prantsuse Polüneesia		13,25	13,25
Wallis ja Futuna	8	3,5	11,5
Mayotte	9,9	5,3	15,2
Saint-Pierre ja Miquelon	5,6	6,8	12,4
Hollandi Antillid	11,7	8,3	20,0
Falklandi saared		3	3

([1]) Nõukogu 25. juuni 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1575/2001 neljanda protokolli sõlmimise kohta, millega nähakse ette ühelt poolt Euroopa Majandusühenduse ning teiselt poolt Taani valitsuse ja Gröönimaa kohaliku valitsuse vahelises kalastuskokkuleppes sätestatud kalapüügitingimused (EÜT L 209, 2.8.2001, lk 1).

▼B

ÜMT	Esialgne soovituslik eraldis üheksandast EAFist		
	A	B	Kokku
Turks ja Caicos	8,2	0,2	8,4
Anguilla	7,9	0,1	8
Montserrat	5,3	5,7	11,0
Saint Helena ja sõltkonnad (Ascension, Tristan da Cunha)	7,5	1,1	8,6
Pitcairn	2		2
Kokku	**127,1 miljonit eurot**		
Eraldamata reserv C	**17,9 miljonit eurot**		

5. Komisjon võib pärast vahekokkuvõtte tegemist otsustada käesolevas artiklis nimetatud vahenditest järelejäänud eraldamata summad teistmoodi jaotada. Selle kokkuvõtte tegemise kord ja teistsuguse jaotuse üle otsustamise kord võetakse vastu käesoleva otsuse artikli 24 kohaselt.

▼B

II B LISA

ÜHENDUSE RAHALINE ABI: LAENUD EUROOPA INVESTEERIMISPANGA OMAVAHENDITEST

Artikkel 1

Summa

EIP eraldab kooskõlas panga põhikirjas ja käesolevas lisas sätestatud tingimustega omavahenditest antavate laenude kujul kuni 20 miljoni euro suuruse summa, nagu sätestatud sisekokkuleppe artiklis 5.

Artikkel 2

Euroopa Investeerimispank

1. EIP:

a) aitab oma hallatavate vahendite kaudu kaasa ÜMTde majanduse ja tööstuse arengule nii territooriumide kui ka piirkondade tasandil; selleks rahastab pank eeskätt tootmisprojekte ja -kavasid või muid investeeringuid, millega püütakse edendada eraettevõtlust kõikides majandusvaldkondades;

b) loob tihedad koostöösidemed kõikide riiklike ja piirkondlike arengupankade ning ÜMTde ja ühenduse pankade ja rahaasutustega;

c) kohandab koostöös asjaomase ÜMTga käesolevas otsuses ettenähtud arengu rahastamise koostöö rakenduskorda ja menetlusi, kui see on vajalik, et võtta arvesse projektide ja kavade laadi ning tegutseda kooskõlas otsuse eesmärkidega, järgides seejuures oma põhikirjas sätestatud korda.

2. EIP annab omavahenditest laenu järgmistel tingimustel:

a) viiteintressimäär on määr, mida EIP kohaldab lepingu allakirjutamise päeval või väljamaksekuupäeval vääringu ja tagasimaksetähtaja poolest samasuguste tingimustega laenude suhtes;

b) kuid:

   i) avaliku sektori projektid on põhimõtteliselt kõlblikud saama 3 % suurust intressitoetust;

   ii) erasektori projektidele, mis hõlmavad erastamisega seotud ümberkorraldusmeetmeid, või projektidele, millest ühiskond või keskkond saab märkimisväärset ja selgelt tõestatavat kasu, võib laenu anda intressitoetusega, mille suurus ja vorm otsustatakse projekti eripära silmas pidades. Intressitoetus ei või siiski olla suurem kui 3 %.

   Lõplik intressimäär ei või mingil juhul kunagi olla väiksem kui 50 % viitemäärast;

c) intressitoetus, mille summa arvutatakse laenu väljamaksetähtpäevadel, võetakse II A lisa artikli 3 lõike 3 punktis d sätestatud intressitoetusest ja makstakse otse EIPle.

   Intressitoetusi võib muuta kapitaliks või kasutada projektidega seotud tagastamatuks tehniliseks abiks, eelkõige ÜMTde rahaasutuste abistamiseks;

d) EIP omavahenditest antud laenude tagasimaksetähtaeg määratakse projekti majanduslike ja rahaliste omaduste põhjal, kuid see ei või ületada 25 aastat. Tavaliselt kaasneb nende laenudega ajapikendus, mis määratakse projektikohase töö kestuse põhjal.

3. EIP omavahenditest avaliku sektori äriühingutesse investeerimise puhul võib asjaomaselt ÜMTlt nõuda projektidega seotud eritagatisi või -kohustusi.

▼B

Artikkel 3

Valuutaülekandeid käsitlevad sätted

Käesoleva otsuse kohaste meetmete puhul, mille ÜMTd on kirjalikult heaks kiitnud, asjaomased ÜMTd:

a) vabastavad laenude intressid, vahendustasud ja tagasimaksed kõikidest asjaomase ÜMT õigusest tulenevatest riiklikest ja kohalikest maksudest;

b) võimaldavad laenusaajatel laenude intresside ja vahendustasude maksmiseks ning laenude tagasimakseteks kasutada vääringut, mida on vaja rahastamislepingute kohaselt, mis on sõlmitud projektide ja kavade rakendamiseks nende territooriumil;

c) võimaldavad EIPl kasutada kõigi omavääringus saadud summade ülekandmiseks vajalikku välisvääringut vahetuskursiga, mida ülekandepäeval kohaldatakse euro või muude ülekandevääringute ja omavääringu vahel. See kehtib kõikide nende territooriumil projektide ja kavade rakendamiseks sõlmitud rahastamislepingute tasuvormide kohta, nagu intressid, dividendid, vahendus- ja teenustasud ning laenude tagasimaksed ja aktsiate või osade müügist saadud tulud.

▼B

II C LISA

ÜHENDUSE RAHALINE ABI: ÜMT INVESTEERIMISRAHASTU

Artikkel 1

Eesmärk

ÜMT investeerimisrahastu (edaspidi "rahastu") asutatakse majanduslikult tasuva ettevõtluse edendamiseks peamiselt erasektoris, aga ka avalikus sektoris, kui see omakorda toetab erasektori arengut.

Rahastu tegevuse ja EIP omavahenditest antavate laenude suhtes kohaldatavad rahastamistingimused on sätestatud käesolevas lisas, II B lisas ja sisekokkuleppe artiklites 29 ja 30. Neid vahendeid võib suunata abikõlblikele ettevõtjatele otse või kõlblike investeerimisfondide ja/või finantsvahendajate kaudu.

Artikkel 2

Rahastu vahendid

1. Rahastu vahendeid võib kasutada muu hulgas:

a) riskikapitali moodustamiseks järgmisel kujul:

   i) kapitaliosalus ÜMT ettevõtjates, sealhulgas rahaasutustes;

   ii) kapitaliosalusega sarnane toetus ÜMTde ettevõtetetele, sealhulgas rahaasutustele;

   iii) nii välismaistele kui ka kohalikele investoritele või laenuandjatele mõeldud tagatised ja muud laenuvõime suurendajad, mida võib kasutada poliitiliste ja muude investeerimisriskide katmiseks;

b) tavaliste laenude andmiseks.

2. Kapitaliosalus on tavaliselt kontrolli mittevõimaldav vähemusosalus ja selle eest tasutakse asjakohase projekti tulemuste põhjal.

3. Kapitaliosalusega sarnaseks toetuseks võivad olla aktsionäride ettemaksed, vahetusvõlakirjad, tingimuslikud, allutatud ja osaluslaenud või muu samalaadses vormis abi. Selline abi võib koosneda eelkõige:

a) tingimuslikest laenudest, mille teenindamine ja/või tähtaeg on seotud teatavate projekti tulemuste täitmisega; kui tingimuslikku laenu erandjuhul antakse investeerimiseelseks uuringuks või muuks projektiga seotud tehniliseks abiks, võib teenindamisest vabastada, kui investeeringut ei toimu;

b) osaluslaenudest, mille teenindamine ja/või tähtaeg on seotud projekti tulususega;

c) allutatud laenudest, mis makstakse tagasi alles pärast muude nõuete rahuldamist.

4. Iga meetme eest tasumine täpsustatakse laenu andmisel.

Sellegipoolest:

a) koosneb tasu tingimuslike või osaluslaenude puhul tavaliselt kindlast intressimäärast, mis on kõige rohkem 3 %, ja muutuvast osast, mis on seotud projekti tulemustega;

b) on intressimäär allutatud laenude puhul seotud turuga.

5. Tagatisi hinnatakse nii, et need kajastaksid kindlustatavaid riske ja meetme eripära.

6. Tavaliste laenude intressimäär koosneb viitemäärast, mida EIP kohaldab võrreldavate laenude suhtes, mille tingimused ajapikenduse

▼B

ja tagasimaksetähtaja poolest on samad, ja EIP kehtestatavast lisamäärast.

7. Järgmistel juhtudel võib tavalisi laene anda soodustingimustel:

a) erasektori arengu eelduseks olevateks infrastruktuuriprojektideks vähim arenenud ÜMTdes. Sel juhul vähendatakse laenu intressimäära 3 % võrra;

b) projektideks, mis hõlmavad erastamisega seotud ümberkorraldusmeetmeid, või projektideks, millest ühiskond või keskkond saab märkimisväärset ja selgelt tõestatavat kasu. Sel juhul võib laenu anda intressitoetusega, mille suurus ja vorm otsustatakse projekti eripära silmas pidades. Intressitoetus ei või siiski olla suurem kui 3 %.

Lõplik intressimäär ei või mingil juhul kunagi olla väiksem kui 50 % viitemäärast.

8. Sellisteks soodustuseks annab vahendeid rahastu ja need ei ületa 5 % üldsummast, mis on eraldatud rahastust ja EIP omavahenditest investeeringute rahastamiseks.

9. Intressitoetusi võib muuta kapitaliks või kasutada projektidega seotud tagastamatuks tehniliseks abiks, eelkõige ÜMTde rahaasutuste abistamiseks.

Artikkel 3

Rahastu tegevus

1. Rahastu tegutseb kõikides majandusvaldkondades ja toetab eraõiguslike ning kaubanduslikult tegutsevate avalik-õiguslike üksuste investeeringuid, sealhulgas erasektorile hädavajalikku tulutoovat majandus- ja tehnoloogiainfrastruktuuri. Rahastu:

a) juhtimine toimub käibefondi põhimõttel ja selle eesmärk on olla majanduslikult püsiv. Rahastu tegutseb turutingimustel ning väldib kohalike turgude moonutamist ja erarahastajate kõrvaletõrjumist;

b) püüab kiirendada arengut, soodustades pikaajaliste kohalike vahendite kasutamist ning välismaiste investorite ja laenuandjate kaasamist ÜMTde projektidesse.

2. Kui käesoleva otsuse kehtivusaeg möödub ja nõukogu ei ole teinud eriotsust, kantakse rahastule tehtud akumuleeritud netotagasimaksed järgmisesse ÜMT rahastamisvahendisse.

Artikkel 4

Kursiriski käsitlevad sätted

Selleks et võimalikult palju vähendada vahetuskursi kõikumise mõju, lahendatakse kursiriski küsimus järgmiselt:

a) ettevõtja omavahendite kindlustamiseks mõeldud kapitaliosaluse puhul kannab kursiriski tavaliselt rahastu;

b) väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali rahastamise puhul jagatakse kursirisk tavaliselt ühenduse ja muude asjaosaliste vahel. Üldiselt jaotatakse kursirisk võrdselt;

c) võimaluse ja vajaduse korral, eelkõige stabiilse makromajanduse ja rahandusega riikides, püüab rahastu anda laene ÜMTde omavääringutes, võttes seega kursiriski tegelikult endale.

▼B

II D LISA

ÜHENDUSE RAHALINE ABI: LISAABI EKSPORDITULU LÜHIAJALISTE KÕIKUMISTE KORRAL

Artikkel 1

Põhimõtted

1. Pikaajaliseks arenguks eraldatavate vahendite määramise üheks aluseks on ÜMT majanduse sõltuvus kaupade, eelkõige põllumajandus- ja mäetööstustoodete ekspordist.

2. Selleks et vähendada eksporditulu ebapüsivuse kahjulikku mõju ja kaitsta tulu vähenemise tõttu ohustatud arengukava, võib artiklite 2 ja 3 põhjal anda täiendavat rahalist toetust riigi pikaajaliseks arenguks ettenähtud vahenditest.

Artikkel 2

Eeldused

1. Lisavahendite saamise eeldused on järgmised:

— tulu kaupade ekspordist väheneb 10 % (või vähim arenenud ÜMTde puhul 2 %) võrreldes kohaldamisaastale eelnenud nelja-aastase ajavahemiku esimese kolme aasta tulu aritmeetilise keskmisega

või

— tulu kõikide põllumajandus- või mäetööstustoodete ekspordist väheneb 10 % (või vähim arenenud ÜMTde puhul 2 %) võrreldes kohaldamisaastale eelnenud nelja-aastase ajavahemiku esimese kolme aasta tulu aritmeetilise keskmisega nende riikide puhul, kus põllumajandus- või mäetööstustoodete eksporditulu moodustab üle 40 % kaupade ekspordist saadavast kogutulust.

2. Lisatoetust on õigus saada kõige rohkem neli aastat järjest.

3. Lisavahendeid kajastatakse asjaomase riigi avaliku sektori raamatupidamises. Neid kasutatakse kooskõlas rakendussätetega, mis kehtestatakse käesoleva otsuse artikli 23 kohaselt. Lepinguosaliste kokkuleppel võib vahendeid kasutada riigieelarves ettenähtud kavade rahastamiseks. Osa lisavahenditest võib siiski hoida teatavatele valdkondadele.

Artikkel 3

Ettemaksed

Lisavahendite eraldamise süsteem näeb ette ettemakseid, et kaitsta viivituste eest kaubanduse koondstatistika saamisel ja tagada kõnealuste vahendite lülitamine kohaldamisaastale järgneva aasta eelarvesse. Ettemaksed tehakse ÜMTde ametiasutuste koostatud esialgse ekspordistatistika põhjal, mis esitatakse komisjonile enne ametliku ja lõpliku koondstatistika valmimist. Ettemakse ülemmäär on 80 % kohaldamisaastaks arvestatud lisavahenditest. Sel viisil kasutatavaid summasid kohandatakse komisjoni ja ÜMT ametiasutuste ühisel kokkuleppel, pidades silmas lõplikku ekspordi koondstatistikat ja eelarvepuudujäägi lõplikku suurust.

Artikkel 4

Läbivaatamine

Käesoleva lisa sätted vaadatakse läbi hiljemalt kahe aasta möödudes käesoleva otsuse artiklis 23 osutatud rakendussätete jõustumisest ja seejärel komisjoni, mõne liikmesriigi või ÜMT nõudel.

▼B

II E LISA

ÜHENDUSE RAHALINE ABI: EELARVELINE ABI ARENGUMAADELE

Ilma et see piiraks eelarvesätete muutmist tulevikus, kehtivad ÜMTde suhtes Euroopa Liidu üldeelarve raames arengumaadele ettenähtud järgmised eelarveread. Kui selgesõnaliselt ei ole sätestatud teisiti, võib ÜMTdele eraldada arengumaadele ettenähtud üldeelarvelisi vahendeid.

1. **Toiduabi ja humanitaarabi** (jagu B7-2 1)

   — Nõukogu 29. juuni 1999. aasta otsus 1999/576/EÜ 1999. aasta toiduabi konventsioonile allakirjutamise ja ajutisest kohaldamisest teavitamise kohta Euroopa Ühenduse nimel ([1]),

   — nõukogu 13. juuni 2000. aasta otsus 2000/421/EÜ 1999. aasta toiduabi konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel ([2]),

   — nõukogu 27. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1292/96 toiduabipoliitika, toiduabi korraldamise ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmete kohta ([3]),

   — nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta ([4]).

2. **Ühenduse meetmed valitsusväliste organisatsioonide toetamiseks** (peatükk B7.60)

   — Euroopa Parlamendi 14. mai 1992. aasta resolutsioon valitsusväliste organisatsioonide osa kohta arengukoostöös ([5]),

   — nõukogu 17. juuli 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1658/98 meetmete kaasfinantseerimise kohta koos Euroopa valitsusväliste arenguorganisatsioonidega arengumaadele huvi pakkuvates valdkondades ([6]).

3. **Koolitus ja teadlikkuse tõstmine arenguküsimustes** (peatükk B7.61)

   — Nõukogu 22. detsembri 1998. aasta määrus (EÜ) nr 2836/98 soolise võrdõiguslikkuse küsimuste arengukoostöösse integreerimise kohta ([7]).

4. **Keskkond** (peatükk B7.62)

   — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. novembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2493/2000 meetmete kohta keskkonnamõõtme täielikuks integreerimiseks arengumaade arenguprotsessi ([8]),

   — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. novembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2494/2000 arengumaade troopiliste ja muude metsade säilitamise ja säästva majandamise edendamise meetmete kohta ([9]).

5. **Tervishoid ja uimastitevastane võitlus, rahvastik ja demograafia arengumaades** (peatükk B7.63)

   — Nõukogu 13. oktoobri 1997. aasta määrus (EÜ) nr 2046/97 Põhja-Lõuna koostöö kohta uimastite- ja narkomaaniavastases võitluses ([10]),

   — nõukogu 24. märtsi 1997. aasta määrus (EÜ) nr 550/97 HIV/AIDSiga seotud abinõude kohta arengumaades ([11]).

6. **Eriabi kavad arengu alal** (peatükk B7.64)

   — Nõukogu 22. novembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2258/96 taastamismeetmete kohta arengumaades ([12]),

([1]) EÜT L 222, 24.8.1999, lk 38.
([2]) EÜT L 163, 4.7.2000, lk 37.
([3]) EÜT L 166, 5.7.1996, lk 1.
([4]) EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1.
([5]) EÜT C 150, 15.6.1992, lk 273.
([6]) EÜT L 213, 30.7.1998, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1726/2001 (EÜT L 234, 1.9.2001, lk 10).
([7]) EÜT L 354, 30.12.1998, lk 5.
([8]) EÜT L 288, 15.11.2000, lk 1.
([9]) EÜT L 288, 15.11.2000, lk 6.
([10]) EÜT L 287, 21.10.1997, lk 1.
([11]) EÜT L 85, 27.3.1997, lk 1.
([12]) EÜT L 306, 28.11.1996, lk 1.

▼B

— nõukogu 17. juuli 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1659/98 detsentraliseeritud koostöö kohta ([1]).

7. **Võitlus seksiturismi vastu kolmandates riikides** (peatükk B7 626)

— Laste seksiturismi vastu võitlemise raames kavandatud meetmete rakendamine jätkub komisjoni 26. mai 1999. aasta teatise ja nõukogu 21. detsembri 1999. aasta järelduste alusel.

([1]) EÜT L 213, 30.7.1998, lk 6.

▼B

II F LISA

MUU ÜHENDUSE ABI: OSALEMINE ÜHENDUSE PROGRAMMIDES

ÜMTde kodanikud võivad osaleda järgmistes programmides ja neile järgnevates programmides sellel liikmesriigile, millega ÜMT seotud on, seatud piirangute raames:

1. **Haridus- ja koolitusprogrammid:**

   a) Leonardo da Vinci, ühenduse kutseõpet käsitleva tegevusprogrammi teine etapp, mis kehtestati nõukogu 26. aprilli 1999. aasta otsusega 1999/382/EÜ ([1]);

   b) Euroopa kutseõppeperioodide, kaasa arvatud õpipoisiaja edendamine, mis kehtestati nõukogu 21. detsembri 1998. aasta otsusega 1999/51/EÜ ([2]);

   c) Socrates, ühenduse haridusalase tegevusprogrammi teine etapp, mis kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. jaanuari 2000. aasta otsusega 253/2000/EÜ ([3]);

   d) ühenduse tegevusprogramm "Noored", mis algatati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2000. aasta otsusega 1031/2000/EÜ ([4]).

2. **Ettevõtluse toetusprogrammid:**

   a) ettevõtjate ja ettevõtluse mitmeaastane programm (2001–2005), mis algatati nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsusega 2000/819/EÜ ([5]);

   b) punktis a osutatud programmis nimetatud käsitööndus;

   c) punktis a osutatud programmis nimetatud eurokorraldamine;

   d) stardikapital vastavalt kolmandale väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate mitmeaastasele programmile, mis algatati nõukogu 9. detsembri 1996. aasta otsusega 97/15/EÜ ([6]).

3. **Viienda raamprogrammi uurimis- ja arendustegevuse ning uuendusprogrammid:**

3.1. *Temaatilised programmid:*

   a) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Elukvaliteet ja elusressursside majandamine" (1998–2002) ([7]);

   b) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Kasutajasõbralik infoühiskond" (1998–2002) ([8]);

   c) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Konkurentsivõimeline ja säästev kasv" (1998–2002) ([9]);

   d) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Energia, keskkond ja säästev areng" (1998–2002), mis algatati nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta otsusega 1999/171/EÜ ([10]).

3.2. *Horisontaalprogrammid:*

   a) ühenduse teadusuuringute rahvusvahelist tähtsust tõendav eriprogramm (1998–2002) ([11]);

   b) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Innovatsiooni edendamine ning väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate osaluse soodustamine" (1998–2002) ([12]);

([1]) EÜT L 146, 11.6.1999, lk 33.
([2]) EÜT L 17, 22.1.1999, lk 45.
([3]) EÜT L 28, 3.2.2000, lk 1.
([4]) EÜT L 117, 18.5.2000, lk 1.
([5]) EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84.
([6]) EÜT L 6, 10.1.1997, lk 25.
([7]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 1.
([8]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 20.
([9]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 40.
([10]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 58.
([11]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 78.
([12]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 91.

▼B

c) teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise eriprogramm "Teadusuuringute inimpotentsiaali ja sotsiaal-majanduslike alusteadmiste tugevdamine" (1998–2002) ([1]).

4. **Kultuuri- ja audiovisuaalsed programmid:**

a) Euroopa päritoluga audiovisuaalteoste arendamise, levitamise ja nende müügi edendamise soodustamiseks mõeldud programm (Media Plus – arendamine, levitamine ja müügi edendamine) ajavahemikuks 2001–2005, mis loodi nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsusega 2000/821/EÜ;

b) "Kultuur 2000" (2000–2004), mis kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. veebruari 2000. aasta otsusega 508/2000/EÜ ([2]).

5. Juhtimiskoolitusprogramm Japan (*Human Resources Training Programme in Japan*) ja ajakohased missioonid, mis algatati nõukogu 18. mai 1992. aasta otsusega 92/278/EMÜ ([3]).

([1]) EÜT L 64, 12.3.1999, lk 105.
([2]) EÜT L 63, 10.3.2000, lk 1.
([3]) EÜT L 144, 26.5.1992, lk 19.

▼B

III LISA

MÕISTE "PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED" MÄÄRATLUSE JA HALDUSKOOSTÖÖ VIISIDE KOHTA

SISUKORD

I JAOTIS	ÜLDSÄTTED
— Artikkel 1	Mõisted
II. JAOTIS	PÄRITOLUSTAATUSEGA TOODETE MÕISTE MÄÄRATLUS
— Artikkel 2	Üldnõuded
— Artikkel 3	Täielikult valmistatud tooted
— Artikkel 4	Piisava töö või töötluse läbinud tooted
— Artikkel 5	Ebapiisavad tööd või töötlemistoimingud
— Artikkel 6	Päritolu kumulatsioon
— Artikkel 7	Kvalifikatsiooniühik
— Artikkel 8	Tarvikud, varuosad ja tööriistad
— Artikkel 9	Komplektid
— Artikkel 10	Kõrvalised tegurid
III JAOTIS	TERRITORIAALSED NÕUDED
— Artikkel 11	Territoriaalsuse põhimõte
— Artikkel 12	Otsevedu
— Artikkel 13	Näitused
IV JAOTIS	PÄRITOLUTÕEND
— Artikkel 14	Üldnõuded
— Artikkel 15	Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord
— Artikkel 16	Tagantjärele väljaantud liikumissertifikaadid EUR.1
— Artikkel 17	Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine
— Artikkel 18	Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmine varem väljaantud või koostatud päritolutõendi alusel
— Artikkel 19	Arvedeklaratsiooni koostamise tingimused
— Artikkel 20	Volitatud eksportija
— Artikkel 21	Päritolutõendi kehtivus
— Artikkel 22	Transiidiprotseduur
— Artikkel 23	Päritolutõendi esitamine
— Artikkel 24	Importimine osasaadetistena
— Artikkel 25	Päritolutõendist vabastamine
— Artikkel 26	Päritolu kumulatsiooni käsitlev teatamiskord
— Artikkel 27	Tõendavad dokumendid
— Artikkel 28	Päritolutõendite ja tõendavate dokumentide säilitamine
— Artikkel 29	Lahknevused ja vormistusvead

▼B

— Artikkel 30	Eurodes väljendatud summad
V JAOTIS	HALDUSKOOSTÖÖ KORD
— Artikkel 31	Pitserite ja aadresside edastamine
— Artikkel 32	Päritolutõendi õigsuse kontroll
— Artikkel 33	Veendumine tarnija deklaratsiooni õigsuses
— Artikkel 34	Vaidluste lahendamine
— Artikkel 35	Trahvid
— Artikkel 36	Vabatsoonid
— Artikkel 37	Erandid
VI JAOTIS	CEUTA JA MELILLA
— Artikkel 38	Eritingimused
VII JAOTIS	LÕPPSÄTTED
— Artikkel 39	Päritolureeglite läbivaatamine
— Artikkel 40	Liited
— Artikkel 41	Lisa rakendamine
— Artikkel 42	Üleminekuaeg vormi EUR.2 kasutamisel
Liited	
—1. liide	2. liite loendi sissejuhatavad märkused
—2. liide	Loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest ja töötlemistoimingutest, mis annavad tootele päritolustaatuse
—3. liide	Liikumissertifikaadi EUR.1 vorm
—4. liide	Arvedeklaratsioon
— Liide 5 A	Sooduspäritoluga toodete tarnija deklaratsioon
— Liide 5B	Sooduspäritoluta toodete tarnija deklaratsioon
—6. liide	Teabesertifikaat
—7. liide	Eranditaotluse vorm

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *valmistamine* – mis tahes töö või töötlus, sealhulgas kokkupanek või eritoimingud;

b) *materjal* – koostisaine, toore, koostisosa, osa vms, mida on toote valmistamisel kasutatud;

c) *toode* – valmistatud toode, isegi kui see on mõeldud hiljem mõnes teises valmistustoimingus kasutamiseks;

d) *kaup* – nii materjalid kui ka tooted;

▼B

e) *tolliväärtus* – üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamiseks 1994. aastal sõlmitud lepingu (WTO leping tolliväärtuse määramise kohta) kohaselt määratud tolliväärtus;

f) *tehasehind* – hind, mida makstakse tehases asuva toote eest tootjale, kelle ettevõttes toimub viimane töö või töötlus, tingimusel, et hind sisaldab kõikide kasutatud materjalide väärtust ja sellest on maha arvatud kõik siseriiklikud maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel;

g) *materjalide väärtus* – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või kui see väärtus ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse kõnealusel territooriumil;

h) *päritolustaatusega materjalide väärtus* – selliste materjalide väärtus punkti g kohaselt, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*;

i) *lisandväärtus* – tehasehind miinus kolmandatest riikidest ühendusse, AKV riikidesse või ÜMTsse imporditud materjalide tolliväärtus;

j) *grupid* ja *rubriigid* – grupid ja rubriigid (neljakohalised koodid), mida kasutatakse nomenklatuuris, mis moodustab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi, käesolevas lisas edaspidi “harmoneeritud süsteem” või “HS”;

k) *liigitatud* – osutab toote või materjali liigitamisele teatavasse rubriiki;

l) *saadetis* – tooted, mis saadetakse samal ajal ühelt eksportijalt ühele kaubasaajale või mis saadetakse eksportijalt kaubasaajale üheainsa veodokumendi alusel või selle dokumendi puudumisel üheainsa kaubaarve alusel;

m) *territooriumid* – territooriumid, sealhulgas territoriaalveed.

II JAOTIS

MÕISTE “PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED” MÄÄRATLUS

Artikkel 2

Üldnõuded

1. Käesoleva otsuse kaubanduskoostöö sätete rakendamiseks käsitletakse järgmisi tooteid ÜMTdest pärinevana:

a) täielikult ÜMTs valmistatud tooted käesoleva lisa artikli 3 tähenduses;

b) ÜMTs valmistatud tooted, milleks on kasutatud täielikult ÜMTs valmistatud materjalide asemel muid materjale, tingimusel et need on läbinud ÜMTs piisava töö või töötluse käesoleva lisa artikli 4 tähenduses.

2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse ÜMTde territooriume ühe territooriumina.

3. Päritolustaatusega tooteid, mis on valmistatud vähemalt kahest ÜMTst täielikult saadud materjalist või mis on läbinud seal piisava töö või töötluse, käsitatakse pärinevana sellest ÜMTst, kus toimus viimane töö või töötlus, tingimusel, et see ületab käesoleva lisa artiklis 5 kirjeldatu.

Artikkel 3

Täielikult valmistatud tooted

1. ÜMTdest, AKV riikidest või ühendusest täielikult pärinevate toodetena käsitatakse järgmisi tooteid:

▼B

a) nende pinnasest ja merepõhjast kaevandatud mineraalsed maavarad;

b) seal koristatud taimekasvatussaadused;

c) seal sündinud ja kasvatatud elusloomad;

d) seal kasvatatud elusloomadest valmistatud tooted;

e) sealt saadud jahi- ja kalasaak;

f) merekalapüügisaadused ja muud nende laevadega väljaspool territoriaalvett püütud saadused;

g) nende kalatöötlemislaevade pardal üksnes punktis f osutatud saadustest valmistatud tooted;

h) seal kogutud kasutatud kaubad, mis sobivad ainult tooraine saamiseks, sealhulgas kasutatud rehvid, mis sobivad ainult protekteerimiseks või jäätmetena kasutamiseks;

i) sealse tootmistegevuse jäätmed ja jäägid;

j) väljaspool nende territoriaalvett merepõhjast või selle aluspinnasest kaevandatud tooted, kui ainult neil on õigus kasutada kõnealust merepõhja või aluspinnast;

k) kõik punktides a–j nimetatud saadustest või toodetest valmistatud kaubad.

2. Lõike 1 punktides f ja g olevaid mõisteid “nende laevad” ja “nende kalatöötlemislaevad” kohaldatakse ainult selliste aluste ja kalatöötlemislaevade suhtes:

a) mis on registreeritud või laevaregistrisse kantud ÜMTs, liikmesriigis või AKV riigis;

b) mis sõidavad ÜMT, liikmesriigi või AKV riigi lipu all;

c) millest vähemalt 50 % kuulub ÜMTde, liikmesriikide või AKV riikide kodanikele või äriühingule, mille peakontor asub ÜMTs või ühes neist riikidest ja mille juhatuse või nõukogu esimees ning enamik mõlema organi liikmeid on ÜMTde, liikmesriikide või AKV riikide kodanikud ja kui täisühingu või osaühingu puhul kuulub vähemalt pool selle kapitalist eespool liikmesriikidele või AKV riikidele või nende või mõne ÜMT avalik-õiguslikele isikutele või kodanikele;

d) mille laevaperest, sealhulgas kapten ja juhtkond, vähemalt 50 % on mõne ÜMT, liikmesriigi või AKV riigi kodanikud.

3. Olenemata lõike 2 sätetest, kui ÜMT pakub ühendusele võimalust sõlmida kalastuskokkulepe ja ühendus ei võta seda pakkumist vastu, on asjaomasel ÜMTl õigus prahtida või liisida kolmandate riikide laevu kalastamiseks tema majandusvööndis ning nõuda, et selliseid laevu peetaks “nende laevadeks”, tingimusel et:

— ÜMT on pakkunud ühendusele võimalust sõlmida kalastuskokkulepe, kuid ühendus ei ole seda pakkumist vastu võtnud,

— vähemalt 50 % laevaperest, sealhulgas kapten ja juhtkond, on mõne ÜMT, liikmesriigi või AKV riigi kodanikud,

— komisjon on kinnitanud, et prahtimis- või liisinguleping annab sobiva võimaluse suurendada asjaomase ÜMT suutlikkust ise kalastada ja eelkõige muudab asjaomase ÜMT vastutavaks tema käsutusse pikemaks ajaks antud laeva meresõiduks ja äriks kasutamise eest.

▼B

Artikkel 4

Piisava töö või töötluse läbinud tooted

1. Käesoleva lisa kohaldamisel loetakse tooteid, mis ei ole täielikult ÜMT tooted, piisava töö või töötluse läbinuks ÜMTs, ühenduses või AKV riikides, kui 2. liite loendis sätestatud tingimused on täidetud.

Nendes tingimustes osutatakse kõikide käesoleva otsusega hõlmatud toodete puhul, millise töö või töötluse peavad läbima nende valmistamisel kasutatavad päritolustaatuseta materjalid, kusjuures neid tingimusi kohaldatakse üksnes selliste materjalide suhtes. Järelikult, kui toodet, mis on omandanud päritolustaatuse loendis sätestatud tingimuste täitmise teel, kasutatakse mõne teise toote valmistamiseks, ei kohaldata selle toote suhtes tingimusi, mida kohaldatakse valmistatava toote suhtes, ega võeta arvesse päritolustaatuseta materjale, mida võidi selle valmistamiseks kasutada.

2. Olenemata lõikest 1 võib päritolustaatuseta materjale, mida ei tohiks loendis sätestatud tingimuste kohaselt toote valmistamiseks kasutada, siiski kasutada, kui:

a) nende koguväärtus ei ületa 15 % toote tehasehinnast;

b) käesoleva lõike kohaldamisel ei ületata ühtki protsendimäära, mis on loendis seatud päritolustaatuseta materjalide suurimaks väärtuseks.

3. Kohaldatakse lõikeid 1 ja 2, kui artiklis 5 ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 5

Ebapiisavad tööd või töötlemistoimingud

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, käsitatakse järgmisi toiminguid päritolustaatuse omandamiseks ebapiisava töö või töötlusena, sõltumata sellest, kas artikli 4 tingimused on täidetud või mitte:

a) toimingud, mis tagavad toodete seisundi säilimise nende vedamisel ja ladustamisel;

b) pakkeüksuste osadeks jagamine ja koondamine;

c) pesemine, puhastamine; tolmu, oksiidi, õli, värvi ja muude katete eemaldamine;

d) tekstiilesemete triikimine ja pressimine;

e) lihtsad värvimis- ja poleerimistööd;

f) teravilja- ja riisikestade eemaldamine, osaline või täielik jahvatamine, poleerimine ja glaseerimine;

g) suhkru toonimine ja tükki pressimine; suhkru osaline või täielik jahvatamine;

h) puuviljade, pähklite ja köögiviljade koorimine ja kividest puhastamine;

i) teritamine, lihtlihvimine või lihtlõikamine;

j) tuulamine, sõelumine, sorteerimine, liigitamine, klassifitseerimine, kokkusobitamine (sh kaubakomplektide koostamine);

k) lihtne klaas- või plastpudelitesse, plekkpurkidesse, kottidesse, karpidesse, kastidesse pakkimine, alustele jms kinnitamine ning kõik muu lihtne pakendamine;

l) märkide, etikettide ja muude tunnusmärkide kinnitamine või trükkimine tootele või selle pakendile;

m) üht või mitut liiki toodete tavaline segamine, kui saadud segu üks või mitu koostisosa ei vasta käesolevas lisas ettenähtud tingimustele, mille täitmine võimaldaks neid käsitada ÜMTst, ühendusest või AKV riigist pärinevana;

▼B

n) toote osade lihtne kokkupanemine terviktoote saamiseks või toodete osadeks lammutamine;

o) kaks või rohkem punktides a–n loetletud toimingut üheskoos;

p) loomade tapmine.

2. Selleks et otsustada, kas teatav toode on läbinud lõike 1 tähenduses ebapiisava töö või töötluse, tuleb kõiki selle tootega ÜMTs, ühenduses või AKV riikides tehtud toiminguid arvestada üheskoos.

Artikkel 6

Päritolu kumulatsioon

1. Ühenduse või AKV riikide päritolustaatusega materjale käsitatakse ÜMTst pärinevate materjalidena, kui need sisalduvad seal valmistatud tootes. Need materjalid ei pea olema läbinud piisavat tööd või töötlust tingimusel, et see ületab artiklis 5 kirjeldatu.

2. Ühenduses või AKV riikides toimunud tööd või töötlust käsitatakse ÜMTs toimununa, kui materjalid läbivad töö või töötluse hiljem ÜMTs.

3. Lõike 2 põhjal päritolustaatuse saanud tooteid käsitatakse ÜMTst pärinevate toodetena üksnes juhul, kui ÜMTs tehtav töö või töötlus on ulatuslikum kui artiklis 5 mainitud.

4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata harmoneeritud süsteemi gruppide 1–24 toodete suhtes, kui kasutatud materjalid pärinevad ühendusest ja kuuluvad põllumajandustoodete eksporditoetuse süsteemi alla, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et kasutatud materjalide puhul ei ole makstud eksporditoetust.

HS gruppi 17 ja HS tariifirubriikidesse 1806 10 30 ja 1806 10 90 kuuluvate toodete suhtes on AKV/EÜ-ÜMT päritolu kumulatsioon lubatud alles alates 1. veebruarist 2002 28 000-tonnise aastakoguse piires kuni 31. detsembrini 2007. Nimetatud aastakogust vähendatakse järk-järgult ja lõpuks kaotatakse see ära järgnevalt:

21 000 tonni alates 1. jaanuarist 2008;

14 000 tonni alates 1. jaanuarist 2009;

7 000 tonni alates 1. jaanuarist 2010;

null tonni alates 1. jaanuarist 2011.

Aastakoguste mahtu ei kanta ühelt aastalt üle teisele.

Päritolu kumulatsiooni eeskirjade rakendamisel loetakse tükki pressimist ja suhkru jahvatamist piisavaks ÜMT päritolustaatuse saamiseks.

Komisjon võtab vastu vajaliku rakenduskorra.

5. HS koodi 1006 alla kuuluvate toodete suhtes ja ilma et see piiraks punktides 4 ja 5 osutatud võimalikku suurendamist, on AKV-ÜMT päritolu kumulatsioon lubatud alles alates 1. veebruarist 2002 160 000-tonnise kooritud riisina arvestatud aastakoguse piires, mille hulka kuulub ka AKV riikidest pärit riisi tariifikvoot AKV-EÜ koostöölepingu kohaselt.

ÜMTdele antakse igal aastal välja impordilitsentse esialgu kooritud riisina arvestatud 35 000 tonni kohta, sellest kooritud riisina arvestatud 10 000 tonni kohta antakse impordilitsentse I B lisas loetletud vähim arenenud ÜMTdele. Kõik muud impordilitsentsid antakse Hollandi Antillidele ja Arubale. ÜMTde import võib ulatuda esimeses punktis nimetatud 160 000 tonnini, mille hulka kuuluvad eespool nimetatud 35 000 tonni, ilma et see piiraks punktides 4 ja 5 osutatud võimalikku suurendamist, kui AKV riigid ei kasuta tegelikult oma otsese ekspordi võimalusi esimeses punktis nimetatud kvoodi piires.

▼B

Impordilitsentside väljaandmine jaotatakse kogu aasta peale määratud ajavahemikesse tasakaalustatud turukorralduse tagamiseks.

Määruse (EÜ) nr 3072/95 artiklis 22 kehtestatud korra kohaselt võib komisjon esimeses punktis nimetatud kogust suurendada kooritud riisi ekvivalendina väljendatud kuni 20 000 tonni võrra, juhul kui komisjon leiab aprillis, olles saanud piisavalt selge ülevaate ühenduse jooksvast majandusaastast, et selline suurendamine ei häiriks ühenduse turgu.

Kui komisjon leiab pärast 1. augustit, et ühenduse turul on *indica* riisi puudujäägi oht, võib komisjon erandina punktidest 1–4 ja asjakohase halduskorra kohaselt suurendada eespool märgitud koguseid.

Käesoleva lõike kohaldamisel loetakse täielikku või osalist kroovimist piisavaks, et saada ÜMT päritolustaatus olenemata artikli 5 lõike 1 punktist f.

Komisjon võtab vastu vajaliku rakenduskorra sama korra alusel.

Käesolevas lõikes sätestatud koguste mahtu ei kanta ühelt aastalt üle teisele.

Artikkel 7

Kvalifikatsiooniühik

1. Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on kvalifikatsiooniühik see toode, mida loetakse harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri alusel klassifitseerimisel põhiüksuseks.

Sellest järeldub, et:

a) kui toode, mis koosneb toodete rühmast või kokkupandud toodetest, klassifitseeritakse harmoneeritud süsteemi alusel ühte rubriiki, moodustab tervik kvalifikatsiooniühiku;

b) kui partii koosneb mitmest identsest tootest, mis on klassifitseeritud samasse harmoneeritud süsteemi rubriiki, kohaldatakse käesoleva lisa sätteid iga toote suhtes eraldi.

2. Kui harmoneeritud süsteemi 5. tõlgendamisreegli kohaselt loetakse klassifitseerimisel pakendit toote juurde kuuluvaks, tuleb seda ka päritolu kindlaksmääramisel lugeda toote juurde kuuluvaks.

Artikkel 8

Tarvikud, varuosad ja tööriistad

Seadme, masina, aparaadi või sõidukiga kaasas olevaid manuseid, varuosi ja tööriistu, mis on tavalise varustuse osaks ja mis kuuluvad hinna sisse ning mille eest ei esitata eraldi arvet, käsitatakse kõnealuse seadme, masina, aparaadi või sõiduki lahutamatu osana.

Artikkel 9

Komplektid

Harmoneeritud süsteemi 3. tõlgendamisreegliga määratletud komplektil on päritolustaatus, kui kõik komplekti kuuluvad tooted on päritolustaatusega. Kui komplekt koosneb päritolustaatusega ja päritolustaatuseta toodetest, on komplekt tervikuna siiski päritolustaatusega, kui päritolustaatuseta toodete väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.

Artikkel 10

Kõrvalised tegurid

Selleks et määrata kindlaks, kas toode on päritolustaatusega või mitte, ei ole vaja kindlaks määrata toote valmistamisel kasutatavate järgmiste toodete päritolu:

▼B

a) energia ja kütus;

b) sisseseade ja varustus;

c) masinad ja tööriistad;

d) kaubad, mis ei kuulu ega ole mõeldud kuuluma toote lõppkoosseisu.

III JAOTIS

TERRITORIAALSED NÕUDED

Artikkel 11

Territoriaalsuse põhimõte

1. Päritolustaatuse omandamist käsitlevad II jaotises sätestatud tingimused peavad ÜMTdes olema pidevalt täidetud, kui artiklist 6 ei tulene teisiti.

2. Kui ÜMTst, ühendusest või AKV riikidest mõnda teise riiki eksporditavad päritolustaatusega kaubad saadetakse tagasi, käsitatakse neid päritolustaatuseta toodetena, kui tollile ei saa tõendada, et:

a) tagasitoodud kaup on sama kaup, mis on eksporditud,

b) kaubad ei ole läbinud ühtegi muud toimingut kui need, mida on vaja nende seisundi säilitamiseks kõnealuses riigis oleku või eksportimise ajal.

Artikkel 12

Otsevedu

1. Käesoleva otsuse kaubanduskoostööd käsitlevate sätetega ettenähtud soodusrežiimi kohaldatakse ainult käesoleva lisa nõuetele vastavate toodete suhtes, mille vedu toimub otse ÜMTde, ühenduse või AKV riikide territooriumide vahel, ilma et tooted ühelegi muule territooriumile siseneksid. Ühe saadetise moodustavaid tooteid võib siiski vedada muu territooriumi kaudu, vajaduse korral laadides seda kaupa ümber või ladustades ajutiselt kõnealusel territooriumil, tingimusel et see jääb transiit- või ladustamisriigis tollijärelevalve alla ning ei läbi muid toiminguid peale maha- või pealelaadimise või muu kauba seisundi säilitamiseks vajaliku toimingu.

Päritolustaatusega tooteid võib vedada torujuhtme kaudu ka läbi mõne muu territooriumi kui ÜMT, ühenduse või AKV riigi territoorium.

2. Impordiriigi tollile tõendatakse, et lõike 1 tingimused on täidetud, esitades:

a) üheainsa veodokumendi, mis hõlmab teekonda ekspordiriigist või -territooriumilt läbi transiidiriigi; või

b) transiidiriigi tolli väljastatud tõendi:

   i) milles on täpne toodete kirjeldus;

   ii) kuhu on märgitud toodete maha- ja uuesti pealelaadimise kuupäevad ja vajaduse korral laevade nimed või muud kasutatud veovahendid;

   iii) mis tõendab, millistel tingimustel olid tooted transiidiriigis; või

c) nende puudumisel kõik muud tõendavad dokumendid.

▼B

Artikkel 13

Näitused

1. Päritolustaatusega toodete suhtes, mis saadetakse ÜMTst näitusele muusse riiki kui ÜMTsse, AKV riiki või liikmesriiki ja müüakse pärast näitust ühendusse importimiseks, kohaldatakse importimisel käesoleva otsuse sätteid, kui tõendatakse tolli rahuldaval viisil, et:

a) eksportija on toimetanud need tooted ÜMTst näituseriiki ja need seal näitusel välja pannud;

b) kõnealune eksportija on tooted müünud või muul viisil võõrandanud ühenduses asuvale isikule;

c) tooted on saadetud näituse ajal või vahetult pärast näitust samal kujul, nagu need olid näitusele saates;

d) näitusele saatmisest ei ole tooteid kasutatud muuks otstarbeks kui seal väljapanekuks.

2. Päritolutõend tuleb väljastada või koostada IV jaotise sätete kohaselt ja esitada impordiriigi tollile tavapärasel viisil. Sellele märgitakse näituse nimi ja aadress. Vajaduse korral võidakse nõuda dokumentaalseid lisatõendeid väljapanekutingimuste kohta.

3. Lõiget 1 kohaldatakse kõikide kaubandus-, tööstus-, põllumajandus- ja käsitöönäituste, -messide või muude samalaadsete avalike ürituste ja väljapanekute suhtes, mille jooksul kõnealused tooted jäävad tollikontrolli alla, välja arvatud kauplustes või äripindadel korraldatavad eraviisilised üritused, mille eesmärk on välismaiste toodete müük.

IV JAOTIS

PÄRITOLUTÕEND

Artikkel 14

Üldnõuded

1. ÜMT päritolustaatusega toodete suhtes kohaldatakse ühendusse importimisel käesolevat otsust, kui esitatakse kas:

a) kaupade liikumissertifikaat EUR.1, mille näidis on esitatud 3. liites; või

b) artikli 19 lõikes 1 ettenähtud juhtudel deklaratsioon, mille tekst on esitatud 4. liites ja mille eksportija esitab kaubaarves, kättetoimetamisteatises või muus äridokumendis, kus kõnealuseid tooteid piisavalt täpselt kirjeldatakse, et neid saaks hiljem identifitseerida (edaspidi “kaubaarve deklaratsioon”).

2. Olenemata lõikest 1 saavad käesoleva lisa kohased päritolustaatusega tooted artiklis 25 ettenähtud juhtudel soodustusi käesoleva otsuse kohaselt ilma eespool nimetatud dokumente esitamata.

Artikkel 15

Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord

1. Eksportiva ÜMT toll annab kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 välja eksportija või tema vastutusel tegutseva volitatud esindaja kirjaliku taotluse alusel.

2. Selleks täidab eksportija või tema volitatud esindaja kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 ja taotluse vormi, mille näidised on esitatud 3. liites. Need vormid tuleb täita kooskõlas käesoleva lisa sätetega. Käsitsi kirjutamisel tuleb kasutada tinti ja trükitähti. Tooteid tuleb kirjeldada selleks ettenähtud lahtris, jätmata tühje ridu. Kui lahtrisse jääb tühja

▼B

ruumi, tuleb kirjelduse viimase rea alla tõmmata rõhtjoon ja tühi ruum läbi kriipsutada.

3. Eksportija, kes taotleb kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmist, peab olema valmis igal ajal esitama kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 välja andnud eksportiva ÜMT tolli taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõestavad asjaomaste toodete päritolustaatust ja kinnitavad, et muud käesoleva lisa nõuded on täidetud.

4. Eksportiva ÜMT toll annab kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 välja, kui asjaomaseid tooteid võib pidada ÜMTst, ühendusest või AKV riigist pärinevateks toodeteks ja kui nad vastavad käesolevas lisas sätestatud nõuetele.

5. Sertifikaadi väljastanud tolliasutus võtab vajalikud meetmed, et kontrollida toodete päritolustaatust ja muude käesoleva lisa nõuete täitmist. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha mis tahes kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks. Samuti tagab sertifikaati välja andev toll lõikes 2 nimetatud vormide nõuetekohase täitmise. Eelkõige vaatab ta, kas toodete kirjeldamiseks ettenähtud lahter on täidetud nii, et sinna ei ole võimalik pettuse eesmärgil midagi lisada.

6. Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kuupäev märgitakse sertifikaadi 11. lahtrisse.

7. Toll annab liikumissertifikaadi EUR.1 eksportijale välja niipea, kui tegelik eksport on toimunud või tagatud.

Artikkel 16

Tagantjärele väljaantud liikumissertifikaadid EUR.1

1. Olenemata artikli 15 lõikest 7 võib liikumissertifikaadi EUR.1 erandkorras välja anda pärast asjakohaste toodete eksportimist, kui:

a) seda ei antud ekspordi ajal välja vea või tahtmatu tegevusetuse või eriasjaolude tõttu; või

b) tõendatakse tolli rahuldaval viisil, et liikumissertifikaat EUR.1 anti välja, kuid importimisel ei aktsepteeritud seda tehnilistel põhjustel.

2. Lõike 1 rakendamisel peab eksportija oma taotluses märkima liikumissertifikaadi EUR.1 aluseks olevate toodete eksportimise koha ja kuupäeva ning esitama taotluse põhjused.

3. Toll võib liikumissertifikaadi EUR.1 välja anda tagantjärele alles siis, kui on veendunud, et eksportija taotluses esitatud teave on kooskõlas vastavate dokumentide andmetega.

4. Tagasiulatuvalt väljaantud kaupade liikumissertifikaati EUR.1 tuleb lahtrisse “Märkused” (lahter 7) teha üks järgmistest märkustest:

“EXPEDIDO A POSTERIORI”,“UDSTEDT EFTERFØLGENDE”,“-NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”,“ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩ-Ν”,“ISSUED RETROSPECTIVELY”,“DÉLIVRÉ A POSTERIORI”,“-RILASCIATO A POSTERIORI”,“AFGEGEVEN A POSTERIORI”,“E-MITIDO *A POSTERIORI*”,“ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”,“UTFÄR-DAT I EFTERHAND”.

5. Lõikes 4 osutatud märge tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse “Märkused”.

Artikkel 17

Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 varguse, kadumise või hävimise korral võib eksportija taotleda sertifikaadi välja andnud tollilt duplikaati nende valduses olevate ekspordidokumentide põhjal.

▼B

2. Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaati tuleb lahtrisse “Märkused” (lahter 7) teha üks järgmistest märkustest:

“DUPLICADO”, “DUPLIKAT”, “ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, “DUPLICATE”, “DUPLICATA”, “DUPLICATO”, “DUPLICAAT”, “SEGUNDA VIA”, “KAKSOISKAPPALE”.

3. Lõikes 2 osutatud märge tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi lahtrisse “Märkused”.

4. Duplikaat, millele peab olema märgitud algupärase liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kuupäev, kehtib sellest kuupäevast.

Artikkel 18

Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmine varem väljaantud või koostatud päritolutõendi alusel

Kui päritolustaatusega tooted suunatakse ühenduse või mõne ÜMT tolliasutuse kontrolli alla, võib originaalpäritolutõendi asendada ühe või mitme kaupade liikumissertifikaadiga EUR.1, kui kõik tooted või osa neist saadetakse mujale ühendusse või mujale nimetatud ÜMTs. Liikumissertifikaadi EUR.1 (liikumissertifikaatide) asendussertifikaadi(d) annab välja tolliasutus, kelle järelevalve alla tooted paigutatakse.

Artikkel 19

Arvedeklaratsiooni koostamise tingimused

1. Artikli 14 lõike 1 punktis b nimetatud arvedeklaratsiooni võib koostada:

a) artiklis 20 määratletud heakskiidetud eksportija; või

b) iga eksportija saadetise kohta, mis koosneb ühest või mitmest päritolustaatusega tooteid sisaldavast pakendist, mille koguväärtus ei ületa 6 000 eurot.

2. Arvedeklaratsiooni võib koostada, kui asjaomaseid tooteid saab käsitada ÜMTst, AKV riigist või ühendusest pärinevatena ja need vastavad muudele käesolevas lisas sätestatud nõuetele.

3. Eksportija, kes koostab kaubaarve deklaratsiooni, peab olema valmis igal ajal esitama eksportiva riigi või territooriumi tolli taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõestavad asjaomaste toodete päritolustaatust ja kinnitavad, et käesoleva lisa muud nõuded on täidetud.

4. Eksportija koostab kaubaarve deklaratsiooni, trükkides trükimasinal, tembeldades või välja trükkides arvele, saatelehele või mõnele muule äridokumendile deklaratsiooni, mille tekst on esitatud 4. liites, kasutades üht nimetatud lisas esitatud keelelist versiooni kooskõlas eksportiva riigi või territooriumi siseriiklike õigusaktidega. Kui deklaratsioon täidetakse käsitsi, tuleb seda teha tindiga ja kasutada trükitähti.

5. Kaubaarve deklaratsioonile kirjutab eksportija oma originaalallkirja käsitsi. Heakskiidetud eksportijalt artikli 20 tähenduses ei nõuta siiski sellistele deklaratsioonidele allakirjutamist, tingimusel et ta kinnitab eksportiva riigi tolliasutusele kirjalikult, et ta võtab endale täieliku vastutuse iga kaubaarve deklaratsiooni eest, mille alusel saab teda identifitseerida, nagu ta oleks sellele käsitsi alla kirjutanud.

6. Eksportija võib koostada kaubaarve deklaratsiooni, kui sellega hõlmatud tooteid eksporditakse, või pärast eksportimist, kui see esitatakse importivas riigis hiljemalt kahe aasta jooksul pärast sellega seotud toodete importimist.

▼B

Artikkel 20

Volitatud eksportija

1. Eksportiva riigi toll võib anda igale eksportijale, kes tegeleb pidevalt käesoleva otsuse kaubanduskoostööd käsitlevate sätetega hõlmatud kaupade veoga, loa täita ise kaubaarve deklaratsioone, olenemata kõnealuste toodete väärtusest. Eksportija, kes taotleb sellist luba, peab tolliasutusele esitama kõik tagatised, mis on vajalikud toodete päritolustaatuse ja muude käesolevas lisas ettenähtud nõuete täitmise kontrollimiseks.

2. Toll võib anda heakskiidetud eksportija staatuse mis tahes tingimustel, mida ta peab asjakohaseks.

3. Toll annab heakskiidetud eksportijale tolliloa numbri, mis märgitakse arvedeklaratsioonile.

4. Toll kontrollib heakskiidetud eksportija loa kasutamist.

5. Toll võib loa igal ajal kehtetuks tunnistada. Ta peab tegema seda siis, kui heakskiidetud eksportija ei esita enam lõikes 1 nimetatud tagatisi, ei täida lõikes 2 nimetatud tingimusi või kasutab luba muul viisil vääriti.

Artikkel 21

Päritolutõendi kehtivus

1. Päritolutõend kehtib kümme kuud alates ekspordiriigis väljaandmise kuupäevast ja see tuleb nimetatud aja jooksul esitada impordiriigi tollile.

2. Päritolutõendeid, mis esitatakse impordiriigi tollile pärast lõikes 1 piiritletud esitamistähtaja möödumist, võib soodusrežiimi kohaldamiseks aktsepteerida, kui need dokumendid jäid tähtaja jooksul esitamata erandlike asjaolude tõttu.

3. Kui esitamisega jäädakse hiljaks muudel põhjustel, võib impordiriigi toll päritolutõendeid aktsepteerida juhul, kui tooted on neile esitatud enne kõnealuse tähtaja möödumist.

Artikkel 22

Transiidiprotseduur

Kui tooted sisenevad sellisesse ÜMTsse või AKV riiki, mis ei ole nende päritolumaa, algab täiendav neljakuuline kehtivusaeg päevast, mil transiidiriigi toll kannab liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse “Märkused” (lahter 7):

— sõna “transiit”;

— transiidiriigi nime;

— ametliku templi, mille näidis on eelnevalt esitatud komisjonile artikli 31 kohaselt;

— nende märgete kuupäeva.

Artikkel 23

Päritolutõendi esitamine

Päritolutõend esitatakse importiva riigi tolliasutusele selles riigis sätestatud korras. Nimetatud tolliasutus võib nõuda päritolutõendi tõlget ja samuti võib ta nõuda, et koos impordideklaratsiooniga esitatakse ka importija kinnitus selle kohta, et tooted vastavad käesoleva otsuse rakendamiseks ettenähtud tingimustele.

▼B

Artikkel 24

Importimine osasaadetistena

Kui importija taotlusel ja impordiriigi tolli poolt ettenähtud tingimustel imporditakse harmoneeritud süsteemi XVI ja XVII jaotise või rubriikide 7308 ja 9406 alla kuuluvaid harmoneeritud süsteemi 2. tõlgendamisreegli punkti a tähenduses lahtivõetud või kokkupanemata tooteid eraldi saadetisena, esitatakse tollile selle toote kohta ühekordne päritolutõend esimese kaubasaadetise importimisel.

Artikkel 25

Päritolutõendist vabastamine

1. Tooteid, mida üks eraisik saadab teisele eraisikule väikepakendis või mis kuuluvad reisija isikliku pagasi hulka, käsitatakse päritolustaatusega toodetena ning päritolutõendit ei ole vaja esitada, kui nimetatud tooted ei ole kaubanduslikku laadi ning on deklareeritud käesoleva lisa nõuete kohaselt, samuti siis, kui ei teki kahtlust nimetatud deklaratsiooni õigsuses. Kui tooted saadetakse posti teel, võib selle deklaratsiooni esitada tollideklaratsioonile CN22/CN23 või sellele dokumendile lisatud paberilehel.

2. Importi, mis on juhutine ja koosneb eranditult toodetest, mis on ette nähtud vastuvõtjate või reisijate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks, ei käsitata kaubandusliku impordina, kui toodete laadi ja koguse põhjal on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikul eesmärgil.

3. Lisaks sellele ei tohi väikepakendite puhul selliste toodete koguväärtus ületada 500 eurot ja reisijate isikliku pagasi hulka kuuluvate toodete puhul 1 200 eurot.

Artikkel 26

Päritolu kumulatsiooni käsitlev teatamiskord

1. Artikli 2 lõike 2 ja artikli 6 lõike 1 kohaldamisel tõendatakse teistest ÜMTdest, ühendusest või AKV riikidest tulevate materjalide käesoleva lisa kohast päritolustaatust liikumissertifikaadiga EUR.1 või tarnija deklaratsiooniga, mille näidis on esitatud liites 5 A ja mille eksportija esitab selles riigis, kust materjalid tulevad.

2. Artikli 2 lõike 2 ja artikli 6 lõike 2 kohaldamisel tõendatakse teises ÜMTs, ühenduses või AKV riikides toimunud tööd või töötlust tarnija deklaratsiooniga, mille näidis on esitatud liites 5 B ja mille eksportija esitab selles riigis, kust materjalid tulevad.

3. Tarnija esitab iga materjalisaadetise kohta eraldi deklaratsiooni seda saadetist käsitleval kaubaarvel või selle lisas või saatelehel või mõne muul seda saadetist käsitleval äridokumendil, milles kõnealuseid materjale kirjeldatakse nii täpselt, et neid on võimalik identifitseerida.

4. Tarnija deklaratsiooni võib koostada valmistrükitud vormil.

5. Tarnija deklaratsioon tuleb allkirjastada käsitsi. Kui arve ja tarnija deklaratsioon koostatakse arvuti abil, ei pea deklaratsiooni siiski käsitsi allkirjastama, kui tarniva äriühingu vastutav isik on kindlaks määratud viisil, mis rahuldab tolli selles riigis või sellel territooriumil, kus deklaratsioon on koostatud. Kõnealuse riigi toll võib kehtestada käesoleva lõike rakendamise tingimused.

6. Tarnija deklaratsioonid esitatakse sellele eksportiva ÜMT pädevale tolliasutusele, kellel paluti välja anda liikumissertifikaat EUR.1.

7. Enne käesoleva otsuse jõustumist otsuse 91/482/EMÜ II lisa artikli 23 kohaselt koostatud tarnija deklaratsioonid ja väljaantud teabesertifikaadid jäävad kehtima.

▼B

8. Artikli 6 lõike 4 esimese punkti kohaldamisel tuleb kaupade liikumissertifikaati EUR.1 lahtrisse “Märkused” (lahter 7) teha üks järgmistest märkustest:

“RESTITUCIÓN A LA EXPORTACIÓN NO PAGADA”,“EKSPORTRESTITUTION IKKE UDBETALT”,“KEINE AUSFUHRERSTATTUNG GEZAHLT”,“ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ”,“EXPORT REFUND NOT PAID”,“RESTITUTION À L'EXPORTATION NON PAYÉE”,“RESTITUZIONE ALL'ESPORTAZIONE NON CORRISPOSTA”,“GEEN UITVOERRESTITUTIE BETAALD”,“RESTITUIÇÕES À EXPORTAÇÃO NÃO PAGAS”,“EI MAKSETTU VIENTITUKEA”,“EXPORTSTÖD EJ UTBETALAT”.

Artikkel 27

Tõendavad dokumendid

Artikli 15 lõikes 3 ja artikli 19 lõikes 3 nimetatud dokumendid, millega tõendatakse, et kaupade liikumissertifikaadiga EUR.1 või arvedeklaratsiooniga hõlmatud tooteid võib lugeda ÜMTst või ühendusest või AKV riigist pärinevateks toodeteks ning need vastavad käesoleva lisa muudele tingimustele, võivad olla muu hulgas järgmised:

a) kõnealuste kaupade saamiseks eksportija või tarnija tehtud toiminguid käsitlevad otsesed tõendid, mis sisalduvad näiteks tema raamatupidamisaruannetes või asutusesiseses auditeeritud raamatupidamises;

b) dokumendid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ja mis on välja antud või koostatud ÜMTs, ühenduses või AKV riigis, kus neid dokumente kasutatakse siseriiklike õigusaktide kohaselt;

c) dokumendid, mis tõendavad materjalide tööd või töötlust ÜMTs, ühenduses või AKV riikides ja on välja antud või koostatud ÜMTs, ühenduses või AKV riigis, kus neid dokumente kasutatakse siseriikliku õiguse kohaselt;

d) kaupade liikumissertifikaadid EUR.1 või kaubaarve deklaratsioonid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ja mis on välja antud või koostatud ÜMTs, ühenduses või AKV riigis käesoleva lisa kohaselt.

Artikkel 28

Päritolutõendite ja tõendavate dokumentide säilitamine

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmist taotlev eksportija säilitab artikli 15 lõikes 3 kirjeldatud dokumente vähemalt kolm aastat.

2. Arvedeklaratsiooni koostanud eksportija säilitab selle arvedeklaratsiooni ärakirja ja artikli 19 lõikes 3 kirjeldatud dokumente vähemalt kolm aastat.

3. Eksportiva ÜMT toll, kes annab välja liikumissertifikaadi EUR.1, säilitab artikli 15 lõikes 2 kirjeldatud taotlust vähemalt kolm aastat.

4. Impordiriigi toll säilitab neile esitatud liikumissertifikaate EUR.1 ja arvedeklaratsioone vähemalt kolm aastat.

Artikkel 29

Lahknevused ja vormistusvead

1. Kui päritolutõendil ja tolliasutusele toodete impordiga seotud formaalsuste täitmiseks esitatud dokumentides olevate andmete vahel avastatakse väikesi erinevusi, ei muuda see asjaolu päritolutõendit iseenesest tühiseks, kui nõuetekohaselt tõendatakse, et see dokument vastab esitatud toodetele.

▼B

2. Päritolutõendit ei tohiks tagasi lükata ilmsete vormistusvigade, näiteks trükivigade tõttu, kui need vead ei sea kahtluse alla selles dokumendis esitatud andmete õigsust.

Artikkel 30

Eurodes väljendatud summad

1. Liikmesriigi omavääringus kasutatavad summad on samaväärsed eurodes väljendatud summadega 1999. aasta oktoobri esimese tööpäeva kursi alusel.

2. Komisjoni või mõne liikmesriigi või ÜMT taotlusel vaatab tolliseadustiku komitee (päritolu osakond) läbi eurodes väljendatud summad ja nendega samaväärsed mõne liikmesriigi vääringus väljendatud summad. Seda läbivaatamist tehes tagab komitee, et omavääringus väljendatud summasid ei vähendata, ning lisaks sellele kaalub, kas tegelikkuses on asjaomaseid piiranguid soovitatav säilitada. Selleks võib ta otsustada muuta eurodes väljendatud summasid.

3. Kui toodete kohta esitatakse arve mõne muu liikmesriigi vääringus, tunnustab impordiriik asjaomase liikmesriigi teatatud summat.

V JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ KORD

Artikkel 31

Pitserite ja aadresside edastamine

ÜMTd saadavad komisjonile kasutatavate templijäljendite näidised ja nende tolliasutuste aadressid, kes on pädevad väljastama liikumissertifikaate EUR.1 ning neid sertifikaate ja arvedeklaratsioone hiljem kontrollima.

Liikumissertifikaate EUR.1 võetakse soodusrežiimi võimaldamiseks vastu alates kuupäevast, mil komisjon saab kõnealuse teabe kätte.

Komisjon edastab selle teabe iga liikmesriigi tollile.

Artikkel 32

Päritolutõendi õigsuse kontroll

1. Selleks et tagada käesoleva lisa nõuetekohane kohaldamine, abistavad ÜMTd, ühendus ja AKV riigid üksteist oma pädevate tolliasutuste kaudu, kontrollides kaupade liikumissertifikaatide EUR.1 või kaubaarve deklaratsioonide ehtsust ning nendes dokumentides esitatud teabe õigsust.

Ametiasutused, kelle poole pöördutakse, esitavad vajaliku teabe tingimuste kohta, mille alusel toode on valmistatud, eelkõige tingimuste kohta, mille alusel on asjaomases ÜMTs või asjaomastes liikmesriikides ja AKV riikides järgitud päritolureegleid.

2. Järelkontrolli päritolutõendite üle tehakse pisteliselt või siis, kui importiva riigi tolliasutusel tekib põhjendatud kahtlus dokumentide ehtsuses, kõnealuste toodete päritolustaatuses või käesoleva lisa muude nõuete täitmises.

3. Lõike 2 rakendamisel tagastab impordiriigi toll ekspordiriigi tollile liikumissertifikaadi EUR.1, arve, kui see on esitatud, ja arvedeklaratsiooni või nende dokumentide koopiad, esitades vajaduse korral järelkontrolli põhjused. Järelkontrollitaotluse põhjendusena edastatakse kõik dokumendid ja teave, mille põhjal võib oletada, et päritolutõendis esitatud andmed on valed.

▼B

4. Kontrollib eksportiva riigi tolliasutus. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha mis tahes kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

5. Kui importiva riigi tolliasutus otsustab asjaomaste toodete soodusrežiimi peatada kontrolli tulemuste selgumiseni, teeb ta ettepaneku tooted importijale vabastada, kui kõik vajalikud ettevaatusabinõud on kasutusele võetud.

6. Kontrolli tulemustest teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele võimalikult kiiresti. Tulemuste põhjal peab olema võimalik otsustada, kas dokumendid on ehtsad, kas asjaomaseid tooteid võib lugeda ÜMTst, ühendusest või AKV riigist pärinevateks toodeteks ja kas need vastavad muudele käesoleva lisa nõuetele.

7. Kui põhjendatud kahtluse korral ei saada vastust kümne kuu jooksul pärast kontrolli taotluse kuupäeva või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada, kas kõnealune dokument on ehtne, või määrata toodete tegelikku päritolu, keeldub kontrolli taotlenud tolliasutus soodustuste andmisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

8. Kui järelkontroll või mis tahes olemasolev teave näitab, et käesoleva lisa sätteid on rikutud, teostab või korraldab ÜMT asjakohase kiirusega omal algatusel või ühenduse nõudmisel uurimise selliste rikkumiste väljaselgitamiseks ja ärahoidmiseks. Komisjon võib nimetatud uurimisest osa võtta.

Artikkel 33

Veendumine tarnija deklaratsiooni õigsuses

1. Tarnija deklaratsioone võib kontrollida pisteliselt või siis, kui impordiriigi tollil on põhjust kahelda nende dokumentide ehtsuses või asjakohaste materjalide tegelikku päritolu käsitleva teabe õigsuses või terviklikkuses.

2. Tolliasutus, kellele tarnija deklaratsioon esitatakse, võib nõuda, et deklaratsiooni koostamisriigi toll annaks välja teabesertifikaadi, mille näidis on esitatud 6. liites. Teise võimalusena võib tolliasutus, kellele tarnija deklaratsioon esitatakse, nõuda, et deklaratsiooni koostamisriigi tolli väljaantud teabesertifikaadi esitaks eksportija.

Teabesertifikaadi välja andnud tolliasutus säilitab selle koopiat vähemalt kolm aastat.

3. Kontrolli tulemustest teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selguma, kas materjalide staatust käsitlev deklaratsioon on õige.

4. Kontrollimiseks säilitavad tarnijad nii deklaratsiooni sisaldava dokumendi koopiat kui ka kõiki vajalikke tõendeid materjalide tegeliku staatuse kohta vähemalt kolm aastat.

5. Tarnija deklaratsiooni koostamisriigi tollil on õigus nõuda mis tahes tõendeid või teha mis tahes kontrollimisi, mida nad peavad vajalikuks, et veenduda tarnija deklaratsiooni õigsuses.

6. Kõik liikumissertifikaadid EUR.1, mis on välja antud või koostatud tarnija ebaõige deklaratsiooni põhjal, loetakse tühiseks.

Artikkel 34

Vaidluste lahendamine

Artiklite 32 ja 33 kohastest kontrollimistest tulenevad vaidlused, mida kontrolli taotlenud toll ja kontrollimise eest vastutav toll ei suuda omavahel lahendada, ja käesoleva lisa tõlgendamisega seotud küsimused suunatakse määrusega 2913/92/EMÜ loodud tolliseadustiku komitee päritolu osakonnale.

▼B

Importija ja importiva riigi tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati kõnealuse riigi õigusaktide alusel.

Artikkel 35

Trahvid

Karistus määratakse igale isikule, kes toodete puhul soodusrežiimi saavutamiseks koostab või laseb koostada valeandmeid sisaldava dokumendi.

Artikkel 36

Vabatsoonid

1. ÜMTd ja liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et päritolutõendi või tarnija deklaratsiooni alusel kaubastatavaid tooteid, mida vedamise käigus hoitakse nende territooriumil asuvas vabatsoonis, ei asendata muude kaupadega ega tehta nendega muid toiminguid kui neid, mis on ette nähtud, et vältida kaupade riknemist.

2. Erandina lõikest 1 annab pädev tolliasutus eksportija taotlusel välja uue liikumissertifikaadi EUR.1, kui päritolustaatusega tooted imporditakse vabatsooni päritolutõendi alusel ja neid käideldakse või töödeldakse seal ning kui see käitlus või töötlemine on kooskõlas käesoleva lisa sätetega.

Artikkel 37

Erandid

1. Käesolevast lisast võib teha erandeid juhul, kui olemasolevate majandusharude areng või uute teke seda nõuab.

Liikmesriik või asjaomase ÜMT ametiasutused teavitavad ühendust oma eranditaotlusest ja põhjendavad seda lõike 2 kohaselt.

Ühendus kiidab heaks kõik taotlused, mis on käesoleva artikli kohaselt nõuetekohaselt põhjendatud ja millest ei saa mõnele ühenduse väljakujunenud majandusharule tuleneda suurt kahju.

2. Selleks et hõlbustada eranditaotluste läbivaatamist, esitab taotlev liikmesriik või ÜMT 7. liites esitatud vormil oma taotluse toetamiseks võimalikult täielikud andmed, eelkõige järgmised:

— valmistoote kirjeldus,

— kolmandast riigist pärinevate materjalide laad ja kogus,

— AKV riikidest, ühendusest või ÜMTst pärinevate või seal töödeldud materjalide laad ja kogus,

— valmistusmenetlused,

— lisandväärtus,

— asjaomase ettevõtte töötajate arv,

— ühendusse suunduva ekspordi eeldatav maht,

— teised võimalikud tooraine tarnimise allikad,

— taotletava tähtaja põhjused, pidades silmas uute tarneallikate leidmiseks tehtud pingutusi,

— muud märkused.

Samu reegleid kohaldatakse ka kõikide pikendamistaotluste suhtes.

3. Taotluste läbivaatamisel võetakse eelkõige arvesse:

a) asjaomase ÜMT arengutaset või geograafilist asendit;

▼B

b) juhtumeid, kus olemasolevate päritolureeglite kohaldamine kahjustaks oluliselt ÜMT olemasoleva majandusharu võimalusi jätkata eksporti ühendusse, ja iseäranis neid juhtumeid, mis võivad põhjustada tegevuse lõppemise selles harus;

c) erijuhtumeid, mille puhul on ilmne, et päritolureeglid võivad takistada olulisi investeeringuid mõnesse majandusharusse, ja mille puhul investeerimiskava rakendamist soodustav erand võimaldaks täita nimetatud reegleid järk-järgult.

4. Iga juhtumi puhul uuritakse, kas küsimust on võimalik lahendada päritolu kumulatsiooni käsitlevate reeglite abil.

5. Kui eranditaotlus käsitleb vähim arenenud ÜMTd, vaadatakse taotlus läbi heasoovlikult, võttes eelkõige arvesse:

a) tehtava otsuse majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning eelkõige mõju tööhõivele;

b) vajadust kohaldada erandit teatava aja jooksul, pidades silmas asjaomase ÜMT konkreetset olukorda ja raskusi.

6. Taotluste läbivaatamisel võetakse iga juhtumi puhul eelkõige arvesse võimalust anda päritolustaatus toodetele, mis sisaldavad materjale naaberarengumaadest või vähim arenenud maadest, kui suudetakse sisse seada rahuldav halduskoostöö.

7. Ilma et see piiraks lõigete 1–6 kohaldamist, tehakse erand juhul, kui asjaomases ÜMTs kasutatud päritolustaatuseta toodetele lisandunud väärtus moodustab vähemalt 45 % valmistoote väärtusest, kui erand ei põhjusta mõnele ühenduse või ühe või mitme liikmesriigi majandusharule suurt kahju.

8. a) Nõukogu ja komisjon võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et otsus tehakse võimalikult kiiresti ja hiljemalt 75 tööpäeva pärast taotluse laekumist tolliseadustiku komitee (päritolu osakond) esimehele. Sellisel juhul kohaldatakse nõukogu otsust 2000/399/EÜ ([1])*mutatis mutandis*.

b) Kui punktis a sätestatud tähtaja jooksul ei ole otsust tehtud, loetakse taotlus rahuldatuks.

9. a) Erand kehtib teatud aja jooksul, milleks on tavaliselt viis aastat.

b) Erandiotsusega võib ette näha, et erandit pikendatakse komisjoni uue otsuseta, kui asjaomane liikmesriik või ÜMT tõendab kolm kuud enne iga tähtaja möödumist, et ei suuda endiselt täita käesoleva lisa neid tingimusi, millest on erand tehtud.

Kui pikendamise suhtes on vastuväiteid, uurib komisjon neid niipea kui võimalik ja otsustab, kas erandit pikendada või mitte. Komisjon tegutseb lõikes 8 sätestatu kohaselt. Võetakse kõik vajalikud meetmed, et vältida pause erandi kohaldamisel.

c) Punktides a ja b osutatud tähtaegade jooksul võib ühendus erandi rakendamise tingimused läbi vaadata, kui ilmneb, et erandi tegemise otsuse aluseks olnud tegurid on oluliselt muutunud. Pärast seda läbivaatust võib ühendus muuta oma otsust seoses erandi ulatuse või mis tahes muu varem kehtestatud tingimusega.

([1]) Nõukogu 16. juuni 2000. aasta otsus AKV-EÜ koostöölepingu protokolliga nr 1 sätestatud päritolureeglitest erandite tegemise korra kohta (EÜT L 151, 24.6.2000, lk 16).

▼B

VI JAOTIS

CEUTA JA MELILLA

Artikkel 38

Eritingimused

1. Käesolevas lisas kasutatav mõiste "ühendus" ei hõlma Ceutat ja Melillat. Mõiste "ühendusest pärinevad tooted" ei hõlma Ceutast ja Melillast pärinevaid tooteid.

2. Otsustamisel, kas Ceutasse ja Melillasse importimisel võib tooteid käsitada ÜMTdest pärinevana, kohaldatakse käesoleva lisa sätteid *mutatis mutandis*.

3. Kui täielikult Ceutast, Melillast, AKV riikidest või ühendusest saadud tooteid töödeldakse ÜMTdes, käsitatakse neid täielikult ÜMTdest saaduna.

4. Ceutas, Melillas, AKV riikides või ühenduses toimunud tööd või töötlust käsitatakse ÜMTs toimununa, kui materjalid läbivad edasise töö või töötluse ÜMTs.

5. Lõigete 3 ja 4 rakendamisel ei käsitata töö või töötlusena artiklis 5 kirjeldatud ebapiisavaid toiminguid.

6. Ceutat ja Melillat käsitatakse ühtse territooriumina.

VII JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 39

Päritolureeglite läbivaatamine

1. Nõukogu uurib ülemeremaa või -territooriumi või ühenduse asjaomaste ametiasutuste taotluse korral käesoleva lisa sätete kohaldamist ja nende mõju majandusele, et teha vajalikke muudatusi või kohandusi.

Nõukogu võtab muu hulgas arvesse tehnoloogia arengu mõju päritolureeglitele.

Tehtud otsuseid rakendatakse võimalikult kiiresti.

2. Tehnilist laadi muudatused käesolevas lisas võetakse vastu nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5 sätestatud regulatiivkomitee menetlusega. Komisjoni abistab selles määruse (EMÜ) nr 2913/92 ([1]) artiklis 247a osutatud tolliseadustiku komitee ja otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 nimetatud tähtajaks määratakse kolm kuud. Eespool nimetatud menetlust ei kohaldata käesoleva lisa artikli 6 lõigete 4 ja 5 suhtes.

Artikkel 40

Liited

Käesoleva lisa liited moodustavad selle lahutamatu osa.

Artikkel 41

Lisa rakendamine

Ühendus ja ÜMTd võtavad mõlemad vajalikke meetmeid käesoleva lisa rakendamiseks.

([1]) EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2700/2000 (EÜT L 311, 12.12.2000, lk 17).

▼B

Artikkel 42

Üleminekuaeg vormi EUR.2 kasutamisel

1. Kuni 31. detsembrini 2002 aktsepteerivad ühenduse pädevad tolliasutused kehtiva päritolutõendina käesoleva lisa tähenduses käesoleva otsusega seoses väljaantud vorme EUR.2.

2. Vormide EUR.2 järelkontrollitaotlusi aktsepteerivad ekspordiriikide pädevad ametiasutused kahe aasta jooksul pärast asjaomase vormi EUR.2 koostamist. Nimetatud kontroll toimub käesoleva lisa V jaotise sätete kohaselt.

▼B

1. liide

2. liite loendi sissejuhatavad märkused

Märkus 1 :

Loendis sätestatakse tingimused, mis tuleb kõikidel toodetel täita, et neid saaks lugeda 2. liite artikli 4 tähenduses piisava töö või töötluse läbinuks.

Märkus 2 :

2.1. Loendi kahes esimeses veerus kirjeldatakse saadud või valmistatud toodet. Esimeses veerus on harmoneeritud süsteemis kasutatav rubriigi- või grupinumber ja teises veerus selles süsteemis asjakohase rubriigi või grupi puhul kasutatav kaubakirjeldus. Kahe esimese veeru iga kande kohta on 3. või 4. veerus reegel. Kui mõnel juhul on esimese veeru kande ees “ex”, tähendab see, et 3. või 4. veeru reegel kehtib üksnes 2. veerus kirjeldatud rubriigiosa kohta.

2.2. Kui 1. veergu on koondatud mitu rubriiginumbrit või on esitatud grupinumber ja seetõttu on 2. veerus toodete üldkirjeldus, kohaldatakse 3. või 4. veeru asjakohast reeglit kõikide toodete suhtes, mis on harmoneeritud süsteemis liigitatud kõnealuse grupi rubriikidesse või ükskõik millisesse 1. veergu koondatud rubriiki.

2.3. Kui loendis on eri reegleid, mida kohaldatakse ühe rubriigi eri toodete suhtes, on igas taandes kõnealuse rubriigi selle osa kirjeldus, mida reguleerib kolmanda või neljanda veeru vastav reegel.

2.4. Kui kahe esimese veeru kandele vastab nii 3. kui ka 4. veeru reegel, võib eksportija valida, kas ta kasutab 3. või 4. veeru reeglit. Kui 4. veerus ei ole päritolureeglit, tuleb kohaldada 3. veerus sätestatud reeglit.

Märkus 3 :

3.1. III lisa artikli 4 sätteid, mis käsitlevad päritolustaatuse omandanud tooteid, mida kasutatakse muude toodete valmistamisel, kohaldatakse hoolimata sellest, kas päritolustaatus on omandatud neid tooteid kasutavas tehases või mõnes muus ühenduse või ÜMT tehases.

Näide:

Rubriiki 8407 kuuluv mootor, mille puhul reegel näeb ette, et selles sisalduda võivate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei või ületada 40 % tehasehinnast, on valmistatud rubriiki ex 7224 kuuluvast “muust sepistamise teel eelvormitud legeerterasest”.

Kui see eelvormitud teras on asjaomases riigis sepistatud päritolustaatuseta valuplokist, on see teras juba omandanud päritolustaatuse loendi rubriiki ex 7224 käsitleva reegli alusel. Mootori väärtuse arvutamisel võib eelvormitud terast käsitada päritolustaatusega tootena, hoolimata sellest, kas see on toodetud samas tehases või mõnes muus ühenduse tehases. Kasutatud päritolustaatuseta materjalide koguväärtuse arvutamisel ei võeta seega päritolustaatuseta valandi väärtust arvesse.

3.2. Loendi reegel näeb ette päritolustaatuse omandamiseks vajaliku vähima töö või töötluse, mille ületamine annab samuti päritolustaatuse; vähem töö või töötlus päritolustaatust ei anna. Kui reegel näeb ette, et teatavas valmistamisjärgus võib päritolustaatuseta materjali kasutada, võib seda materjali kasutada ka varasemas valmistamisjärgus, kuid mitte hilisemas.

3.3. Kui reegel näeb ette, et kasutada võib “mis tahes rubriigi materjale”, võib kasutada ka samasse rubriiki kui toode kuuluvaid materjale, kui reeglis sisalduda võivatest eripiirangutest ei tulene teisiti, ilma et see piiraks 3. märkuse punkti 2 kohaldamist. Väljend “valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sealhulgas muud rubriiki… kuuluvad materjalid” tähendab siiski seda, et kasutada võib üksnes neid tootega samasse rubriiki klassifitseeritud materjale, mille kirjeldus erineb toote kirjeldusest loendi 2. veerus.

3.4. Kui loendi reegel näeb ette, et toodet võib valmistada mitmest materjalist, tähendab see, et kasutada võib üht või mitut kõnealust materjali. Kõiki kõnealuseid materjale kasutama ei pea.

▼B

Näide:

Rubriikidesse 5208–5212 kuuluvat riiet käsitlev reegel näeb ette, et kasutada võib looduslikke kiude ja muu hulgas ka keemilisi materjale. See ei tähenda, et kasutama peab mõlemat; kasutada võib üht või mõlemat.

3.5. Kui loendi reegel näeb ette, et toode peab olema valmistatud teatavast materjalist, ei takista nimetatud tingimus kasutamast muid materjale, mis oma iseloomulike omaduste tõttu reeglile ei vasta. (Vt ka märkused 6.2 ja 6.3 tekstiilide kohta.)

Näide:

Rubriigi 1904 toiduaineid käsitlev reegel, mis sõnaselgelt keelab kasutada teravilja ja teraviljasaadusi, ei takista selliste mineraalsoolade, kemikaalide ja muude lisandite kasutamist, mis ei ole valmistatud teraviljast.

Seda reeglit ei kohaldata siiski toodete suhtes, mida võib toota sama laadi, kuid varasema tootmisetapi materjalist, kuigi neid ei või toota teatavatest loendis määratletud materjalidest.

Näide:

Kui *ex* 62 gruppi kuuluva lausriidest rõiva puhul on lubatud kasutada üksnes päritolustaatuseta lõnga, ei või lähtuda lausriidest, isegi kui lõngast tavaliselt lausriiet ei valmistata. Sellisel juhul oleks lähteaine tavaliselt lõnga valmistamisele eelnevas järgus, see tähendab kiu kujul.

3.6. Kui loendi reeglis esitatakse kaks protsendimäära, mis tähistavad kasutatavate päritolustaatuseta materjalide suurimat väärtust, ei või neid protsendimäärasid liita. Teisisõnu ei või kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide suurim väärtus ületada suurimat esitatud protsendimäära. Lisaks sellele ei või ühegi materjali väärtus ületada tema suhtes kohaldatavat protsendimäära.

Märkus 4 :

4.1. Loendis kasutatud mõiste “looduslikud kiud” tähistab muid kiude peale tehis- või sünteeskiudude. Mõiste piirdub ketruseelsetes järkudes olevate kiududega, hõlmates jäätmeid ja kui teisiti ei ole sätestatud, ka kraasitud, kammitud või muul viisil töödeldud, kuid ketramata kiude.

4.2. Termin “looduslikud kiud” hõlmab rubriiki 0503 kuuluvat hobusejõhvi, rubriikidesse 5002 ja 5003 kuuluvat siidi ning rubriikidesse 5101–5105 kuuluvat lambavilla, muude loomade villa ja loomakarva, rubriikidesse 5201–5203 kuuluvat puuvillakiudu ja rubriikidesse 5301–5305 kuuluvaid muidtaimseid kiude.

4.3. Loendis kasutatud terminitega “tekstiilimass”, “keemilised materjalid” ja “paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid” kirjeldatakse materjale, mis ei kuulu gruppidesse 50–63 ja mida saab kasutada tehis-, sünteesvõi paberkiudude ning -lõnga valmistamiseks.

4.4. Mõistega “keemilised staapelkiud” tähistatakse loendis rubriikidesse 5501–5507 kuuluvaid süntees- või tehisfilamentköisikuid, -staapelkiudusid või nende jäätmeid.

Märkus 5 :

5.1. Kui loendis esitatud toote puhul on viidatud käesolevale märkusele, ei kohaldata loendi kolmandas veerus olevaid tingimusi ühegi nende valmistamiseks kasutatud põhitekstiilmaterjali suhtes, kui nende mass kokku on kuni 10 % kõikide kasutatud põhitekstiilmaterjalide kogumassist. (Vt ka märkused 5.3 ja 5.4.)

5.2. Märkuses 5.1 nimetatud piirmäära võib kohaldada siiski ainult nende segatoodete suhtes, mis on valmistatud mitmest põhitekstiilmaterjalist.

Põhitekstiilmaterjalid on järgmised:

— siid,

— vill,

— loomakarv,

— loomavill,

— hobusejõhv,

— puuvill,

▼B

— paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid ja paber,

— lina,

— kanep,

— džuut ja muud niintekstiilkiud,

— sisal ja muud perekonna *Agave* taimede tekstiilkiud,

— kookoskiud, manilla, ramjee ja muud taimsed tekstiilkiud,

— sünteesfilamentkiud,

— tehisfilamentkiud,

— elektrit juhtivad kiud,

— polüpropüleenist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüestrist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüamiidist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüakrüülnitriilist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüimiidist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polütetrafluoroetüleenist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüfenüülsulfiidist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— polüvinüülkloriidist valmistatud sünteesstaapelkiud,

— muud sünteesstaapelkiud,

— viskoosist valmistatud tehisstaapelkiud,

— muud tehisstaapelkiud,

— mähitud või mähkimata polüuretaanlõng, mis sisaldab painduvaid polüeetrilõike,

— mähitud või mähkimata polüuretaanlõng, mis sisaldab painduvaid polüestrilõike,

— rubriiki 5605 kuuluvad tooted (metalliseeritud lõng), mis sisaldavad ribasid, mis koosnevad kõige rohkem 5 mm laiusest alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või plastkilesüdamikust, mis on kinnitatud kahe plastkile vahele läbipaistva või värvilise liimiga,

— muud rubriiki 5605 kuuluvad tooted.

Näide:

Rubriiki 5203 kuuluvast puuvillakiust ja rubriiki 5506 kuuluvast sünteesstaapelkiust valmistatud rubriiki 5205 kuuluv lõng on segalõng. Seetõttu võib päritolustaatuseta sünteesstaapelkiudu, mis ei vasta päritolureeglitele (milles nähakse ette, et see peab olema valmistatud keemilistest materjalidest või tekstiilimassist), kasutada kuni 10 % lõnga massist.

Näide:

Rubriiki 5112 kuuluv villane riie, mis on valmistatud rubriiki 5107 kuuluvast villasest lõngast ja rubriiki 5509 kuuluvast sünteesstaapelkiudlõngast, on segariie. Seetõttu võib sünteeslõng, mis ei vasta päritolureeglitele (mis näevad ette, et see peab olema valmistatud keemilistest materjalidest või tekstiilimassist), või villane lõng, mis ei vasta päritolureeglitele (mis näevad ette, et see peab olema valmistatud kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikust kiust), või nende kahe segu moodustada kuni 10 % riide massist.

Näide:

Rubriiki 5205 kuuluvast puuvillasest lõngast ja rubriiki 5210 kuuluvast puuvillasest riidest valmistatud rubriiki 5802 kuuluv taftingriie on segatoode üksnes siis, kui puuvillane riie ise on kahte eri rubriiki liigitatud lõngast valmistatud segariie või kui kasutatud puuvillane lõng ise on segatoode.

Näide:

Kui kõnealune taftingriie on valmistatud rubriiki 5205 kuuluvast puuvillasest lõngast ja rubriiki 5407 kuuluvast sünteesriidest, on kasutatud lõngad ilmselt kaks erinevat põhitekstiilmaterjali, mistõttu selline taftingriie on segatoode.

5.3. Toodete puhul, mis sisaldavad painduvaid polüeetrilõike sisaldavat mähitud või mähkimata polüuretaanlõnga, on kõnealune piirmäär selle lõnga suhtes 20 %.

5.4. Toodete puhul, mis sisaldavad ribasid, mis koosnevad kõige rohkem 5 mm laiusest alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või

▼B

plastkilesüdamikust, mis on kinnitatud kahe plastkile vahele liimiga, on kõnealune piirmäär selliste ribade suhtes 30 %.

Märkus 6 :

6.1. Nende tekstiiltoodete puhul, mis on loendis tähistatud käesolevale sissejuhatavale märkusele viitava joonealuse märkusega, võib kasutada tekstiilkaunistusi ja -manuseid, mis ei vasta loendi 3. veerus asjakohaste valmistoodete suhtes ettenähtud reeglile, kui nende mass ei ületa 10 % kõikide sisalduvate tekstiilmaterjalide kogumassist.

Tekstiilkaunistused ja -manused on need, mis on liigitatud gruppidesse 50–63. Voodrit ega vaheriiet ei käsitata kaunistuste või manustena.

6.2. Muust materjalist kui tekstiilist kaunistused ja -manused või muud kasutatud materjalid, mis sisaldavad tekstiili, ei pea vastama 3. veeru nõuetele, isegi kui need ei kuulu 3. märkuse punkti 5 kohaldamisalasse.

6.3. Märkuse 3 punkti 5 kohaselt võib päritolustaatuseta muust materjalist kui tekstiilist kaunistusi ja -manuseid või muid tekstiilisisalduseta tooteid siiski vabalt kasutada, kui neid ei saa valmistada 3. veerus loetletud materjalidest.

Näiteks, kui loendi reegel ütleb, et teatava tekstiileseme, näiteks pluusi puhul tuleb kasutada lõnga, ei välista see metallesemete, näiteks nööpide kasutamist, sest neid ei saa valmistada tekstiilist.

6.4. Protsendireegli kohaldamisel tuleb sisalduvate päritolustaatuseta materjalide väärtuse leidmisel arvesse võtta kaunistuste ja manuste väärtust.

Märkus 7 :

7.1. Rubriikides ex 2707, 2713-2715, ex 2901, ex 2902 ja ex 3403 nimetatud eritöötlused on järgmised:

a) vaakumdestilleerimine;

b) redestilleerimine väga põhjaliku fraktsioonimise abil; ([1])

c) krakkimine;

d) reformimine;

e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;

f) protsess, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;

g) polümeerimine;

h) alküülimine;

i) isomeerimine.

7.2. Rubriikides 2710, 2711 and 2712, ja nimetatud eritöötlused on järgmised:

a) vaakumdestilleerimine;

b) põhjalik fraktsioneeriv redestilleerimine;

c) krakkimine;

d) reformimine;

e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;

f) protsess, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;

g) polümeerimine;

h) alküülimine;

ij) isomeerimine;

([1]) Vt koondnomenklatuuri grupi 27 selgitav lisamärkus 4(b).

▼B

k) (üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul) väävlitustamine vesiniku abil, mille tulemusena väheneb töödeldavate toodete väävlisisaldus vähemalt 85 %

(ASTM D 1266-59 T meetod);

l) (üksnes rubriiki 2710 kuuluvate toodete puhul) parafiinitustamine, välja arvatud filtrimine;

m) (üksnes rubriiki *ex 2710* kuuluvate raskete õlide puhul) vesinikuga töötlemine rõhu juures, mis on suurem kui 20 baari (2 000 kPa), ja temperatuuril, mis on vähemalt 250 °C, kasutades katalüsaatoreid (v. a väävlitustavad katalüsaatorid), kusjuures vesinik on keemilise reaktsiooni aktiivne komponent; Rubriiki *ex 2710* kuuluvate määrdeõlide edasine vesinikuga töötlemine (näiteks vesinikpuhastus või värvitustamine) peamiselt värvuse muutmiseks või stabiilsuse parandamiseks ei ole eritöötlus;

n) (üksnes rubriiki ex 2710kuuluvate kütteõlide puhul) atmosfäärirõhul destilleerimine, tingimusel et nendest toodetest (kaasa arvatud kaod) destilleerub 300 °C juures vähem kui 30 % ASTM D 86 meetodi järgi;

o) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul, välja arvatud gaasi- ja kütteõlid, töötlemine kõrgsageduse elektrilahendusega.

7.3. Rubriikide ex 2707, 2713 to 2715, ex 2901, ex 2902 ja ex 3403 puhul ei anna lihttoimingud, nagu puhastamine, setitamine, soolatustamine, vee eraldamine, filtrimine, värvimine, märgistamine, väävlisisalduse muutmine erineva väävlisisaldusega toodete segamise teel või mitu sellist või nendega sarnast toimingut üheskoos päritolustaatust.

▼M1

2. liide

Loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest või töötlemistoimingutest, mis annavad tootele päritolustaatuse

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
Grupp 01	Elusloomad	Kõik kasutatavad grupi 01 loomad peavad olema täielikult teatud riigis saadud.	
Grupp 02	Liha ja söödav rups	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 01 ja 02 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud.	
Grupp 03	Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud.	
ex grupp 04	Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi, mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 04 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud.	
0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir jm fermenteeritud või hapendatud piim ja koor, kontsentreeritud või mitte, suhkru- vm magusaine-, lõhna- ja maitselisandi või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga või ilma	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad grupi 04 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud; — mis tahes kasutatavad rubriigi 2009 puuviljamahlad (v.a ananassi-, laimi- ja greibimahl) peavad olema päritolustaatusega; — kasutatavate gruppi 17 kuuluvate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex grupp 05	Mujal nimetamata loomse päritoluga tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad gruppi 05 kuuluvad materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 0502	Kodu- ja metssigade harjased ning karvad, töödeldud	Harjaste ja karvade puhastamine, desinfitseerimine, sorteerimine ja sirgestamine	
Grupp 06	Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad grupi 06 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 07	Köögivili ning söödavad juured ja mugulad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 07 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
Grupp 08	Söödavad puuviljad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad puuviljad, marjad ja pähklid peavad olema täielikult teatud riigis saadud; — kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex grupp 09	Kohv, tee, mate ja vürtsid, välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad gruppi 09 kuuluvad materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
0901	Kohv (röstitud või röstimata, kofeiiniga või ilma); kohvikestad ja -koored; kohvisisaldusega kohviasendajad	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	
0902	Tee, lõhna- või maitseainelisandiga või ilma	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	
ex 0910	Vürtsisegud	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
Grupp 10	Teravili	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 10 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex grupp 11	Jahvatustööstuse tooted; linnased; tärklis; inuliin: nisugluteen; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad teraviljad ja rubriiki 0714 kuuluvad köögiviljad, söödavad juured ja mugulad või puuviljad peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex 1106	Jahu ja pulber rubriigi 0713 kuivatatud, poetatud kaunviljadest	Rubriigi 0708 kaunviljade kuivatamine ja jahvatamine	
Grupp 12	Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt	Valmistamine, milles kõik kasutatavad gruppi 12 kuuluvad materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
1301	Šellak; vaigud, looduslikud kummivaigud ja õlivaigud (näiteks palsamid)	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 1301 materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
1302	Taimemahlad ja -ekstraktid; pektiinid, pektinaadid ja pektaadid; agar-agar, taimeliimid ja paksendajad, modifitseeritud või modifitseerimata:		
	— taimsed liimid ja paksendajad, modifitseeritud või mitte	Valmistamine modifitseerimata liimidest ja paksenditest	
	— muud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 14	Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 14 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex grupp 15	Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamissaadused; töödeldud toidurasvad; loomne või taimne vaha; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
1501	Searasv (sh seapekk) ja linnurasv, v.a rubriiki 0209 või 1503 kuuluv		
	— kondi- ja jäägirasv	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, v.a rubriikide 0203, 0206 või 0207 materjalid või rubriigi 0506 kondid	
	— muud	Valmistamine rubriigi 0203 või 0206 sealihast või söödavast searupsist või rubriigi 0207 kodulinnulihast või söödavast kodulinnurupsist	
1502	Veise-, lamba- või kitserasv, v.a rubriiki 1503 kuuluv		
	— kondi- ja jäägirasv	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, v.a rubriikide 0201, 0202, 0204 või 0206 materjalid või rubriigi 0506 kondid	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 02 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
1504	Kalade või mereimetajate rasvad, õlid ja nende fraktsioonid (rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata):		
	— tahked fraktsioonid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriigi 1504 materjalidest	
	— muud		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 02 ja 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex 1505	Rafineeritud lanoliin	Valmistamine rubriigi 1505 toorest villarasvast	
1506	Muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või mitte, kuid keemiliselt modifitseerimata:		
	— tahked fraktsioonid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriigi 1506 materjalidest	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 02 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
1507–1515	Taimeõlid ja nende fraktsioonid:		
	— soja-, maapähkli-, palmi-, kopra-, palmituuma-, babassu-, tunga-, ja oititsikaõli, mürtelvaha ja jaapani vaha, jojoobiõli fraktsioonid jm õlid kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete valmistamiseks	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
	— tahked fraktsioonid, välja arvatud jojoobiõli omad	Valmistamine muudest rubriikide 1507–1515 materjalidest	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad taimsed materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
1516	Loomsed või taimsed rasvad ning õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hü-	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad grupi 02 materjalid pea-	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	drogeenitud, molekulisiseselt esterdatud, taasesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid muul viisil töötlemata	vad olema täielikult teatud riigis saadud; — kõik kasutatavad taimsed materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud. Rubriikidesse 1507, 1508, 1511 ja 1513 kuuluvaid materjale võib siiski kasutada	
1517	Margariin; toidusegud ja tooted taimsetest ja loomsetest rasvadest või õlidest või käesoleva grupi mitmesuguste rasvade ja õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvad ja -õlid või nende fraktsioonid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad grupi 02 ja 04 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadu; — kõik kasutatavad taimsed materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud. Rubriikide 1507, 1508, 1511 ja 1513 materjale võib siiski kasutada	
Grupp 16	Valmistised lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeselgrootutest	Valmistamine gruppi 01 kuuluvatest loomadest. Kõik kasutatavad grupi 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex grupp 17	Suhkur ja suhkrukondiitritooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 1701	Roo- või peedisuhkur ning keemiliselt puhas sahharoos tahkel kujul, maitse- ja värvainelisandiga	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
1702	Muud suhkrud, k.a keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; lõhna- ja maitse- või värvainelisanditeta suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata; karamell:		
	— keemiliselt puhas maltoos ja fruktoos	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriigi 1702 materjalidest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— muu suhkur tahkel kujul, maitse-, lõhna- või värvainelisandiga	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid peavad olema päritolustaatusega	
ex 1703	Suhkru ekstraheerimisel või rafineerimisel saadud melass, maitse-, lõhna- või värvainelisandiga	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), ei sisalda kakaod	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
Grupp 18	Kakao ja kakaotooted	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
1901	Linnaseekstrakt; püüli- ja lihtjahust, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda vähem kui 40 % massist, arvestatuna täiesti rasvavabalt, mujal nimetamata; rubriikide 0401–0404 kaupadest valmistatud, mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 5 massiprotsendi, arvestatuna täiesti rasvavabalt:		
	— linnaseekstrakt	Valmistamine gruppi 10 kuuluvast teraviljast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— muud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 04 ja 17 materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
1902	Pastatooted, kuumtöödeldud või mitte, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või ilma, muul viisil toiduks töödeldud, näiteks spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, ravioolid, canneloni; kuskuss, valmistoiduna või mitte:		
	— mis sisaldavad liha, rupsi, kala, vähilaadseid või molluskeid kuni 20 massiprotsendi	Valmistamine, milles kõik kasutatavad teraviljad ja teraviljasaadused (v.a kõva nisu ja selle saadused) peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
	— mis sisaldavad liha, rupsi, kala, vähilaadseid või molluskeid 20 massiprotsenti või rohkem	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad teraviljad ja teraviljasaadused (v.a kõva nisu ja selle saadused) peavad olema täielikult teatud riigis saadud; — kõik kasutatavad gruppide 02 ja 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
1903	Tapiokk ja tärklisest valmistatud tapiokiasendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõelmetena vms kujul	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a rubriigi 1108 kartulitärklis	
1904	Teravilja või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toiduained (näiteks maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud vm viisil töödeldud teravili (v.a mais) terade, helveste	Valmistamine: — muudest kui rubriiki 1806 klassifitseeritud materjalidest;	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	vm töödeldud teradena (v.a püüli- ja lihtjahu), mujal nimetamata	— milles kõik kasutatavad teraviljad ja jahu (v.a kõva nisu, selle saadused ja kõva mais) peavad olema täielikult teatud riigis saadud; ([1]) — milles kasutatavate grupi 17 materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
1905	Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised ja muud pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, tühjad kapslid farmaatsiatööstusele, pitseroblaadid, riispaber jm taolised tooted	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a grupi 11 materjalid	
ex grupp 20	Köögi- ja puuviljast ning pähklitest vm taimeosadest tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad puuviljad, pähklid või köögiviljad peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex 2001	Jamss, maguskartul jms söödavad taimeosad, mis sisaldavad tärklist vähemalt 5 massiprotsenti, töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhappega	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 2004 ja *ex* 2005	Kartul jahu, pulbri või helveste kujul, töödeldud või konserveeritud äädika või äädikhappeta	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
2006	Köögi- ja puuvili, pähklid, puuviljakoored jm taimeosad, suhkrus säilitatuna (kuivatatud, suhkrustatud või glasuuritud)	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
2007	Keedised, puuviljaželeed, marmelaadid, puuvilja- või pähklipüreed ja -pastad, kuumtöödeldud, suhkru- vm magusainelisandiga või ilma	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 2008	— Pähklid suhkru- või piirituselisandita	Valmistamine, milles kasutatavate rubriikidesse 0801, 0802 ja 1202–1207 kuuluvate päritolustaatusega pähklite ja õliseemnete väärtus ületab 60 % toote tehasehinnast	
	— Maapähklivõi; teraviljapõhised segud; palmipungad; mais (teramais)	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
	— Muud, v.a puuvili ja pähklid, mida on kuumtöödeldud muul viisil kui aurutamine või vees keetmine, suhkrulisandita, külmutatud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
2009	Kääritamata ja piirituselisandita puuvilja- ja marjamahlad (k.a viinamarjavirre) ning köögiviljamahlad, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex grupp 21	Mitmesugused toiduained; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
2101	Kohvi-, tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid ja tooted kohvist, teest või matest või nende ekstraktidest, essentsidest ja kontsentraatidest; röstitud sigur jm röstitud kohviasendajad, ekstraktid, essentsid ja kontsentraadid nendest	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatav sigur peab olema täielikult teatud riigis saadud	
2103	Kastmed ning pooltooted kastmete valmistamiseks; vürtsi- ja maitseainesegud; sinepipulber ja valmissinep:		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— kastmed ja pooltooted nende valmistamiseks; vürtsi- ja maitseainesegud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Sinepipulbrit ja -jahu või valmissinepit võib siiski kasutada	
	— sinepipulber ja -jahu ning valmissinep	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	
ex 2104	Supid ja puljongid ning pooltooted nende valmistamiseks	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a rubriikidesse 2002–2005 kuuluvad valmistatud või konserveeritud köögiviljad	
2106	Mujal nimetamata toiduained:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 04 ja 17 materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex grupp 22	Joogid, alkohol ja äädikas; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kõik viinamarjad või viinamarjadest saadud mis tahes materjal peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
2202	Vesi, sh mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- vm magusaine- või maitse- või lõhnaainelisandiga, muud karastusjoogid, v. a rubriigi 2009 puu- ja köögiviljamahlad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate grupi 17 mis tahes materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast; — mis tahes kasutatavad puuviljamahlad (v. a ananassi-, laimi- ja greibimahl) peavad olema päritolustaatusega	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
2207	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80 % mahust; denatureeritud etüül- vm alkohol, mis tahes kangusega:	Valmistamine: — materjalidest, mis ei ole klassifitseeritud rubriiki 2207 või 2208, — milles kõik kasutatavad viinamarjad või nende saadused peavad olema täielikult teatud riigis saadud, kui kõik muud kasutatavad materjalid on päritolustaatusega, arrakit võib kasutada kuni 5 mahuprotsenti	
2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 % mahust; piiritus, liköörid jm kanged alkohoolsed joogid	Valmistamine: — materjalidest, mis ei ole klassifitseeritud rubriiki 2207 või 2208, — milles kõik kasutatavad viinamarjad või nende saadused peavad olema täielikult teatud riigis saadud, kui kõik muud kasutatavad materjalid on päritolustaatusega, arrakit võib kasutada kuni 5 mahuprotsenti	
ex grupp 23	Toiduainetetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasööt; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 2301	Vaalajahu; inimtoiduks kõlbmatu jahu, pulber ja graanulid kaladest, vähilaadsetest, molluskitest vm veeselgrootutest	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 02 ja 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex 2303	Maisitärklise tootmisjäägid (v. a kontsentreeritud leotusvedelikud), kuivaine valgusisaldusega rohkem kui 40 massiprotsenti:	Valmistamine, milles kogu kasutatav mais peab olema täielikult teatud riigis saadud	
ex 2306	Õlikoogid jm oliiviõli ekstraheerimise tahked jäätmed, mis sisaldavad oliiviõli üle 3 massiprotsendi	Valmistamine, milles kõik kasutatavad oliivid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
2309	Loomasöödana kasutatavad tooted:	Valmistamine, milles: — kogu kasutatav teravili, suhkur või melass, liha ja piim peab olema päritolustaatusega; — kõik kasutatavad grupi 03 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
ex grupp 24	Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad grupi 24 materjalid peavad olema täielikult teatud riigis saadud	
2402	Tubakast või tubakaasendajatest valmistatud sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid:	Valmistamine, milles kasutatavast rubriigi 2401 töötlemata tubakast või tubakajäätmetest vähemalt 70 massiprotsenti peab olema päritolustaatusega	
ex 2403	Suitsetamistubakas	Valmistamine, milles kasutatavast rubriigi 2401 töötlemata tubakast või tubakajäätmetest vähemalt 70 massiprotsenti peab olema päritolustaatusega	
ex grupp 25	Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvimismaterjalid, lubi ja tsement; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 2504	Looduslik kristalliline grafiit, rikastatud süsinikuga, puhastatud ja jahvatatud	Kristallilise toorgrafiidi rikastamine süsinikuga, puhastamine ja jahvatamine.	
ex 2515	Saetud vm viisil täisnurkseteks (sh ruudukujulisteks) plokkideks või tahvliteks lõigatud marmor paksusega kuni 25 cm	Üle 25 cm paksuse (sh eelnevalt saetud) marmori lõikamine saagimise teel vm viisil	
ex 2516	Tahumata või tahutud, saetud vm viisil täisnurkseteks (sh ruudukujulisteks) plokkideks või tahvliteks lõigatud graniit, porfüür, basalt, liivakivi jm raid- ja ehituskivi paksusega kuni 25 cm	Üle 25 cm paksuse (sh eelnevalt saetud) kivi lõikamine saagimise teel vm viisil	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 2518	Kaltsineeritud dolomiit	Kaltsineerimata dolomiidi kaltsineerimine	
ex 2519	Purustatud looduslik magneesiumkarbonaat (magnesiit), hermeetiliselt suletud mahutites ja puhas või lisanditega magneesiumoksiid, v.a sulatatud magneesiumoksiid ja ülepõletatud (paagutatud) magneesiumoksiid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Looduslikku magneesiumkarbonaati (magnesiiti) võib siiski kasutada	
ex 2520	Stomatoloogiline kips	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 2524	Looduslikud asbestikiud	Valmistamine rikastatud asbestist	
ex 2525	Vilgupulber	Vilgu või vilgujäätmete jahvatamine	
ex 2530	Kaltsineeritud või pulbrilised värvimullad	Värvimuldade kaltsineerimine või jahvatamine	
Grupp 26	Maagid, räbu ja tuhk	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 27	Mineraalsed kütused, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused; bituumenained; mäevahad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 2707	Õlid, mis sarnanevad kõrgel temperatuuril kivisöetõrva destilleerimise teel saadud mineraalõlidega, milles aromaatsete komponentide mass ületab mittearomaatsete komponentide massi ja mille mahust üle 65 % destilleerub temperatuuril 250 °C (sh lakibensiini ja benseeni segud), mootorikütuse või kütteainena kasutamiseks	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 2709	Bituminoossetest mineraalidest saadud toorõlid	Bituminoossete materjalide kuivutmine	
2710	Naftaõlid ja bituminoossetest mineraalidest saadud õlid (v.a toorõlid); mujal nimetamata õlid, mis sisaldavad põhikomponendina naftaõlisid või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid vähemalt 70 massiprotsenti	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (3) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
2711	Naftagaasid jm gaasilised süsivesinikud	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (3) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
2712	Vaseliin; parafiin, mikrokristalliline naftavaha, toorparafiin, osokeriit, ligniitvaha, turbavaha, muud mineraalsed vahad jms sünteesil vm menetluste abil saadud tooted, värvitud või värvimata	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (3) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
2713	Naftakoks, naftabituumen jm nafta- või bituminoossetest mineraalidest saadud õlide tootmisjäägid	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
2714	Looduslik bituumen ja asfalt; bituumenkilt, põlevkivi ja õliliivad; asfaltiidid ja asfaltkivimid	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
2715	Bituumenisegud loodusliku asfaldi või bituumeni, naftabituumeni, mineraaltõrva või sellest saadud pigi baasil (nt bituumenmastiks, vedeldatud bituumen)	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 28	Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete ainete või isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 2805	Mischmetall	Valmistamine elektrolüüsi või termilise töötlemise abil, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 2811	Vääveltrioksiid	Valmistamine vääveldioksiidist	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 2833	Alumiiniumsulfaat	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 2840	Naatriumperboraat	Valmistamine dinaatriumtetraboraat-pentahüdraadist	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 29	Orgaanilised kemikaalid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 2901	Atsüklilised süsivesinikud kasutamiseks kütteaine või mootorikütusena	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 2902	Tsüklaanid ja tsükleenid (v.a asuleenid), benseen, tolueen, ksüleenid, kasutamiseks kütteaine või mootorikütusena	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 2905	Metallalkoholaadid nii käesoleva rubriigi alkoholist kui ka etanoolist	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 2905 materjalidest. Käesoleva rubriigi metallalkoholaate võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
2915	Küllastunud atsüklilised monokarboksüülhapped, nende anhüdriidid, halogeenanhüdriidid, peroksiidid ja peroksühapped; nende halogeenimis-, sulfoonimis-, nitreerimis- ja nitroosimissaadused	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist. Kasutatavate rubriikidesse 2915 ja 2916 kuuluvate materjalide väärtus ei tohi siiski ületada 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 2932	— sise-eetrid ja nende halogeenimis-, sulfoonimis-, nitreerimis- ja nitroosimissaadused	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist. Kasutatavate rubriigi 2909 materjalide väärtus ei tohi siiski ületada 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
	— tsüklilised atsetaalid ja sise-poolatsetaalid ja nende halogeenimis-, sulfoonimis-, nitreerimis- ja nitroosimissaadused	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
2933	Üksnes lämmastiku heteroaatomi(te)ga heterotsüklilised ühendid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist. Kasutatavate rubriikidesse 2932 ja 2933 kuuluvate materjalide väärtus ei tohi siiski ületada 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
2934	Nukleiinhapped ja nende soolad; muud heterotsüklilised ühendid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist. Kasutatavate rubriiki 2932, 2933 või 2934 kuuluvate materjalide väärtus ei tohi siiski ületada 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 30	Farmaatsiatooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
3002	Inimveri; ravi, profülaktika või diagnostika otstarbeks ettevalmistatud loomaveri; antiseerumid jm verefraktsioonid ja modifitseeritud immunoloogilised tooted, saadud biotehnoloogiliste menetluste abil või mitte; vaktsiinid, toksiinid, mikroorganismide kultuurid (v.a pärmid) jms tooted:		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— vähemalt kahest ravi või profülaktika otstarbel kokkusegatud komponendist või ühest komponendist koosnevad tooted annustena või jaemüügiks pakendatuna	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— muud		
	— — inimveri	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— — ravi või profülaktika otstarbel töödeldud loomaveri	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— — muud verefraktsioonid kui antiseerumid, hemoglobiin, vere- ja seerumglobuliinid	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— — hemoglobiin, vere- ja seerumglobuliinid	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— — muud	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh muudest rubriigi 3002 materjalidest. Siin kirjeldatud materjale võib samuti kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
3003 ja 3004	Ravimid (v.a rubriikides 3002, 3005 või 3006 nimetatud tooted):		
	— valmistatud rubriigi 2941 amikatsiinist	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 3003 või 3004 materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Rubriikide 3003 või 3004 materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast. — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 31	Väetised; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3105	Mineraal- või keemilised väetised, mis sisaldavad kahte või kolme järgmistest toimeainetest: lämmastik, fosfor ja kaalium; muud väetised; käesoleva grupi kaubad tablettide vms kujul või kõige rohkem 10 kg brutomassiga pakkides, v.a: — naatriumnitraat — kaltsiumtsüaanamiid — kaaliumsulfaat — magneesiumkaaliumsulfaat	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada tingimusel, et nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex grupp 32	Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3201	TTanniinid ja nende soolad, eetrid, estrid jm derivaadid	Valmistamine taimse päritoluga tanniiniekstraktidest	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3205	Värvlakid; nendel põhinevad käesoleva grupi märkuses 3 nimetatud valmistised ([4])	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, v.a rubriikide 3203, 3204 ja 3205 materjalid. Rubriiki 3205 kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 33	Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ja hügieenivahendid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3301	Eeterlikud õlid, mis sisaldavad või ei sisalda terpeene, k.a tahked ja puhtad; resinoidid; ekstraheeritud õlivaigud; eeterlike õlide kontsentraadid rasvades, mittelenduvates õlides, vahades vms keskkonnas (saadud anfloraaži või leotamise teel); terpeenid, mis saadakse kõrvalsaadustena eeterlike õlide vabastamisel terpeenidest; eeterlike õlide vesidestillaadid ja -lahused	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, sh käesoleva rubriigi mõne muu "rühma" ([5]) materjalidest. Sama rühma materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 34	Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesuained, määrdeained, tehisvaha, töödeldud vaha, poleerimis- või küürimisvahendid, küünlad jms kaubad, voolimispastad ning hambaravis kasutatavad vahad ja kipsisegud, välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 3403	Määrdeained, mis sisaldavad nafta- või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid vähem kui 70 % massist	Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlustoimingut (2) või muud toimingud, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3404	Tehisvaha ja töödeldud vaha:		
	— mis põhineb parafiinil, naftavahal, bituminoossetest mineraalidest saadud vahal, toorparafiinil või õlivabal parafiinil	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, välja arvatud: — hüdrogeenitud õlid, mis on rubriigi 1516 vaha omadustega; — määramata keemilise koostisega rasvhapped või tööstuslikud rasvalkoholid, rubriigi 3823 vahade omadustega; — rubriigi 3404 materjalid Neid materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 35	Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
3505	Dekstriinid jm modifitseeritud tärklised (näiteks eelgeelistatud või esterdatud tärklised); tärkliste, dekstriinide jm modifitseeritud tärkliste alusel valmistatud liimid:		
	— eeterdatud ja esterdatud tärklis	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriiki 3505 kuuluvatest materjalidest	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
	— muud	Valmistamine mis tahes rubriigi materjalidest, v.a rubriigi 1108 materjalid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3507	Mujal nimetamata ensüümpreparaadid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 36	Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud; pürofoorsed sulamid; teatavad kergsüttivad valmistised	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 37	Foto- ja kinokaubad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3701	Valgustamata valgustundlikud fotoplaadid ja lamefilmid mis tahes materjalist, v.a paber, papp ja tekstiil; valgustamata valgustundlik kiirfotolamefilm, pakendatud või pakendamata:		
	— pakendatud värvilised kiirfotofilmid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui 3701 või 3702. Rubriiki 3702 kuuluvaid ma-	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		terjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui 3701 või 3702. Rubriiki 3701 või 3702 kuuluvaid materjale võib siiski kasutada tingimusel, et nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3702	Valgustamata valgustundlikud rullides fotofilmid mis tahes materjalist, v.a paber, papp ja tekstiil; valgustamata valgustundlikud kiirfotofilmid rullides	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui 3701 või 3702	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3704	Fotoplaadid, -filmid, -paber, -papp ja -tekstiil, valgustatud, kuid ilmutamata	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muudesse rubriikidesse kui 3701–3704	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 38	Mitmesugused keemiatooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3801	— kolloidne grafiit õlisuspensioonina ja poolkolloidne grafiit; süsinikusisaldusega pastad elektroodidele	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
	— grafiidipasta, mis on grafiidi ja mineraalõlide segu ning mis sisaldab grafiiti rohkem kui 30 massiprotsenti	Valmistamine, milles kasutatavate gruppi 3403 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3803	Rafineeritud tallõli	Toortallõli rafineerimine	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 3805	Puhastatud sulfaattärpentin	Toorsulfaattärpentini puhastamine destilleerimise või rafineerimise teel.	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3806	Esterkummivaigud	Valmistamine vaikhapetest	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 3807	Puupigi (puutõrvapigi)	Puutõrva destilleerimine	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
3808	Insektitsiidid, rodentitsiidid, fungitsiidid, herbitsiidid, idanemist takistavad vahendid, taimekasvuregulaatorid, desinfektsioonivahendid jms tooted jaemüügipakendis või preparaatide või kaubana (nt väävlipael, -küünlad või -tahid, kärbsepaber)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3809	Viimistlusained, värvimise kiirendajad ja värvifiksaatorid jm tekstiili-, paberi-, naha- vms tööstuses kasutatavad tooted ja preparaadid (nt apretid ja peitsid), mujal nimetamata	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3810	Metallpindade peitsimispreparaadid; jooteräbustid jm pehme- ja kõvajoodisjootmise ning keevitamise abiained; metallist ja muudest materjalidest pulbrid pehme- või kõvajoodisjootmiseks või keevitamiseks; keevituselektroodide ja -varraste südamike või katetena kasutatavad preparaadid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3811	Antidetonaatorid, oksüdatsiooniinhibiitorid, vaigutekkeinhibiitorid, viskoossuse reguleerijad, korrosioonitõrjevahendid ja muud naftasaaduste (k.a bensiin) ning naftasaadustega samal eesmärgil kasutatavate vedelike valmislisandid:		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— määrdeõlilisandid, mis sisaldavad naftaõlisid või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid	Valmistamine, milles kasutatavate rubriigi 3811 materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3812	Kautšuki vulkaniseerimiskiirendid; plasti- ja kummikompaundi mujal nimetamata plastifikaatorid antioksüdandid ja muud plasti- ja kummikompaundi stabilisaatorid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3813	Valmistised ja laengud tulekustutite jaoks; laetud tulekustutusgranaadid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3814	Mujal nimetamata orgaanilised segalahustid ja vedeldid; värvi- ja lakieemaldusvahendid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3818	Elektroonikas kasutatavad legeeritud keemilised elemendid ketaste, vahvlite vms kujul; elektroonikas lisanditena kasutatavad keemilised ühendid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3819	Pidurivedelikud jm vedelikajamite vedelikud, mis ei sisalda naftaõlisid või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid või sisaldavad neid alla 70 % massist	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3820	Antifriisid ja jäätumisvastased vedelikud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3822	Diagnostilised või laboratoorsed reagendid kandjal ja diagnostilised või laboratoorsed valmisreagendid kandjal või kandjata, v. a rubriiki 3002 või 3006 kuuluvad	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
3823	Tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid; tööstuslikud rasvalkoholid:		
	— tööstuslikud monokarboksüülrasvhapped; rafineerimisel saadud happelised õlid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
	— tööstuslikud rasvalkoholid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriiki 3823 kuuluvatest materjalidest	
3824	Valuvormide ja -kärnide sideained; keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude mujal nimetamata tooted ja valmistised (k.a need, mis kujutavad endast looduslike saaduste segusid); keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude mujal nimetamata tootmisjäägid:		
	— järgmised käesolevasse rubriiki kuuluvad tooted:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toode tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toode tehasehinnast
	— — valuvormide ja -kärnide tootmisel kasutatavad looduslikel vaikudel põhinevad sideained		
	— — nafteenhapped, nende vees lahustumatud soolad ja nende estrid		
	— — sorbitool, v.a rubriiki 2905 kuuluv		
	— — naftasulfonaadid, v.a leelismetallide, ammooniumi ja etanoolamiinide naftasulfonaadid; bituminoossetest mineraalidest saadud õlide tiofeenitud sulfoonhapped ja nende soolad		
	— — ioonvahetid		
	— — getterid vaakumseadiste jaoks		
	— — leeliseline raudoksiid gaasipuhastuseks		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— — koksigaasi puhastamisel saadud ammoniaagivesi ja ammendatud oksiidkatalüsaatorid		
	— — sulfonafteenhapped, nende vees lahustumatud soolad ja nende estrid		
	— — puskari- ja kondiõli		
	— — segud erinevate anioonidega sooladest		
	— — želatiinil põhinevad kopeerimispastad, paber-		
	— muud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
3901–3915	Plastid algkujul, plastijäätmed, -lõikmed ja -jäägid; v.a rubriigid ex 3907 ja 3912, mida käsitlevad reeglid on sätestatud allpool:		
	— liitumishomopolümerisatsiooni saadused, milles üks monomeer moodustab 99 % või rohkem kogu polümeeri massist	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast; — kasutatavate grupi 39 materjalide väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast (6)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
	— muud	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 39 materjalide koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast (6)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
ex 3907	— polükarbonaadist ja akrüülnitriilbutadieenstüreeni kopolümeerist (ABS) valmistatud kopolümeer	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
	— polüester	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 39 materjalide väärtus ei ületa 20 % toote teha-	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		sehinnast ja/või valmistamine tetrabromo(bisfenool A)polükarbonaatidest	
3912	Mujal nimetamata tselluloos ja selle keemilised derivaadid algkujul	Valmistamine, milles kasutatavate samasse rubriiki kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
3916–3921	Plastist pool- ja valmistooted; v. a rubriikidesse *ex* 3916, *ex* 3917, *ex* 3920 ja *ex* 3921 kuuluvad plasttooted, mida käsitlevad reeglid on sätestatud allpool:		
	— lamedad tooted, mida on rohkem töödeldud kui pinnatöötlus või mis on lõigatud muusse vormi kui täisnurk (sh ruut); muud tooted, mida on rohkem töödeldud kui pinnatöötlus	Valmistamine, milles kasutatavate gruppi 39 kuuluvate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
	— muud:		
	— — liitumishomopolümerisatsiooni saadused, milles üks monomeer moodustab 99 % või rohkem kogu polümeeri massist	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast; — kasutatavate grupi 39 materjalide koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast ([6])	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
	— — muu	Valmistamine, milles kasutatavate grupi 39 materjalide koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast ([6])	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
ex 3916 ja *ex* 3917	Profiilvormid ja torud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast; — tootega samasse rubriiki klassifitseeritud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
ex 3920	— ionomeerlehed ja -kiled	Valmistamine termoplastsest osasoolast, mis kujutab endast metalliioonidega (peamiselt tsingi- ja naatriumiioonidega) osaliselt neutraliseeritud etüleeni ja metakrüülhappe kopolümeeri	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
	— regenereeritud tselluloosist, polüamiididest või polüetüleenist lehed	Valmistamine, milles kasutatavate samasse rubriiki kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
ex 3921	Metalliseeritud plastkiled	Valmistamine üliläbipaistvast polüesterkilest paksusega kuni 23 mikronit (7)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
3922–3926	Plasttooted	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 40	Kumm ja kummitooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 4001	Kreppkummist lamineeritud tahvlid kingade valmistamiseks	Loodusliku kautšuki lehtede lamineerimine	
4005	Vulkaniseerimata kautšukisegud, algkujul või tahvlite, lehtede või ribadena	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide, v.a looduslik kautšuk, väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
4012	Protekteeritud või kasutatud õhkrehvid, kummist; täis- või lausrehvid, vahetatavad kummist protektorid ja põiavööd:		
	— protekteeritud õhk-, täis- või lausrehvid, kummist	Kasutatud rehvide protekteerimine	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— muud	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a rubriikide 4011 või 4012 materjalid	
ex 4017	Kõvakummist tooted	Valmistamine kõvakummist	
ex grupp 41	Toornahad (v.a karusnahad) ja nahk; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 4102	Lamba- ja talle villata toornahad	Villa eemaldamine villaga kaetud lamba või talle toornahalt.	
4104–4107	Karva ja villata parknahk, v.a rubriiki 4108 või 4109 kuuluv parknahk	Eelpargitud naha taasparkimine või valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
4109	Lakknahk ja lamineeritud lakknahk metallitatud nahk	Valmistamine rubriikide 4104–4107 nahast, kui selle väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 42	Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisitarbed, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist)	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 43	Karusnahk ja tehiskarusnahk; tooted nendest; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 4302	Pargitud või töödeldud karusnahad, ühendatud: — plaadi, risti vms kujuga		

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		Pargitud või töödeldud ühendamata karusnaha pleegitamine või värvimine lisaks lõikamisele ja ühendamisele	
	— muud	Valmistamine pargitud või töödeldud ühendamata karusnahast	
4303	Karusnahast rõivad, rõivamanused jm tooted	Valmistamine rubriigi 4302 pargitud või töödeldud ühendamata karusnahast	
ex grupp 44	Puit ja puittooted; puusüsi; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 4403	Jämedalt kanditud puit	Valmistamine töötlemata puidust, kooritud või koorimata või laasitud	
ex 4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spooni hööveldatud või kooritud puit paksusega üle 6 mm, hööveldatud, lihvitud või sõrmjätkatud	Hööveldamine, lihvimine või sõrmjätkamine	
ex 4408	Spoon ja spoonilehed vineeri valmistamiseks, jätkatud, paksusega kuni 6 mm, servjätkatud; muu pikikiudu saetud, spooni hööveldatud või kooritud puit paksusega kuni 6 mm, hööveldatud, lihvitud või sõrmjätkatud	Servjätkamine, hööveldamine, lihvimine või sõrmjätkamine	
ex 4409	Puit pidevprofiiliga ühel või mitmel küljel või serval, hööveldatud või lihvitud või sõrmjätkatud või mitte:		
	— lihvitud või sõrmjätkatud	Lihvimine või sõrmjätkamine	
	— profileeritud liistud	Profileerimine	
ex 4410–*ex* 4413	Profileeritud liistud, sh profileeritud põrandaliistud jm profileeritud lauad	Profileerimine	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 4415	Puidust kastid, karbid, salved, vaadid jms pakendid	Valmistamine mõõtu lõikamata laudadest	
ex 4416	Vaadid, pütid, tõrred, tünnid jm puidust pütsepatooted ja nende puitosad	Valmistamine lõhestatud tünnilaudadest, mida ei ole rohkem töödeldud kui saetud mööda kahte põhipinda	
ex 4418	— puidust laudsepa- ja puusepatooted	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Puidust kärgpaneele, katusesindleid ja -laaste võib siiski kasutada	
	— profileeritud liistud	Profileerimine	
ex 4421	Tuletikutoorikud; puidust jalatsinaelad ja -tüüblid	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast puidust, v.a rubriiki 4409 kuuluvast pidevprofiiliga puidust	
ex grupp 45	Kork ja korktooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
4503	Looduslikust korgist tooted	Valmistamine rubriiki 4501 kuuluvast korgist	
Grupp 46	Õlgedest, espartost ja muudest punumismaterjalidest tooted; korv- ja vitspunutised	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
Grupp 47	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmed ja jäägid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 48	Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 4811	Paber ja papp, ainult jooneline või ruuduline	Valmistamine grupi 47 paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
4816	Kopeerpaber, isekopeeruv paber jm paber kujutise ülekandmiseks (v.a rubriiki 4809 kuuluv), paberist paljundusšabloonid ja ofsetivormid, karpides või mitte	Valmistamine grupi 47 paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
4817	Paberist või papist ümbrikud, kaartkirjad, lihtpostkaardid ja korrespondentskaardid; paberist või papist karbid, kotid, taskud ja kirjakomplektid, mis sisaldavad valiku paberikaupu	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 4818	Tualettpaber	Valmistamine grupi 47 paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
ex 4819	Karbid, kastid, kotid jm pakendid paberist, papist, tselluloosvatist või tsellulooskiudkangast	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 4820	Kirjaplokid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 4823	Muu paber, papp, tselluloosvatt või tsellulooskiudkangas, mõõtu või vormi lõigatud	Valmistamine grupi 47 paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
ex grupp 49	Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad, masinakirjatekstid ja joonised; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
4909	Trükitud või illustreeritud postkaardid; trükitud õnnitlus-, kutse- ja tähtpäevakaardid, il-	Valmistamine muudest kui rubriiki 4909 või 4911 klassifitseeritud materjalidest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	lustreeritud või mitte, ümbriku või kaunistustega või ilma		
4910	Mitmesugused trükikalendrid, sh rebitavate lehtedega:		
	— püsikalendrid või vahetatavate lehtedega kalendrid muust kui paberist või papist alusel	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine materjalidest, mis ei ole klassifitseeritud rubriiki 4909 või 4911	
ex grupp 50	Siid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 5003	Siidijäägid (sh lahtihaspeldamiseks sobimatud kookonid, lõngajäätmed ja kohestatud jäätmed), kraasitud ja kammitud	Siidijääkide kraasimine või kammimine	
5004–*ex* 5006	Siidlõng ja siidijääkidest kedratud lõng	Valmistamine: ([8]) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — muudest kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
5007	Siidriie või siidijääkidest riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast (8)	
	— muud	Valmistamine: (8) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
ex grupp 51	Lambavill ja muude loomade vill ning loomakarvad; hobusejõhvist lõng ja riie; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui tood	
5106–5110	Lambavillast ja muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist lõng	Valmistamine: (8) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5111–5113	Lambavillast, muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
ex grupp 52	Puuvill; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
5204–5207	Puuvillane lõng ja niit	Valmistamine: ([8]) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5208–5212	Puuvillane riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine),	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
ex grupp 53	Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja paberlõngast riie; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
5306–5308	Lõng muudest taimsetest tekstiilkiududest; paberlõng	Valmistamine: ([8]) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5309–5311	Riie muudest taimsetest tekstiilkiududest; paberlõngast riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberist	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
5401–5406	Lõng, monofilament ja keemilistest filamentkiududest niit	Valmistamine: ([8]) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5407 ja 5408	Keemilisest filamentlõngast riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		või — paberist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
5501–5507	Keemilised staapelkiud	Valmistamine keemilistest ainetest või tekstiilimassist	
5508–5511	Lõng ja õmblusniit keemilistest staapelkiududest	Valmistamine: ([8]) — toorsiidist või kraasitud, kammitud vm viisil ketramiseks ettevalmistatud siidijäätmetest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5512–5516	Keemilistest staapelkiududest riie:		
	— kumminiidisisaldusega	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast,	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
ex grupp 56	Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nöörid, paelad, köied ja tooted nendest; välja arvatud:	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5602	Vilt, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte:		
	— nõeltöödeldud vilt	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist Sellest olenemata võib kasutada:	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— rubriigi 5402 polüpropüleenfilamenti, — nti,– rubriikide 5503 või 5506 polüpropüleenkiude või — rubriiki 5501 kuuluvaid polüpropüleenfilamentköiskuid, milles iga filamendi või kiu joontihedus on vähem kui 9 detsiteksi, kui nende väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — kaseiinist valmistatud keemilistest staapelkiududest või — keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
5604	Tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael; tekstiillõng ja -ribad jms rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad tooted, impregneeritud, pealistatud, kaetud või ümbritsetud kummi või plastiga:		
	— tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael	Valmistamine tekstiiliga katmata kumminiidist või -paelast	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kraasimata või kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
5605	Mähitud või mähkimata metalliseeritud lõng, mis on tekstiillõng või rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad ribad vms tooted, ühendatud metallniidi, -riba või -pulbriga või kaetud metalliga	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
5606	Mähitud lõng, rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad ribad jms tooted (v.a rubriiki 5605 kuuluvad tooted ja hobusejõhvist mähitud lõng); šenill-lõng (k.a flokeeritud šenill-lõng); bukleelõng	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, — keemilisest materjalist või tekstiilimassist või — paberi valmistamiseks kasutatavatest materjalidest	
Grupp 57	Vaibad jm tekstiilpõrandakatted — nõeltöödeldud vildist	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest või — keemilisest materjalist või tekstiilimassist Sellest olenemata võib kasutada: — rubriigi 5402 polüpropüleenfilamenti, — rubriikide 5503 või 5506 polüpropüleenkiude või — rubriiki 5501 kuuluvaid polüpropüleenfi-	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		lamentköisikuid, milles iga filamendi või kiu joontihedus on vähem kui 9 detsiteksi, kui nende väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast Aluskihina võib kasutada džuutriiet	
	— muust vildist	Valmistamine: ([8]) — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata looduslikest kiududest või — keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookos- või džuutlõngast, — sünteetilisest või tehisfilamentlõngast, — looduslikest kiududest või — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest Aluskihina võib kasutada džuutriiet	
ex grupp 58	Eririie; taftingriie; pits; gobeläänid; posamendid; tikandid; välja arvatud:		
	— kumminiidiga kombineeritud	Valmistamine ühekordsest lõngast ([8])	
	— muud	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest või — keemilistest materjalidest või tekstiilimas-	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		sist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
5805	Käsitelgedel valmistatud seinavaibad (Gobelini, Flandria, Aubussoni, Beauvais' jms tüüpi) ja käsitsi väljaõmmeldud (nt vars- või ristpistes) seinavaibad, valmistoodetena või mitte	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
5810	Tikandid kanga, ribade või motiividena	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
5901	Kummi või tärklisainetega pealistatud riie raamatute väliskaanteks vms otstarbeks; pausriie; ettevalmistatud maalimislõuend; vaheriie ja selletaoline jäik alusriie kübarate jaoks	Valmistamine lõngast	
5902	Rehvikoortriie eriti tugevast nailonlõngast või muust eriti tugevast polüamiid-, polüester- või viskooslõngast:		
	— tekstiilmaterjalisisaldusega kuni 90 massiprotsenti	Valmistamine lõngast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— muud	Valmistamine keemilistest ainetest või tekstiilimassist.	
5903	Plastiga impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud riie, v.a rubriiki 5902 kuuluv	Valmistamine lõngast või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
5904	Linoleum, mõõtu lõigatud või lõikamata; põrandakatted tekstiilalusel, valmislõigatud või mitte	Valmistamine lõngast ([8])	
5905	Tekstiilseinakatted:		
	— kummi, plasti vm ainega impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud		
	— muud	Valmistamine: ([8]) — kookoslõngast, — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest või — keemilistest materjalidest või tekstiilimassist või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
5906	Kummeeritud riie, v.a rubriiki 5902 kuuluv:		
	— silmkoelised või heegeldatud kangad	Valmistamine: ([8]) — looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest või — keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
	— muu sünteesfilamentlõngast kangas tekstiilmaterjalisisaldusega üle 90 massiprotsendi	Valmistamine keemilistest materjalidest	
	— muud	Valmistamine lõngast	
5907	Tekstiilriie, mujal nimetamata viisil impregneeritud, pealistatud või kaetud; maalitud lõuend teatridekoratsioonideks, stuudio fooniks jms	Valmistamine lõngast või trükkimine, millega kaasneb vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlustoimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
5908	Tekstiiltahid lampidele, ahjudele, välgumihklitele, küünaldele vms, telgedel kootud, punutud või silmkoelised; hõõgsukad ja ringkootud hõõgsukakangas, impregneeritud või mitte:		
	— impregneeritud hõõgsukad	Valmistamine ringkootud hõõgsukakangast	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
5909–5911	Tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks:		
	— poleerimiskettad ja -rõngad, v.a rubriiki 5911 kuuluvast vildist	Valmistamine lõngast või rubriigi 6310 kangajäätmetest või kaltsust.	
	— tavaliselt paberivalmistuses vm tehnilisel otstarbel kasutatav rubriigi 5911 riie, vanutatud, impregneeritud või pealistatud või mitte, ringkootud või lõputu lindina, ühe- või mitmekordse lõime ja/või koelõngaga või siledakoeline mitmekordse lõime ja/või koelõngaga	Valmistamine: [8] — kookoslõngast, — järgmistest materjalidest: — — polütetrafluoroetüleenlõng, [9] — — mitmekordne polüamiidlõng, mis on immutatud või kaetud fenoolvaikudega, — — *m*-fenüleendiamiini ja isoftaalhappe polükondenseerimisel saadud sünteetilistest polüamiididest tekstiilkiududest lõng, — — polütetra-fluoroetüleenist valmistatud monofilament, [9] — — polü-*p*-fenüleentereftalamiidist valmistatud sünteeskiududest lõng, — — fenoolvaiguga pealistatud ja akrüüllõngaga mähitud klaaskiudlõng, [9] — — polüestrist, tereftaalhappevaigust, 1,4-tsükloheksaandietanoolist ja isoftaalhappest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		valmistatud kopolüestermonofilament,	
		— — looduslikud kiud,	
		— — kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilised staapelkiud või	
		— — keemiline materjal või tekstiilimass	
	— muud	Valmistamine: ([8])	
		— kookoslõngast,	
		— looduslikest kiududest,	
		— kraasimata, kammimata vm viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest või	
		— keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
Grupp 60	Knitted or crocheted fabrics	Silmkoelised või heegeldatud kangad:	
		Valmistamine: ([8])	
		— looduslikest kiududest,	
		— kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, või	
		— keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
Grupp 61	Silmkoelised või heegeldatud rõivad ja rõivamanused:		
	— saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud trikookangast detaili või kindlakujuliseks silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel	Valmistamine lõngast ([8]) ([10])	
	— muud	Valmistamine: ([8])	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— looduslikest kiududest, — kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest, või — keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
ex grupp 62	Rõivad ja rõivamanused, muud kui silmkoelised või heegeldatud; välja arvatud:	Valmistamine lõngast ([8]) ([10])	
ex 6202, *ex* 6204, *ex* 6206, *ex* 6209 ja *ex* 6211	Naiste-, tüdrukute- ja imikurõivad ja imikute rõivamanused, tikitud	Valmistamine lõngast ([10]) või valmistamine tikkimata kangast, kui selle väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ([10])	
ex 6210 ja *ex* 6216	Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast	Valmistamine lõngast ([10]) või valmistamine pealistamata kangast, kui selle väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ([10])	
6213 ja 6214	Taskurätikud, suurrätikud, pea- ja kaelarätikud, sallid, mantiljad, loorid jms:		
	— tikitud	Valmistamine ühekordsest pleegitamata lõngast ([10]) ([8]) või valmistamine tikkimata kangast, kui selle väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ([8])	
	— muud	Valmistamine ühekordsest pleegitamata lõngast ([10]) ([8]) või valmistamine, millele järgneb trükkimine ja vähemalt kaks ettevalmistus- või viimistlus-	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		toimingut (nagu pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termostabiliseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), kui kasutatava rubriikidesse 6213 ja 6214 kuuluva trükkimata kanga väärtus ei ületa 47,5 % toote tehasehinnast	
6217	Muud valmis rõivamanused rõivaste ja rõivamanuste osad, v.a rubriiki 6212 kuuluvad:		
	— tikitud	Valmistamine lõngast ([10]) või valmistamine tikkimata kangast, kui selle väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ([10])	
	— tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast	Valmistamine lõngast ([10]) või valmistamine pealistamata kangast, kui selle väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ([10])	
	— vahevooder kraede ja mansettide jaoks, valmis lõigatud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine lõngast ([10])	
ex grupp 63	Muud tekstiilist valmistooted; komplektid; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted; kaltsud; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
6301–6304	Tekid, reisivaibad, voodipesu jms; kardinad jms; muud sisustuskaubad:		
	— vildist, lausriidest	Valmistamine: ([8])	
		— looduslikest kiududest või	
		— keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
	— muud:		
	— — tikitud	Valmistamine ühekordsest pleegitamata lõngast ([10]) ([11])	
		või	
		valmistamine tikkimata kangast (v. a silmkoeline ja heegeldatud kangas), tingimusel et tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— — muud	Valmistamine ühekordsest pleegitamata lõngast ([10]) ([11])	
6305	Kotid kaupade pakendamiseks	Valmistamine: ([8])	
		— looduslikest kiududest,	
		— kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest või	
		— keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
6306	Presentkatted, markiisid ja päikesekatted; telgid; paatide, purjelaudade või maismaasõidukite purjed; matkatarbed:		
	— lausriidest	Valmistamine: ([10]) ([8])	
		— looduslikest kiududest või	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— keemilisest materjalist või tekstiilimassist	
	— muud	Valmistamine ühekordsest pleegitamata lõngast ([10]) ([8])	
6307	Muud valmistooted, sh rõivalõiked	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
6308	Komplektid riidest ja lõngast, lisanditega või ilma, vaipade, seinavaipade, tikitud laudlinade, salvrätikute vms tekstiiltoodete valmistamiseks, jaemüügiks pakendatud	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, kui nende väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast	
ex grupp 64	Jalatsid, kedrid jms tooted; välja arvatud:	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, v.a sisetalla vm tallaosa külge kinnitatud rubriiki 6406 kuuluvad kokkupandud pealsed	
6406	Jalatsite osad (k.a pealsed, ka muude tallaosade kui välistalla külge kinnitatud); eemaldatavad sisetallad, kannaalustükid jms tooted; kedrid, säärised jms tooted, nende osad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 65	Peakatted ja nende osad, välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
6503	Viltkübarad jm vildist peakatted, valmistatud rubriiki 6501 kuuluvatest kübaratoorikutest, -viltidest või lamedatest viltketastest, voodri või kaunistustega või ilma	Valmistamine lõngast või tekstiilkiududest ([10])	
6505	Kübarad jm peakatted, silmkoelised või heegeldatud või valmistatud pitsist, vildist vm	Valmistamine lõngast või tekstiilkiududest ([10])	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	riidest (v.a riideribad), voodri või kaunistustega või ilma; mis tahes materjalist juuksevõrgud, voodri või kaunistustega või ilma		
ex grupp 66	Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid ja istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
6601	Vihma- ja päevavarjud (sh jalutuskepp-vihmavarjud, aiavarjud jms):	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 6803	Looduslikust või aglomeeritud kiltkivist tooted	Valmistamine töödeldud kiltkivist	
ex 6812	Asbesttooted; asbestil põhinevatest või asbestil ja magneesiumkarbonaadil põhinevatest segudest tooted	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist	
ex 6814	Vilgukivist, sh paagutatud või regenereeritud vilgukivist tooted paberist, papist vm materjalist alusel	Valmistamine töödeldud vilgukivist (sh aglomeeritud või regenereeritud vilgukivi)	
Grupp 69	Keraamikatooted	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 70	Klaas ja klaastooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 7003, *ex* 7004 ja *ex* 7005	Mittepeegeldava kihiga klaas	Valmistamine rubriiki 7001 kuuluvatest materjalidest	
7006	Rubriikidesse 7003, 7004 ja 7005 kuuluv klaas, töödeldud servadega, painutatud, graveeritud, puuritud, emailitud vm viisil töödeldud, kuid raamimata ja muude materjalidega ühendamata:		
	— dielektrilise kilega kaetud klaasplaatalused, SEMII standardite kohased pooljuhid ([12])	Valmistamine rubriiki 7006 kuuluvatest katmata klaasplaatalustest	
	— muud	Valmistamine rubriiki 7001 kuuluvatest materjalidest	
7007	Karastatud või lamineeritud kildumatu klaas	Valmistamine rubriiki 7001 kuuluvatest materjalidest	
7008	Mitmekihilised klaasisolaatorid	Valmistamine rubriiki 7001 kuuluvatest materjalidest	
7009	Klaaspeeglid, raamitud või mitte, sh tahavaatepeeglid	Valmistamine rubriiki 7001 kuuluvatest materjalidest	
7010	Klaasist korvpudelid, pudelid, flakoonid, purgid, kannud, ravimipudelid, ampullid jm klaasmahutid kaupade veoks või pakendamiseks; klaasist konservipurgid; klaaskorgid, -kaaned jm klaasist sulgemisvahendid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode või klaasesemete lihvimine, kui lihvimata klaasesemete väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7013	Klaasist laua- ja kööginõud, tualett- ja kontoritarbed, sisekujunduseks vms otstarbel kasutatavad klaasesemed (v.a. rubriiki 7010 või 7018 kuuluvad)	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode või	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		klaasesemete lihvimine, kui lihvimata klaasesemete väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast või käsitsi puhutud klaasesemete käsitsi kaunistamine (v.a siiditrükk), kui käsitsi puhutud klaasesemete väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 7019	Klaaskiust tooted (v.a lõng)	Valmistamine: — värvimata kraaslindist, heidest, lõngast või tükeldatud kiududest või — klaasvillast	
ex grupp 71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 7101	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, sorteeritud ja veo hõlbustamiseks ajutiselt niidile lükitud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 7102, *ex* 7103 ja *ex* 7104	Töödeldud vääris- või poolvääriskivid (looduslikud, tehislikud või taastatud)	Valmistamine töötlemata vääris- või poolvääriskividest	
7106, 7108 ja 7110	Väärismetallid:		
	— survetöötlemata kujul	Valmistamine materjalidest, mis ei ole klassifitseeritud rubriiki 7106, 7108 või 7110 või rubriigi 7106, 7108 või 7110 väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		või rubriiki 7106, 7108 või 7110 kuuluvate väärismetallide legeerimine omavahel mitteväärismetallidega,	
	— pooltöödeldud või pulbrina	Valmistamine survetöötlemata väärismetallidest.	
ex 7107, *ex* 7109 ja *ex* 7111	Väärismetallidega plakeeritud metallid, pooltoodetena	Valmistamine väärismetalliga plakeeritud töötlemata metallidest	
7116	Tooted looduslikest või kultiveeritud pärlitest, vääris- või poolvääriskividest (looduslikud, tehislikud või taastatud)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7117	Juveeltoodete imitatsioonid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode või valmistamine väärismetalliga pindamata või katmata mitteväärismetallosadest, kui kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 72	Raud ja teras; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
7207	Pooltooted rauast või legeerimata terasest:	Valmistamine rubriikide 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 materjalidest	
7208–7216	Rauast või legeerimata terasest lehtvaltstooted, vardad ja latid, nurk- ja profiilrauad	Valmistamine rubriigi 7206 valuplokkidest vm esmasvormidest.	
7217	Rauast või legeerimata terasest traat	Valmistamine rubriigi 7207 pooltoodetest.	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 7218, 7219–7222	Roostevabast terasest pooltooted, lehtvaltstooted, vardad ja latid, nurk- ja profiilrauad	Valmistamine rubriiki 7218 kuuluvatest valuplokkidest või muudest esmasvormidest	
7223	Roostevabast terasest traat	Valmistamine rubriigi 7218 pooltoodetest.	
ex 7224, 7225–7228	Pooltooted, lehtvaltstooted, kuumvaltsitud vardad ja latid, korrapäratutelt puntidesse keritud; muust legeerterasest kujuprofiilid; legeeritud või legeerimata terasest õõnsad puurvardad	Valmistamine rubriikide 7206, 7218 või 7224 valuplokkidest või muudest esmasvormidest	
7229	Legeerterasest traat	Valmistamine rubriigi 7224 pooltoodetest.	
ex grupp 73	Raud- või terastraadist tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 7301	Sulundkonstruktsioonid	Valmistamine rubriiki 7206 kuuluvatest materjalidest	
7302	Raudteede ja trammiteede rauast või terasest konstruktsioonielemendid: rööpad, hammas- ja vasturööpad, pöörmed, riströöpad, pöörmekangid jm ristühendused, liiprid, sidelapid, aluslapid, kiilud, tugiplaadid, klambrid, tugipadjad, tõmmitsad, kandurid, rööpapoldid jm detailid rööbaste ühendamiseks või kinnitamiseks	Valmistamine rubriiki 7206 kuuluvatest materjalidest	
7304, 7305 ja 7306	Rauast (v.a valumalm) või terasest torud ja õõnesprofiilid	Valmistamine rubriikide 7206, 7207, 7218 või 7224 materjalidest	
ex 7307	Roostevabast terasest toruliitmikud (ISO nr X5CrNiMo 1712), mitmeosalised	Selliste sepistatud toorikute treimine, puurimine, hõõritsemine, väliskeermestamine, kraatide eemaldamine ja liivjugapuhastamine, mille väärtus ei ületa 35 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
7308	Rauast või terasest tarindid (v.a rubriigi 9406 monteeritavad ehitised) ja nende osad (nt sillad, sillasektsioonid, lüüsiväravad, tornid, sõrestikmastid, katused, katusefermid, uksed, aknad, nende raamid, lävepakud, aknaluugid, balustraadid, piilarid ja sambad); tahvlid, vardad, kujuprofiilid, torud jms tarindites kasutatavad raud- või terastooted	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 7301 keevitatud nurk- ja profiilraudu ei tohi siiski kasutada	
ex 7315	Rehviketid	Valmistamine, milles kasutatavate rubriigi 7315 materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 74	Vask ja vasktooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7401	Vasekivi; tsementitud vask (sadestatud vask)	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
7402	Rafineerimata vask; vaskanoodid elektrolüüsi teel rafineerimiseks	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
7403	Rafineeritud vask ja vasesulamid, survetöötlemata:		
	— rafineeritud vask	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
	— vasesulamid ja rafineeritud vask, mis sisaldab muid elemente	Valmistamine töötlemata rafineeritud vasest või vasejäätmetest ja -jääkidest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
7404	Vasejäätmed ja -jäägid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
7405	Vaseligatuurid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 75	Nikkel ja nikkeltooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7501–7503	Niklikivi, nikkeloksiidi sulamid jm niklitootmise vaheproduktid; survetöötlemata nikkel; niklijäätmed ja -jäägid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 76	Alumiinium ja alumiiniumtooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7601	Survetöötlemata alumiinium	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast või valmistamine legeerimata alumiiniumist või alumiiniumijäätmetest ja -jääkidest või elektrolüüsi või termilise töötlemise abil	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
7602	Alumiiniumijäätmed ja -murd	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 7616	Alumiiniumtooted, v.a alumiiniumtraadist võrk, riie, võred, piirded, tugevduskangas jms materjalid (sh lõputu lint) ja laialivenitatav alumiiniumvõrk	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Alumiiniumtraadist võrku, riiet, võresid, piirdeid, tugevduskangast jms materjale (sh lõputu lint) ja laialivenitatud alumiiniumvõrku võib siiski kasutada; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 77	Reserveeritud võimalikuks tulevaseks kasutamiseks kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemis		
ex grupp 78	Plii ja pliitooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7801	Survetöötlemata plii:		
	— rafineeritud plii	Valmistamine pliikangidest või tööpliist	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 7802 jäätmeid ja jääke ei või siiski kasutada	
7802	Pliijäätmed ja -jäägid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex grupp 79	Tsink ja tsinktooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
7901	Survetöötlemata tsink	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 7902 jäätmeid ja jääke ei või siiski kasutada	
7902	Tsingijäätmed ja -jäägid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 80	Tina ja tinatooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
8001	Survetöötlemata tina	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 8002 jäätmeid ja jääke ei või siiski kasutada	
8002 ja 8007	Tinajäätmed ja -jäägid; muud tinatooted	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
Grupp 81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted neist:		
	— muud mitteväärismetallid, survetöödeldud; tooted sellest	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	— muud	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex grupp 82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
8206	Jaemüügiks pakendatud tööriistakomplektid vähemalt kahest rubriikidesse 8202–8205 kuuluvast esemest	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui 8202–8205. Komplektis võib siiski olla rubriikidesse 8202–8205 kuuluvaid tööriistu, kui nende väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast	
8207	Vahetatavad instrumendid käsi-tööriistade (mootoriga või ilma) või tööpinkide jaoks (nt pressimiseks, lehtstantsimiseks, mulgustamiseks, sise- ja väliskeermestamiseks, puurimiseks, kammlõikamiseks, freesimiseks, treimiseks või kruvide keeramiseks), sh tõmbesilmad, ekstrudeerimismatriitsid ning tööriistad kivi- ja pinnasepuuride jaoks	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8208	Noad ja lõiketerad masinate ning seadmete jaoks	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex 8211	Lõiketeraga noad, hammastatud või mitte (sh aianoad), v.a rubriigi 8208 noad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Mitteväärismetallist noateri ja noapäid võib siiski kasutada	
8214	Muud lõikeriistad (näiteks juukselõikusmasinad, lihuniku- ja köögikirved, raiumis- ja	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	hakkimisnoad, paberinoad); maniküüri- ja pediküürikomplektid ja -tarbed (sh küüneviilid)	toode ise. Mitteväärismetallist käepidemeid võib siiski kasutada	
8215	Lusikad, kahvlid, kulbid, vahukulbid, tordilabidad, kala- ja võinoad, suhkrutangid jms köögi- ja lauatarbed	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Mitteväärismetallist käepidemeid võib siiski kasutada	
ex grupp 83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 8302	Muud kinnitusvahendid, tarvikud jms tooted ehitiste jaoks ja uste automaatsulgurid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Muid rubriigi 8302 materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast	
ex 8306	Mitteväärismetallist kujukesed jm kaunistused	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Muid rubriigi 8306 materjale võib siiski kasutada, kui nende väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex grupp 84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex 8401	Tuumkütuseelemendid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ([13])	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8402	Vee või muu vedeliku auru tootvad katlad (v. a keskkütte kuumaveekatlad, mis võivad toota	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifit-	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	ka madalrõhuauru); ülekuumendatud vee katlad	seeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8403 ja *ex* 8404	Keskküttekatlad (v.a rubriiki 8402 kuuluvad katlad) ja keskküttekatelde abiseadmed	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui 8403 või 8404	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
8406	Auruturbiinid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8407	Sädesüütega sisepõlemis-kolbmootorid ja -rootormootorid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8408	Survesüütega sisepõlemis-kolbmootorid (diisel- või pooldiiselmootorid)	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8409	Üksnes või peamiselt rubriikidesse 8407 või 8408 kuuluvatele mootoritele sobivad osad	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8411	Turboreaktiivmootorid, turbopropellermootorid jm gaasiturbiinid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8412	Muud mootorid ja jõuseadmed	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex 8413	Rootorpumbad	Valmistamine, milles:	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex 8414	Tööstusventilaatorid, -puhurid jms tooted	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8415	Kliimaseadmed, mis koosnevad mootoriga ventilaatorist ning õhutemperatuuri ja -niiskuse reguleerimise seadmetest, sh kliimaseadmed, mis ei võimalda õhuniiskust eraldi reguleerida	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8418	Külmikud, sügavkülmikud jm külmutusseadmed (elektrilised või mitte); soojuspumbad, v. a rubriigi 8415 kliimaseadmed	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
ex 8419	Puidu-, paberimassi-, paberi- ja papitööstuse masinad	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate tootega samasse rubriiki klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
8420	Kalandrid vm valtsimisseadmed (rullimisseadmed), v.a metalli ning klaasi valtsimiseks kasutatavad, ja nende valtsid (rullid):	Valmistamine — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate tootega samasse rubriiki klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8423	Kaalud (v.a kaalud tundlikkusega vähemalt 0,05 g), sh kaalutundlikud loendurid ja kontrollseadmed; igat tüüpi kaaluvihid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8425 – 8428	Tõste-, teisaldus-, laadimis- või mahalaadimisseadmed	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8431 liigitatud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8429	Iseliikuvad buldooserid, planeerimisbuldooserid; teehöövlid, planeerijad, skreeperid, mehaanilised kopad, ekskavaatorid, kopplaadurid, tampimismasinad ja teerullid:		
	— teerullid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8431 liigitatud mater-	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		jalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	
8430	Muud teisaldus-, hööveldus-, tasandus-, kraapimis-, kaevamis-, tampimis-, eraldamis- ja puurimismasinad mullatöödeks ja maavarade kaevandamiseks; vaiarammid ja -tõmburid; lumesahad ja lumepuhurid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8431 klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex 8431	Üksnes või peamiselt teerullidele sobivad osad	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8439	Paberi- või tsellulooskiumassi valmistamiseks või paberi ja papi tootmiseks ning viimistlemiseks kasutatavad seadmed	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate tootega samasse rubriiki klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8441	Muud masinad paberimassi, paberi või papi valmistamiseks, sh mitmesugused lõikemasinad	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate tootega samasse rubriiki klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8444 – 8447	Nende rubriikide tekstiilitööstuses kasutatavad masinad	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex 8448	Rubriikide 8444 ja 8445 masinate abiseadmed	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8452	Õmblusmasinad, v.a rubriigi 8440 niitõmblusmasinad; spetsiaalselt õmblusmasinatele ettenähtud mööbel, alused ja katted; õmblusmasinanõelad:		
	— õmblusmasinad (ainult tepp-pistega), mille mehhanism kaalub mootorita kuni 16 kg või mootoriga kuni 17 kg	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — mehhanismi (v.a mootor) kokkupanekuks kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust; — kasutatavad niidipingutus-, silmusemoodustus- ja siksakmehhanismid on päritolustaatusega	
	— muud	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8456–8466	Rubriikide 8456–8466 tööpingid ja masinad ning nende osad ja tarvikud	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8469–8472	Kontorimasinad (nt kirjutusmasinad, kalkulaatorid, automaatsed andmetöötlusmasinad, paljundusmasinad, klammerdusmasinad)	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8480	Metallivalus kasutatavad vormkastid; valuvormi alused; valumudelid; valuvormid metalli (v.a valuplokkide vormid), metallikarbiidide, klaasi, mineraalmaterjalide, kummi või plasti jaoks	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
8482	Kuul- ja rull-laagrid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8484	Mitmekihilised seibid jms tihendid (kihid vähemalt kahest metallist või kombineeritud muude materjalidega); kotti, karpi vm pakitud erinevate seibide jms tihendite komplektid; mehaanilised tihendid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8485	Mujal käesolevas grupis nimetamata seadmete ja mehhanismide osad, mis ei sisalda elektrilisi koostiselemente, isolaatoreid, poole, kontakte, juhtmeid jms	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex grupp 85	Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; heli salvestus- ja taasesitusseadmed, telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, selliste toodete osad ja tarvikud; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8501	Elektrimootorid ja -generaatorid (v. a generaatoragregaadid)	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8503 klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8502	Voolugeneraatorid ja pöörlevad muundurid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast;	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— kasutatavate rubriikidesse 8501 ja 8503 klassifitseeritud materjalide koguväärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	
ex 8504	Automaatsete andmetöötlusseadmete toiteallikad	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex 8518	Mikrofonid ja nende alused; valjuhääldid, korpusesse monteeritud või monteerimata; elektrilised helisagedusvõimendid; elektriline helivõimendusaparatuur	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8519	Plaadimängijad, kassettpleierid, (pleierid) jm helitaasesitusseadmed, ilma helisalvestusseadeta	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8520	Magnetofonid jm helisalvestusaparaadid, helitaasesitusseadmega või ilma:	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8521	Videosalvestus- või -taasesitusseadmed, videotuuneriga või ilma	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	
8522	Osad ja manused, kasutatavad ainult või peamiselt rubriikides 8519–8521 nimetatud aparaatide juures	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8523	Salvestuseta heli- jms infokandjad (v.a grupi 37 tooted)	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8524	Plaadid, lindid jm helisalvestusega vm sarnaselt salvestatud infoga kandjad, sh matriitsid ja vormid plaatide valmistamiseks, v.a grupi 37 tooted:		
	— matriitsid ja vormid plaatide valmistamiseks	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8523 liigitatud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8525	Raadiotelefoniside, raadiotelegraafi, ringhäälingu ja televisiooni saateaparaadid, vastuvõtuseadmetega või vastuvõtuseadmeteta, helisalvestus- või -taasesitusseadmega või ilma; telekaamerad; videofotoaparaadid jm salvestavad videokaamerad	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8526	Radarseadmed, raadionavigatsiooni abiseadmed ja raadiokaugjuhtimisseadmed	Valmistamine, milles:	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	
8527	Raadiotelefoniside, raadiotelegraafi ja ringhäälingu vastuvõtuaparaadid, samasse korpusesse monteeritud helisalvestus- või helitaasesitusseadmete või ajanäitajaga või ilma nendeta	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8528	Televisiooni vastuvõtuseadmed, mis sisaldavad või ei sisalda ringhäälingu raadiovastuvõtjat, heli- või videosalvestusseadmeid või heli- või videotaasestusseadmeid; videomonitorid ja -projektorid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8529	Üksnes või peamiselt rubriikide 8525–8528 seadmetele sobivad osad:		
	— ettenähtud kasutamiseks üksnes või peamiselt videosalvestus- või -taasesitusseadmetes	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8535 ja 8536			

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	Elektrilised lülitusseadmed vooluahelatele, elektrilised katkestid ja kaitseseadmed vooluahelatele	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8538 liigitatud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8537	Puldid, paneelid, konsoolid, lauad, jaotuskilbid jm alused, mille külge on monteeritud vähemalt kaks rubriiki 8535 või 8536 kuuluvat voolulülitus- ja jaotusseadet, kaasa arvatud komplektid, millesse kuulub grupi 90 aparaate ja instrumente, ning arvjuhtimisseadmed, v.a. rubriiki 8517 kuuluvad kommutatsiooniseadmed	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 8538 liigitatud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex 8541	Dioodid, transistorid jms pooljuhtseadised, v. a kiipideks lõikamata pooljuhttahvlid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8542	Elektroonsed integraallülitused ja mikromoodulid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriikidesse 8541 ja 8542 klassifitseeritud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
8544	Isoleeritud (sh emailitud või anodeeritud) traat ja kaabel (sh koaksiaalkaabel) jm isoleeritud elektrijuhtmed, pistikutega või ilma; individuaalvarjestusega kiududest koosnevad kiudoptilised kaablid, komplektis elektrijuhtmete või pistikutega kui ilma	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
8545	Süsielektroodid, süsiharjad, kaarlambi- ja galvaanielemendisöed jms elektrotehnikatooted grafiidist vm süsiniku erimist, metallosadega või ilma	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8546	Elektriisolaatorid mis tahes materjalist	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8547	Elektrimasinate, -aparaatide ja -seadmete isolatsioonivahendid, valmistatud täielikult isoleermaterjalist peale mõne väiksema metallosa (nt keermestatud pesa), mis on sisse pandud vormimise käigus üksnes montaaži otstarbel, v.a rubriiki 8546 kuuluvad isolaatorid; mitteväärismetallist, isoleermaterjalidega vooderdatud elektrijuhtmete torud ning nende ühendusdetailid	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8548	Primaarelementide, primaarpatareide ja akude jäätmed ja jäägid; kasutatud primaarelemendid, -patareid või akud; masinate ja seadmete elektrilised osad, mujal käesolevas grupis nimetamata	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex grupp 86	Raudtee- või trammivedurid, -veerem ja nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorraldusseadmed; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8608	Raudtee- ja trammiteeseadmed ja -tarvikud; raudteede, trammiteede, maanteede, siseveeteede, parklate, sadamate ja lennuväljade mehaanilised (sh elektromehaanilised) märguande-, ohutus- ja liikluskorraldusseadmed; nimetatud seadmete osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex grupp 87	Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
8709	Tõste- ja teisaldusseadmeta iseliikuvad veokärud, mida kasutatakse tehastes, ladudes, sadamates ja lennujaamades lühikesteks kaubavedudeks; raudteejaama platvormil kasutatavad traktorid; nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8710	Tankid jm soomusmasinad, ka relvadega varustatud, ning nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8711	Mootorrattad (sh mopeedid) ja abimootoriga jalgrattad, külgkorviga või ilma; külgkorvid: — sisepõlemis-kolbmootoriga, mille silindrimaht:		
	— — kuni 50 cm^3	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast
	— — üle 50 cm^3	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	
	— muud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex 8712	Kuullaagriteta jalgrattad	Valmistamine muudest kui rubriigi 8714 materjalidest	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8715	Lapsevankrid ja nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
8716	Haagised ja poolhaagised; muud mehaanilise jõuallikata sõidukid; nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex grupp 88	Õhu- ja kosmosesõidukid ning nende osad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 8804	Rotavarjud	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriiki 8804 kuuluvatest materjalidest	Manufacture in which the value of all the materials used does not exceed 40 % of the ex-works price of the product
8805	Õhusõidukite stardiseadmed; seadmed õhusõidukite pidurdamiseks laevalael jms sead-		Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	med; maapealse lennutreeningu seadmed; nende osad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
Grupp 89	Laevad, paadid ja ujuvkonstruktsioonid	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Rubriigi 8906 laevakeresid ei tohi siiski kasutada	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex grupp 90	Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; nende osad ja tarvikud; välja arvatud:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9001	Optilised kiud ja nende kimbud; kiudoptilised kaablid (v.a rubriiki 8544 kuuluvad); polariseerivast materjalist lehed ja plaadid; mis tahes materjalist läätsed (sh kontaktläätsed), prismad, peeglid jm optikatooted, kokku monteerimata (v.a optiliselt töötlemata klaasist)	Valmistamine, milles kõikide kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9002	Mis tahes materjalist läätsed, prismad, peeglid jm optikatooted instrumentide või seadmete osade või tarvikutena, kokkumonteeritud (v. a optiliselt töötlemata klaasist)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9004	Nägemist korrigeeriva, silmi kaitsva vms otstarbega prillid, kaitseprillid jms optikariistad	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
ex 9005	Binoklid, pikksilmad jm optilised teleskoobid ja nende statiivid, v.a refraktorteleskoobid ja nende statiivid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ja	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	
ex 9006	Fotokaamerad (v.a kinokaamerad); foto-välklambid ja plahvatusimpulsslambid, v. a elektrilised plahvatusimpulsslambid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ja — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9007	Kinokaamerad ja -projektorid, helisalvestus- või -taasesitusseadmega või ilma	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ja — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9011	Optilised liitmikroskoobid, sh mikrofotode ja mikrofilmide tegemiseks ning mikroprojektsiooniks kasutatavad mikroskoobid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ja — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
ex 9014	Muud navigatsiooniinstrumendid ja -seadmed	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
9015	Geodeetilised (sh fotogramm-meetrilised) instrumendid, hüdrograafia-, okeanograafia-, hüdroloogia-, meteoroloogia- ja geofüüsikainstrumendid ja -seadmed, v.a kompassid; kaugusmõõturid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9016	Kaalud, mille tundlikkus on vähemalt 5 cg, vihtidega või ilma	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9017	Joonestus-, tähistus- või arvutusinstrumendid (näiteks joonestusmasinad, pantograafid, protraktorid, mallid, joonestuskomplekid, arvutuslükatid, arvutuskettad); mujal käesolevas grupis nimetamata käsiinstrumendid pikkuse mõõtmiseks (nt mõõdulatid ja -lindid, kruvikud ja nihikud)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9018	Meditsiini-, kirurgia-, hambaravi- ja veterinaariainstrumendid ja -seadmed, k. a stsintigraafiaseadmed, muu elektromeditsiiniline aparatuur ning seadmed nägemise kontrollimiseks:		
	— hambaravitoolid hambaraviseadmete või süljekausiga	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvast materjalist, sh muudest rubriiki 9018 kuuluvatest materjalidest	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
	— muud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
9019	Mehhanoteraapilised seadmed; massaažiaparatuur; seadmed patsientide psühholoogilise seisundi kontrollimiseks; seadmed osoon-, hapniku- ja aerosoolraviks, kunstliku hinga-	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode;	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
	mise aparaadid jm instrumendid hingamisteede raviks	— kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9020	Muud hingamisaparaadid ja gaasimaskid (v. a mehaaniliste osade ja vahetatavate filtriteta kaitsemaskid)	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast
9024	Masinad ja seadmed materjalide (nt metall, puit, tekstiil, paber, plast) kõvaduse, tõmbetugevuse, survetugevuse, elastsuse jm mehaaniliste omaduste mõõtmiseks	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9025	Areomeetrid jms vedelikesse asetatavad mõõteriistad, termomeetrid, püromeetrid, baromeetrid, hügromeetrid ja psühromeetrid, salvestusseadmega või ilma, nende instrumentide mis tahes kombinatsioonid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9026	Instrumendid ja aparaadid, mis mõõdavad või kontrollivad vedelike ja gaaside kulu, taset, rõhku jms parameetreid (näiteks kulumõõtjad, tasemenäitajad, manomeetrid, soojusemõõtjad), v.a rubriikides 9014, 9015, 9028 ja 9032 nimetatud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9027	Instrumendid ja seadmed füüsikaliseks või keemiliseks analüüsiks (näiteks polari-, refrakto-, spektromeetrid, gaasi- ja suitsuanalüsaatorid); instrumendid ja seadmed viskoossuse, poorsuse, paisumise, pindpinevuse jms omaduste mõõtmiseks ja kontrollimiseks; instrumendid ja seadmed soojus-, heli- või valgushulga mõõtmiseks ja kontrollimiseks (sh eksponomeetrid); mikrotoomid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
9028	Seadmed gaasi, vedeliku või elektri kulu või tootmismahu mõõtmiseks, sh nende kalibreerimisseadmed:		
	— osad ja tarvikud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast ja — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9029	Pöördeloendurid, tootehulgaloendurid, taksomeetrid, läbisõidumõõturid, sammuloendurid jms; spidomeetrid ning tahhomeetrid (v. a rubriikidesse 9014 või 9015 kuuluvad); stroboskoobid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9030	Ostsilloskoobid, spektrianalüsaatorid jm instrumendid ja aparaadid elektriliste suuruste mõõtmiseks ja kontrollimiseks, v.a rubriigi 9028 arvestid; instrumendid alfa-, beeta-, gamma-, röntgeni-, kosmilise vm ioniseeriva kiirguse mõõtmiseks või avastamiseks	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9031	Mõõte- või kontrollinstrumendid ja -seadmed, mujal käesolevas grupis nimetamata; profiilprojektorid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9032	Automaatregulatsiooni- ja automaatkontrolliinstrumendid ning aparatuur	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9033	Grupi 90 masinate, seadmete, instrumentide ja aparaatide osad ja tarvikud (mujal käesolevas grupis nimetamata)	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
ex grupp 91	Kellad ja nende osad; välja arvatud:	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9105	Muud kellad	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9109	Komplekteeritud või kokkupandud muud kellamehhanismid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa kasutatavate päritolustaatusega materjalide väärtust	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9110	Komplektsed, kokkupanemata või osaliselt kokkupandud kellamehhanismid (mehhanismikomplektid); mittekomplektsed kellamehhanismid, kokkupandud; esmaselt kokkupandud, reguleerimata kellamehhanismid	Valmistamine, milles: — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; — kasutatavate rubriiki 9114 liigitatud materjalide väärtus ei ületa 10 % toote tehasehinnast eespool esitatud piirangu raames	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9111	Käe-, tasku- jm kaasaskantavate kellade korpused ja nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast
9112	Muude kellade jms käesoleva grupi kaupade korpused ning nende osad	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode;	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
		— kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
9113	Kellarihmad, -võrud ja -ketid, nende osad:		
	— mitteväärismetallidest, ka kullatud või hõbetatud, või väärismetalliga plakeeritud metallist	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
	— muud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
Grupp 92	Muusikariistad; nende osad ja tarvikud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast	
Grupp 93	Relvad ja laskemoon; nende osad ja tarvikud	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 94	Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms; kokkupandavad ehitised: välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
ex 9401 ja *ex* 9403	Mitteväärismetallist mööbel, milles on polsterdamata puuvillakangast massiga kuni 300 g/m^2	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise või valmistamine puuvillakangast, mis on valmistatud kasutamiseks rubriiki 9401 või 9403 kuuluvates toodetes, kui: — selle väärtus ei ületa 25 % toote tehasehinnast; — kõik muud kasutatavad materjalid on juba päritolustaatusega ja klassifitseeritud muusse rubriiki kui 9401 või 9403	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
9405	Mujal nimetamata lambid ja valgustid, sh prožektorid, ning nende osad; sisevalgustusega sildid valgustablood jms, nende mujal nimetamata detailid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
9406	Kokkupandavad ehitised	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex grupp 95	Mänguasjad, mängud ja spordivahendid; nende osad ja tarvikud; välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
9503	Mänguasjad; vähendatud suurusega (“mõõtkavas”) mudelid jms meelelahutuslikud mudelid, liikuvad või liikumatud; mitmesugused mosaiikpildid	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 9506	Golfikepid ja nende osad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Golfikepipeade tootmiseks mõeldud toorikuid võib siiski kasutada	
ex grupp 96	Mitmesugused tooted: välja arvatud:	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	
ex 9601 ja *ex* 9602	Loomse, taimse või mineraalse päritoluga nikerdusmaterjalist esemed	Valmistamine sama rubriigi töödeldud nikerdusmaterjalidest.	
ex 9603	Luuad, pintslid ja harjad (v.a vitsluuad jms tooted ning kärbi- või oravakarvadest pintslid ja harjad), mootorita käsitsi juhitavad mehaanilised põrandaharjad, maalritampoonid ja -rullid, kummiäärega kaabitsad ja mopid	Valmistamine, milles kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
9605	Tualett- või õmblustarvete, jalatsi- või riidepuhastusvahendite reisikomplektid	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, kui nende koguväärtus ei ületa 15 % toote tehasehinnast	
9606	Nööbid, rõhknööbid, nööbivormid, nende osad; nööbitoorikud	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
9608	Pastapliiatsid; vildist vms urbsest materjalist otstega pliiatsid ja markerid; täitesulepead, stilograafid jm sulepead; kopeersuled; liikuva või vintsüdamikuga pliiatsid; sulepea-, pliiatsi- jms hoidikud; eelnimetatud kirjatarvete osad (sh otsikud ja klambrid), v. a rubriiki 9609 kuuluvad	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ise. Samasse rubriiki klassifitseeritud sulgi ja suleotsikuid võib siiski kasutada	
9612	Kirjutusmasinalindid jms trükilindid, tindiga immutatud või muul viisil trükimärkide jätmiseks ette valmistatud, poolidel, kassettides või mitte; templipadjad, tindiga immutatud või mitte, karbiga või ilma:	Valmistamine, milles: — kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode; — kasutatavate materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast	
ex 9613	Piesosüüteseadmega välgumihklid	Valmistamine, milles mis tahes kasutatavate rubriiki 9613 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast	
ex 9614	Piibud ja piibukahad	Valmistamine toorikutest	

▼M1

HS rubriik	Toote kirjeldus	Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlemistoimingud, mis annavad päritolustaatuse	
(1)	(2)	(3) või (4)	
Grupp 97	Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed	Valmistamine, milles kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode	

(1) *Zea indurata* sorti maisi käsitlevat erandit kohaldatakse 31. detsembrini 2002.
(2) Eritöötlustoimingute tingimused on esitatud sissejuhatavates märkustes 7.1 ja 7.3.
(3) Eritöötlustoimingute tingimused on esitatud sissejuhatavas märkuses 7.2.
(4) Grupi 32 märkuses 3 täpsustatakse, et need tooted on mis tahes materjalide värvimiseks või värvainete tootmisel koostisainetena kasutatavad tooted, kui need ei ole klassifitseeritud mõnda muusse grupi 32 rubriiki.
(5) "Rühm" tähendab rubriigi osa, mis on eraldatud semikooloniga.
(6) Toodete puhul, mis koosnevad nii rubriikidesse 3901–3906 kui ka rubriikidesse 3907–3911 klassifitseeritud materjalidest, kohaldatakse seda piirangut ainult selle materjalide rühma suhtes, mis on tootes massilt ülekaalus
(7) Üliläbipaistvaks kileks loetakse kilet, mille valgustugevust vähendav toime (läbitustegur) mõõdetuna Gardneri läbitustegurimõõturiga ASTM-D 1003-16 on alla 2 %.
(8) Tekstiilmaterjalide segust valmistatud tooteid käsitlevad eritingimused on esitatud sissejuhatavas märkuses 5.
(9) Selle materjali kasutamine on piiratud paberitööstuses kasutatava riide tootmisega.
(10) Vt sissejuhatavat märkust 6.
(11) Silmkoelised ja heegeldatud tooted, mis ei ole elastsed ega kummeeritud ja mis on saadud silmkootud või heegeldatud detailide (vastavakujuliseks lõigatud või kootud) kokkuõmblemisel või ühendamisel, on esitatud sissejuhatavas märkuses 6.
(12) SEMII (Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated) – Pooljuhtide Tööstuse Seadmete ja Materjalide Instituut.
(13) Seda eeskirja kohaldatakse kuni 31.12.2005.

▼B

3. liide

Liikumissertifikaadi EUR.1 vorm

1. Liikumissertifikaadid EUR.1 koostatakse vormil, mille näidis on esitatud käesolevas liites. See vorm trükitakse ühes või mitmes sellises keeles, milles on koostatud käesolev otsus. Sertifikaadid koostatakse ühes neist keeltest ja kooskõlas ekspordiriigi siseriiklike õigusnormidega ning käsitsi kirjutamisel kasutatakse tinti ja trükitähti.

2. Sertifikaadi suurus on 210 × 297 mm, kusjuures pikkuse lubatud hälve on vahemikus + 8 kuni –5 mm. Kasutatav paber peab olema puidumassi jääkideta valge liimitatud kirjutuspaber, mis kaalub vähemalt 25 g/m2. Paberile trükitakse roheline giljoššmustriga taust, mis toob esile kõik mehaaniliste või keemiliste vahenditega teostatud võltsingud.

3. Ekspordiriikidel on õigus trükkida sertifikaadid ise või lasta need trükkida selleks volitatud trükikodadel. Viimasel juhul peab igal sertifikaadil olema viide volitusele. Igal sertifikaadil peab olema trükikoja nimi ja aadress või tunnusmärk, mille abil saab trükikoja kindlaks teha. Sertifikaadile peab olema trükitud või muul viisil kantud järjekorranumber, mille järgi saab selle identifitseerida.

▼B

LIIKUMISSERTIFIKAAT

1. **Eksportija** (Nimi, täielik aadress, riik)	**EUR.1** **Nr A 000.000** **Enne käesoleva vormi täitmist tutvuda tagaküljel olevate märkustega.**
3. **Kaubasaaja** (Nimi, täielik aadress, riik) (Täitmine vabatahtlik)	2. **Sooduskaubanduses kasutatav sertifikaat** ..... ja ..... vahel (märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)
	4. **Riik, riikide rühm või territoorium, kust tooted pärinevad** / 5. **Sihtriik, riikide rühm või territoorium**
6. **Veo üksikasjad** (Täitmine vabatahtlik)	7. **Märkused**

8. **Kaubaartikli järjekorranumber; Markeering ja numbrid; Pakendite arv ja liik** (1); **Kauba kirjeldus**	9. **Brutomass kilogrammides või muudes mõõtühikutes (l, m³ jne)**	10. **Arve** (Täitmine ei ole kohustuslik)

11. **TOLLI KINNITUSMÄRGE** Deklaratsioon kinnitatud Ekspordidokument (2) Vorm ..... nr ..... kuupäev ..... Tolliasutus: ..... Väljaandjariik: .... Koht ....., kuupäev: .... (Allkiri)	Pitser	12. **EKSPORTIJA DEKLARATSIOON** Mina, allakirjutanu, kinnitan, et eespool kirjeldatud kaubad vastavad käesoleva sertifikaadi väljaandmiseks ettenähtud tingimustele. Koht ....., kuupäev .... (Allkiri)

(1) Pakkimata kauba puhul märkida vastavalt olukorrale esemete arv või sõna "lahtine".
(2) Täidetakse üksnes siis, kui ekspordiriigi või -territooriumi õigusnormid seda nõuavad.

▼B

13. **Järelkontrolli taotlus (kellele):**	14. **KONTROLLITULEMUS**
	Läbiviidud kontroll näitab, et ☐ käesoleva sertifikaadi (*) on välja andnud nimetatud tolliasutus ja selles sisalduv informatsioon on õige ☐ käesolev sertifikaat ei vasta ehtsuse ja õigsuse nõuetele (vt lisatud märkusi).
Käesoleva sertifikaadi ehtsust ja õigsust tuleb kontrollida. Koht ....., kuupäev ..... Pitser ..... (Allkiri)	Koht ....., kuupäev ..... Pitser ..... (Allkiri)

(*) Märkida asjakohasesse lahtrisse ×.

MÄRKUSED

1. Sertifikaatidel ei tohi olla kustutusi ega ülekirjutusi. Paranduse korral kriipsutatakse valed andmed läbi ja tehakse vajalikud parandused. Iga sellise muudatuse juurde peab sertifikaadi täitnud isik kirjutama oma nimetähed ja sertifikaadi välja andnud riigi või territooriumi toll peab muudatuse kinnitama.

2. Sertifikaadile märgitud kaubaartiklite vahele ei või jätta tühja ruumi ja iga kaubaartikli ees peab olema järjekorranumber. Viimase kaubaartikli järele tuleb tõmmata horisontaaljoon. Kasutamata ruum tuleb sellisel viisil läbi kriipsutada, et ei oleks võimalik teha hilisemaid lisandusi.

3. Kaupu tuleb kirjeldada kooskõlas kaubandustavadega ja piisavalt üksikasjalikult, et neid oleks võimalik identifitseerida.

▼B

LIIKUMISSERTIFIKAADI EUR.1 TAOTLUS

1. **Eksportija** (Nimi, täielik aadress, riik)	**EUR.1** Nr A **000.000** **Enne käesoleva vormi täitmist tutvuda tagaküljel olevate märkustega.**	
	2. **Sooduskaubanduses kasutatava sertifikaadi taotlus** ..... ja ..... vahel (märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)	
3. **Kaubasaaja** (Nimi, täielik aadress, riik) (Täitmine vabatahtlik)	4. **Riik, riikide rühm või territoorium, kust pärinevad tooteid käsitatakse**	5. **Sihtriik, riikide rühm või territoorium**
6. **Veo üksikasjad** (Täitmine vabatahtlik)	7. **Märkused**	

8. **Kaubaartikli järjekorranumber; Markeering ja numbrid; Pakendite arv ja liik** (1); **Kauba kirjeldus**	9. **Brutomass kilogrammides või muudes mõõtühikutes (l, m³ jne)**	10. **Arve** (Täitmine ei ole kohustuslik)

(1) Pakkimata kauba puhul märkida vastavalt olukorrale esemete arv või sõna "lahtine".

▼B

EKSPORTIJA DEKLARATSIOON

Mina, allakirjutanu, teisel leheküljel kirjeldatud kauba eksportija,

KINNITAN et kõnealune kaup vastab lisatud sertifikaadi väljaandmiseks vajalikele tingimustele;

TÄPSUSTAN järgmisi asjaolusid, mis on võimaldanud tagada kõnealuse kauba vastavuse nimetatud tingimustele:

.....

.....

.....

.....

ESITAN järgmised tõendavad dokumendid (1):

.....

.....

.....

.....

KOHUSTUN esitama asjaomaste asutuste taotluse korral kõik tõendid, mida kõnealused asutused võivad nõuda selleks, et sertifikaati välja anda, ja vajaduse korral lubama, et kõnealused asutused kontrollivad minu raamatupidamist ja eespool nimetatud kauba valmistamisprotsesse;

TAOTLEN nimetatud kaupadele sertifikaadi väljaandmist.

Koht ....., kuupäev .....

.....

(Allkiri)

(1) Näiteks: impordidokumendid, liikumissertifikaadid, kaubaarved, tootja vastavusavaldused jm toodete kohta, mida on kasutatud samas riigis toodete valmistamisel või kaupade reeksportimisel.

▼B

4. liide

KAUBAARVE DEKLARATSIOON

Arvedeklaratsioon, mille tekst on esitatud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti esitada.

Hispaaniakeelne versioon

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera nº … (1)) declara que, salvo indicatión en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial … (2).

Taanikeelne versioon

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværendee dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr … (1)), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i … (2).

Saksakeelne versioon

Der Ausführer (Zoll-Bewillingungs-Nr … (1), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte … Ursprungswaren sind (2).

Kreekakeelne versioon

Ο εξαγωγέας των προϊόντων του καλύπτνται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπαριθ.. … (1)) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής … (2).

Ingliskeelne versioon

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No …(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of … preferential origin (2).

Prantsuskeelne versioon

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière nº … (1)), déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle … (2).

Itaaliakeelne versioon

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. … (1)) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale (2).

Hollandikeelne versioon

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. … (1)) verklaart, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële … oorsprong zijn (2).

Portugalikeelne versioon

O, exportador dos produtos corbetos pelo presente documento (autorização aduaneira nº … (1)), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial … (2).

Soomekeelne versioon

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o … (1)) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja … (2) alkuperätuotteita.

▼B

Rootsikeelne versioon

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. … [1]) försäkrar att deessa varor, om inte annat tidligt markerats, har förmånsberättigande … ursprung [2].

..... [3]
(Koht ja kuupäev)

..... [4]
(Eksportija allkiri; lisaks sellele tuleb selgelt märkida deklaratsioonile allakirjutaja nimi)

---

[1] Kui arvedeklaratsiooni koostab III lisa artiklis 20 määratletud heakskiidetud eksportija, tuleb sellesse lünka kirjutada heakskiidetud eksportija loa number. Kui arvedeklaratsiooni ei koosta heakskiidetud eksportija, jäetakse sulgudes olevad sõnad välja või lünk tühjaks).

[2] Märkida toodete päritolu. Kui arvedeklaratsioon on täielikult või osaliselt seotud toodetega, mis pärinevad Ceutast või Melillast III lisa artikli 38 tähenduses, peab eksportija selgelt märkima nende kohta tähise "CM" koostatavasse deklaratsiooni.

[3] Need võib märkimata jätta, kui see teave sisaldub dokumendis endas.

[4] Vt III lisa artikli 19 lõige 5. Juhul kui eksportija allkirja ei nõuta, tähendab allkirjast vabastamine ka allakirjutaja nime kirjutamisest vabastamist.

▼B

Liide 5 A

TARNIJA DEKLARATSIOON SOODUSPÄRITOLUSTAATUSEGA TOODETE KOHTA

Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesolevas arves loetletud kaup ..... (1)

on toodetud .....(2) ja vastab ÜMTde ja Euroopa Ühenduse vahelist sooduskaubandust korraldavatele päritolureeglitele.

Kohustun tolli nõudmise korral esitama käesolevat deklaratsiooni toetavad tõendid.

..... (3)

..... (4)

..... (5)

Märkus

Eespool esitatud tekst, mille lüngad on täidetud kooskõlas järgmiste joonealuste märkustega, kujutab endast tarnija deklaratsiooni. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti esitada.

---

(1) — Kui deklaratsioon hõlmab ainult osa arves loetletud kaupadest, tuleb need selgelt esile tuua või märgistada ning märgistus kanda deklaratsiooni järgmiselt: `..... "Käesolevas kaubaarves loetletud kaubad märkega ... on toodetud ...".

— Kui kasutatakse muud dokumenti kui arve või arve lisa (vt III lisa artikli 26 lõiget 3), asendatakse sõna "arve" asjakohase dokumendi nimetusega.

(2) Ühendus, liikmesriik, AKV riik või ÜMT. AKV riigi või ÜMT puhul tuleb osutada ka ühenduse tolliasutus, kelle käes on asjakohased liikumissertifikaadid EUR.1, ning esitada sertifikaatide numbrid ja võimaluse korral asjakohase tollideklaratsiooni number.

(3) Koht ja kuupäev.

(4) Nimi ja töökoht äriühingus.

(5) Allkiri.

▼B

Liide 5 B

TARNIJA DEKLARATSIOON SOODUSPÄRITOLUSTAATUSETA TOODETE KOHTA

Mina, allakirjutanu, kinnitan, et selles arves loetletud kaup ..... (1)

on toodetud ..... (2)

ja sisaldab järgmisi koostisosi või materjale, mida ei peeta sooduskaubanduses AKVst, ÜMTst või ühendusest pärinevaks:

..... (3) ..... (4) ..... (5)

....

....

..... (6)

Kohustun tolli nõudmise korral esitama käesolevat deklaratsiooni toetavad tõendid.

..... (7) ..... (8)

..... (9)

Märkus

Eespool esitatud tekst, mille lüngad on täidetud kooskõlas järgmiste joonealuste märkustega, kujutab endast tarnija deklaratsiooni. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti esitada.

---

(1) — Kui deklaratsioon hõlmab ainult osa arves loetletud kaupadest, tuleb need selgelt esile tuua või märgistada ning märgistus kanda deklaratsiooni järgmiselt: "Käesolevas kaubaarves loetletud kaubad märkega ..... on toodetud .....".
— Kui kasutatakse muud dokumenti kui arve või arve lisa (vt III lisa artikli 26 lõiget 3), asendatakse sõna "arve" asjakohase dokumendi nimetusega.

(2) Ühendus, liikmesriik, AKV riik või ÜMT.

(3) Igal juhul tuleb esitada kirjeldus. Kirjeldus peab olema täpne ja niivõrd üksikasjalik, et oleks võimalik asjakohaseid kaupu tolliloendisse liigitada.

(4) Tolliväärtused tuleb esitada üksnes nõudmise korral.

(5) Päritoluriik esitatakse üksnes nõudmise korral. Märkida tuleb sooduspäritolu, muu päritolu puhul tuleb märkida "kolmas riik".

(6) Tuleb lisada sõnad "ja on järgmiselt töödeldud (ühenduses) (liikmesriigis) (AKV riigis) (ÜMTs) ....." ja kirjeldada töötlust, kui seda nõutakse.

(7) Koht ja kuupäev.

(8) Nimi ja töökoht äriühingus.

(9) Allkiri.

▼B

6. liide

Teabesertifikaat

1) Käesolevas liites esitatud teabesertifikaadi vorm on kohustuslik ja see trükitakse ühes või mitmes sellises keeles, milles käesolev otsus koostatud on, järgides seejuures ekspordiriigi siseriiklikke õigusnorme. Teabesertifikaadid täidetakse ühes neist keeltest; käsitsi kirjutamisel kasutatakse tinti ja trükitähti. Teabesertifikaadile peab olema trükitud või muul viisil kantud järjekorranumber, mille järgi saab selle identifitseerida.

2) Teabesertifikaadi suurus on 210 × 297 mm, kusjuures pikkuse lubatud hälve on vahemikus + 8 kuni –5 mm. Kasutatav paber peab olema valge liimitatud kirjapaber, mis ei sisalda puidumassi ja kaalub vähemalt 25 g/m².

3) Siseriiklikud ametiasutused võivad jätta endale õiguse trükkida vormid ise või lasta need trükkida selleks volitatud trükikodadel. Viimasel juhul peab igal vormil olema viide sellisele volitusele. Igal vormil peab olema trükikoja nimi ja aadress või tunnusmärk, mille abil saab trükikoja identifitseerida.

▼B

EUROOPA ÜHENDUSED

1. **Tarnija** (1)	**TEABESERTIFIKAAT, mis hõlbustab EUROOPA ÜHENDUSE ja ÜMTde vahelises sooduskaubanduses kasutatava**
2. **Kaubasaaja** (1)	**LIIKUMISSERTIFIKAADI väljaandmist**
3. **Töötleja** (1)	4. **Riik, kus töö või töötlus toimus**
6. **Imporditolliasutus** (1) 7. **Impordidokument** (2) Vorm ..... Nr ..... Andmesari ..... Kuupäev	5. **Täidab ametnik**

SIHTLIIKMESRIIKI SAADETAVAD KAUBAD

8. **Tähised, numbrid, pakkeüksuste kogus ja liik**	9. **Kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi rubriik/alamrubriik (HS-kood)**	10. **Kogus** (3) 11. **Väärtus** (4)

KASUTATUD IMPORDITUD KAUBAD

12. **Kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi rubriik/alamrubriik (HS-kood)**	13. **Päritoluriik**	14. **Kogus** (3)	15. **Väärtus** (2) (3)
16. **Tehtud töö või töötluse laad**			
17. **Märkused**			

18. **TOLLI KINNITUSMÄRGE** Deklaratsioon kinnitatud: Dokument: ..... Vorm: ..... Nr ..... Tolliasutus ..... Kuupäev Ametlik pitser ..... (Allkiri)	19. **TARNIJA DEKLARATSIOON** Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleval sertifikaadil olev teave on õige. ..... (Koht) (Kuupäev) ..... (Allkiri)

(1) (2) (3) (4) (5)Vt joonealused märkused pöördel.

▼B

KONTROLLITAOTLUS	**KONTROLLITULEMUS**
Allakirjutanud tolliametnik palub kontrollida käesoleva teabesertifikaadi ehtsust ja õigsust.	Allakirjutanud tolliametniku tehtud järelkontroll näitas, et käesolev teabeleht: a) on nimetatud tolliasutuse väljastatud ja selles sisalduv teave on õige (*) b) ei vasta ehtsuse ja õigsuse nõuetele (vt lisatud märkusi). (*)
..... (Koht ja kuupäev)	..... (Koht ja kuupäev)
Ametlik pitser	Ametlik pitser
..... (Ametniku allkiri)	..... (Ametniku allkiri)
	(*) Mittevajalik läbi kriipsutada.

JOONEALUSED MÄRKUSED

(1) Üksikisiku või ettevõtja nimi ja täielik aadress.
(2) Täitmine vabatahtlik.
(3) kg, hl, m³ või muu mõõtühik.
(4) Kaupa ja selle pakendit käsitatakse ühtse tervikuna. See säte ei kehti siiski kauba tavapäratu pakendi suhtes, millel on lisaks pakendiväärtusele ka püsiv kasutusväärtus.
(5) Väärtus tuleb märkida kooskõlas päritolureeglitega.

▼B

7. liide

Eranditaotluse vorm

1. Valmistoote kaubanduslik kirjeldus 1. 1. Tolliliigitus (HS-kood)	2. Eeldatav ühendusse eksporditav aastakogus (mass, kogus tükkides, meetrites või muudes ühikutes)
3. Kolmandatest riikidest pärinevate materjalide kaubanduslik kirjeldus Tolliliigitus (HS-kood)	4. Kasutatavate kolmandatest riikidest pärinevate materjalide eeldatav aastakogus
5. Kolmandatest riikidest pärinevate materjalide väärtus	6. Valmistoodete väärtus
7. Kolmandatest riikidest pärinevad materjalid	8. Põhjused, miks valmistoode ei ole kooskõlas päritolureegliga
9. Kasutatavate AKV riikidest, EÜst või ÜMTst pärinevate materjalide kaubanduslik kirjeldus	10. Kasutatavate AKV riikidest, EÜst või ÜMTst pärinevate materjalide eeldatav aastakogus
11. AKV riikidest, EÜst või ÜMTst pärinevate materjalide väärtus	12. Kolmandatest riikidest pärinevate materjalidega EÜs või ÜMTs tehtud töö või töötlus, mis ei anna päritolustaatust
13. Taotletava erandi tähtaeg alates ..... kuni	
14. AKV riikides toimunud töö ja töötluse üksikasjalik kirjeldus:	15. Asjaomase äriühingu kapitali jaotus
	16. Tehtud/kavandatud investeeringute summa
	17. Praegune/eeldatav töötajate arv
18. AKV riikides tööst või töötlusest tulenev lisandväärtus: 18. 1. Tööjõud: 18. 2. Üldkulud:	20. Võimalikud lahendused, et vältida tulevikus vajadust erandi järele
19. Muud võimalikud toormeallikad	21. Märkused

▼B

MÄRKUSED

1. Kui vormi lahtrid on kogu vajaliku teabe jaoks liiga väikesed, võib vormi täiendada lisalehtedega. Sel juhul tehakse asjakohasesse lahtrisse märge "vt lisa".

2. Võimaluse korral tuleks vormile lisada lõpptoote ja materjalide näidised või mingi muu illustreeriv materjal (pildid, joonised, kataloogid jne).

3. Iga toote kohta täidetakse eraldi eranditaotluse vorm.

Lahtrid 3, 4, 5, 7:	"Kolmas riik" tähendab mis tahes riiki, mis ei ole AKV riik, ühenduse liikmesriik ega ÜMT.
12. lahter:	kui kolmandatest riikidest pärinevad materjalid on ühenduses või ÜMTs läbinud töö või töötluse, mis ei anna päritolustaatust, tuleb enne edasist töötlemist erandit taotlevas AKV riigis märkida ühenduses või ÜMTs tehtud töö või töötlus.
13. lahter:	märgitavad kuupäevad on selle ajavahemiku algus- ja lõppkuupäev, mille jooksul võib erandi kohaselt välja anda liikumissertifikaate EUR.1.
18. lahter:	märkida kas toote tehasehinnale lisandunud väärtus protsentides või tooteühiku kohta lisandunud väärtus rahasummana.
19. lahter:	märkida muud võimalikud toormeallikad ja võimaluse korral nendega seotud kulud või muud põhjused, miks neid pole kasutatud.
20. lahter:	märkida võimalikud tulevased investeeringud või tarnijate mitmekesistumine, mistõttu on erandit vaja üksnes teatavaks ajavahemikuks.

▼B

IV LISA

SELLISTE TOODETE SISSEPÄÄSUTINGIMUSED ÜHENDUSSE, MIS EI OLE PÄRIT ÜMTdest, KUID MIS ON MÕNES ÜMTS VABAS RINGLUSES, JA HALDUSKOOSTÖÖ MEETODID

Artikkel 1

Otsevedu

1. Käesoleva otsuse artikli 36 sätetega ettenähtud korda kohaldatakse ainult käesoleva lisa nõuetele vastavate toodete suhtes, mille vedu toimub otse ÜMTde territooriumide ja ühenduse territooriumi vahel, ilma et tooted ühelegi muule territooriumile siseneksid. Ühe saadetise moodustavaid tooteid võib siiski vedada muude kui ÜMTde territooriumide kaudu, vajaduse korral neid seal ümber laadides või ajutiselt ladustades, kui need jäävad transiidi- või ladustamisriigis tolli järelevalve alla ja nendega ei ole tehtud muud kui maha või uuesti peale laaditud või üksnes seisundi säilitamiseks mõeldud toiminguid.

2. Vastutavale tolliasutusele tuleb tõendada, et lõikes 1 nimetatud tingimused on täidetud, ja esitada:

a) üksainus veodokument, mis hõlmab teekonda ekspordiriigist või -territooriumilt läbi transiidiriigi; või

b) transiidiriigi tolli väljastatud tõend:

   i) milles on täpne toodete kirjeldus;

   ii) kuhu on märgitud toodete maha- ja uuesti pealelaadimise kuupäevad ja vajaduse korral laevade nimed või muud kasutatud veovahendid; ning

   iii) mis tõendab, millistel tingimustel olid tooted transiidiriigis; või

c) nende puudumisel kõik muud tõendavad dokumendid.

Artikkel 2

Ekspordisertifikaat EXP

1. Käesoleva otsuse artikli 36 sätete täitmist tõendatakse ekspordisertifikaadiga EXP, mille näidis on esitatud liites.

2. Ekspordisertifikaadi EXP väljastab eksportiva ÜMT toll eksportija või tema vastutusel tegutseva volitatud esindaja kirjaliku taotluse alusel.

3. Selleks täidab eksportija või tema volitatud esindaja kaupade ekspordisertifikaadi EXP, mille näidis on esitatud liites. Need vormid tuleb täita kooskõlas käesoleva lisa sätetega. Käsitsi kirjutamisel tuleb kasutada tinti ja trükitähti. Tooteid tuleb kirjeldada selleks ettenähtud lahtris, jätmata tühje ridu. Kui lahtrisse jääb tühja ruumi, tuleb kirjelduse viimase rea alla tõmmata rõhtjoon ja tühi ruum läbi kriipsutada.

Ekspordiriigi või -territooriumi toll säilitab ekspordisertifikaadi EXP taotlusi vähemalt kolm aastat.

4. Eksportija, kes taotleb ekspordisertifikaadi EXP väljaandmist, peab olema valmis igal ajal esitama ekspordisertifikaadi EXP välja andnud eksportiva ÜMT tolli taotlusel kõik vajalikud dokumendid tõendamaks, et eksporditavate toodete kohta võib välja anda ekspordisertifikaadi EXP.

Eksportijad peavad käesolevas lõikes nimetatud tõendavaid dokumente säilitama vähemalt kolm aastat.

5. Eksportiva ÜMT toll väljastab ekspordisertifikaadi EXP juhul, kui asjaomaseid tooteid saab pidada vabas ringluses olevaks ja need vastavad käesoleva otsuse artikli 36 muudele sätetele.

▼B

6. Väljaandev tolliasutus võtab vajalikud meetmed taotluste õigsuse kontrollimiseks. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha mis tahes kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks. Samuti tagab sertifikaati välja andev toll lõikes 3 nimetatud vormi nõuetekohase täitmise. Eelkõige vaatab ta, kas toodete kirjeldamiseks ettenähtud lahter on täidetud nii, et sinna ei ole võimalik pettuse eesmärgil midagi lisada.

7. Ekspordisertifikaadi EXP väljaandmise kuupäev märgitakse sertifikaadi 11. lahtrisse.

8. Ekspordisertifikaadi EXP annab välja tolliasutus ja see antakse eksportijale niipea, kui eksport on toimunud või tagatud.

Artikkel 3

Ekspordisertifikaadi EXP duplikaadi väljaandmine

1. Ekspordisertifikaadi EXP varguse, kadumise või hävimise korral võib eksportija taotleda selle väljastanud tollilt duplikaati selle tolliasutuse valduses olevate ekspordidokumentide põhjal.

2. Sel viisil väljaantud duplikaadile tuleb märkida üks järgmistest sõnadest:

“DUPLICADO”, “DUPLIKAT”, “ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, “DUPLICATE”, “DUPLICATA”, “DUPLICATO”, “DUPLICAAT”, “SEGUNDA VIA”, “KAKSOISKAPPALE”.

3. Lõikes 2 osutatud märkus kantakse ekspordisertifikaadi EXP duplikaadi lahtrisse 7 “Märkused”.

4. Duplikaat, millele peab olema märgitud algupärase ekspordisertifikaadi EXP väljaandmise kuupäev, kehtib alates sellest kuupäevast.

Artikkel 4

Ekspordisertifikaadi EXP kehtivusaeg

1. Ekspordisertifikaat EXP kehtib neli kuud alates eksportivas riigis selle väljastamise kuupäevast ning see tuleb kõnealuse ajavahemiku jooksul esitada importiva riigi tollile.

2. Ekspordisertifikaati EXP, mis esitatakse impordiriigi tollile pärast lõikes 1 piiritletud esitamistähtaja möödumist, võib korra kohaldamiseks aktsepteerida, kui need dokumendid jäid tähtaja jooksul esitamata erandlike asjaolude tõttu.

3. Kui esitamisega jäädakse hiljaks muudel põhjustel, võib impordiriigi toll ekspordisertifikaadi EXP aktsepteerida juhul, kui tooted on neile esitatud enne kõnealuse tähtaja möödumist.

Artikkel 5

Ekspordisertifikaadi EXP esitamine

Ekspordisertifikaat EXP esitatakse importiva riigi tollile selles riigis kohaldatavas korras. Nimetatud tolliasutus võib nõuda ekspordisertifikaadi EXP tõlget ja samuti võib ta nõuda, et koos impordideklaratsiooniga esitatakse ka importija kinnitus selle kohta, et tooted vastavad käesoleva otsuse rakendamiseks ettenähtud tingimustele.

▼B

HALDUSKOOSTÖÖ KORD

Artikkel 6

Vastastikune abi

1. ÜMTd saadavad komisjonile kasutatavate templijäljendite näidised ja nende tolliasutuste aadressid, kes on pädevad väljastama ekspordisertifikaate EXP juhul, kui need erinevad III lisa artiklis 31 sätestatutest. ÜMTd teostavad ekspordisertifikaatide EXP järelkontrolli.

Ekspordisertifikaate EXP aktsepteeritakse ettenähtud korra kohaldamiseks alates kuupäevast, mil komisjon saab selle teabe kätte.

Komisjon edastab selle teabe iga liikmesriigi tollile.

2. Selleks et tagada käesoleva lisa nõuetekohane kohaldamine, abistavad ÜMTd ja ühendus üksteist oma vastavate tolliasutuste kaudu, kontrollides kaupade ekspordisertifikaatide EXP ehtsust ning nendes dokumentides esitatud teabe õigsust.

Artikkel 7

Ekspordisertifikaadi EXP kontroll

1. Ekspordisertifikaatide EXP järelkontrolli teostatakse pisteliselt või siis, kui importiva riigi tolliasutusel tekib põhjendatud kahtlus dokumentide ehtsuses või käesoleva otsuse artikli 36 sätete täitmises.

2. Lõike 1 sätete kohaldamiseks tagastab importiva riigi toll ekspordisertifikaadi EXP ja asjakohased äridokumendid või nende dokumentide koopiad eksportiva ÜMT tollile, vajaduse korral uurimist põhjendades. Järelkontrollitaotluse põhjendusena edastatakse kõik dokumendid ja teave, mille põhjal võib oletada, et ekspordisertifikaadis EXP esitatud andmed on valed.

3. Eksportiva ÜMT toll kontrollib ekspordisertifikaatide õigsust. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha mis tahes kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kui importiva riigi tolliasutus otsustab peatada korra kohaldamise asjaomaste toodete suhtes kontrolli tulemuste selgumiseni, teeb ta ettepaneku tooted importijale vabastada, kui kõik vajalikud ettevaatusabinõud on kasutusele võetud.

5. Kontrolli tulemustest teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele võimalikult kiiresti. Tulemustest peab selguma, kas dokumendid on ehtsad, kas asjakohaseid tooteid võib pidada käesoleva otsuse artikli 36 sätetele vastavaks.

6. Kui põhjendatud kahtluse korral ei saada vastust kümne kuu jooksul pärast kontrolli taotluse kuupäeva või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada, kas kõnealune dokument on ehtne, või kas eksporditavate toodete kohta võib välja anda ekspordisertifikaadi EXP, keeldub kontrolli taotlenud tolliasutus korra kohaldamisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

7. Kui järelkontroll või mis tahes olemasolev teave näitab, et käesoleva lisa sätteid on rikutud, teostab või korraldab ÜMT asjakohase kiirusega omal algatusel või ühenduse nõudmisel uurimise selliste rikkumiste väljaselgitamiseks ja ärahoidmiseks. Komisjon võib nimetatud uurimisest osa võtta.

8. Kontrollimistest tulenevad vaidlused, mida kontrolli taotlenud toll ja kontrollimise eest vastutav toll ei suuda omavahel lahendada, ja käesoleva lisa tõlgendamisega seotud küsimused suunatakse nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2454/93 loodud tolliseadustiku komitee päritolu osakonnale.

▼B

9. Importija ja importiva riigi tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati kõnealuse riigi õigusaktide alusel.

Artikkel 8

Trahvid

Karistus määratakse igale isikule, kes toodete suhtes ettenähtud korra kohaldamiseks koostab või laseb koostada valeandmeid sisaldava dokumendi.

Artikkel 9

Vabatsoonid

Ühendus ja liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ekspordisertifikaadi EXP alusel kaubastatavaid tooteid, mida vedamise ajal hoitakse nende territooriumil asuvates vabatsoonides, ei vahetata muude kaupade vastu või et nendega ei tehta muid toiminguid kui need, mis on ette nähtud toodete riknemise vältimiseks.

Artikkel 10

Lisad

Käesoleva lisa liide moodustab selle lahutamatu osa.

▼B

Liide

Ümberlaadimissertifikaat EXP. 1

1. Ümberlaadimissertifikaat EXP. 1 koostatakse vormil, mille näidis on esitatud käesolevas lisas. See vorm trükitakse ühes või mitmes sellises keeles, milles on koostatud käesolev otsus. Sertifikaadid koostatakse ühes neist keeltest ja kooskõlas ekspordiriigi siseriiklike õigusnormidega ning käsitsi kirjutamisel kasutatakse tinti ja trükitähti.

2. Sertifikaadi suurus on 210 × 297 mm, kusjuures pikkuse lubatud hälve on vahemikus + 8 kuni −5 mm. Kasutatav paber peab olema valge liimitatud kirjapaber, mis ei sisalda puidumassi ja kaalub vähemalt 60 g/m². Paberile trükitakse roheline giljoššmustriga taust, mis toob esile kõik mehaaniliste või keemiliste vahenditega teostatud võltsingud.

3. Eksportiva ÜMT pädevatel asutustel on õigus trükkida sertifikaadid ise või lasta neid trükkida selleks volitatud trükikodades. Viimasel juhul peab igal sertifikaadil olema viide volitusele. Igal sertifikaadil peab olema trükikoja nimi ja aadress või tunnusmärk, mille abil saab trükikoja kindlaks teha. Sertifikaadile peab olema trükitud või muul viisil kantud järjekorranumber, mille järgi saab selle identifitseerida.

▼B

ÜMBERLAADIMISSERTIFIKAAT

1. **Eksportija** (Nimi, täielik aadress, riik)	**EUR.1** **Nr A 000.000** **Enne käesoleva vormi täitmist tutvuda tagaküljel olevate märkustega.**
3. **Kaubasaaja** (Nimi, täielik aadress, riik) (Täitmine vabatahtlik)	2. **Sooduskaubanduses kasutatav sertifikaat** ..... ja ..... vahel (märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)
	4. **Riik, riikide rühm või territoorium, kust tooted pärinevad** / 5. **Sihtriik, riikide rühm või territoorium**
6. **Veo üksikasjad** (Täitmine vabatahtlik)	7. **Märkused**

8. **Kaubaartikli järjekorranumber; Markeering ja numbrid; Pakendite arv ja liik** (1); **Kauba kirjeldus**	9. **Brutomass kilogrammides või muudes mõõtühikutes (l, m³ jne)**	10. **Arve** (Täitmine ei ole kohustuslik)

11. **TOLLI KINNITUSMÄRGE**		12. **EKSPORTIJA DEKLARATSIOON**
Deklaratsioon kinnitatud Ekspordidokument (2) Vorm ..... nr ..... Tolliasutus ...../..... Väljaandjariik .... Kuupäev: .... (Allkiri)	Pitser	Mina, allakirjutanu, kinnitan, et eespool kirjeldatud kaubad vastavad käesoleva sertifikaadi väljaandmiseks ettenähtud tingimustele. Koht ja kuupäev .... (Allkiri)

(1) Pakkimata kauba puhul märkida vastavalt olukorrale esemete arv või sõna "lahtine".
(2) Täidetakse üksnes siis, kui ekspordiriigi või -territooriumi õigusnormid seda nõuavad.

▼B

13. **Järelkontrolli taotlus (kellele):**	14. **KONTROLLITULEMUS**
	Läbiviidud kontroll näitab, et (*) ☐ käesoleva sertifikaadion välja andnud nimetatud tolliasutus ja selles sisalduv informatsioon on õige ☐ käesolev sertifikaat ei vasta ehtsuse ja õigsuse nõuetele (vt lisatud märkusi).
Käesoleva sertifikaadi ehtsust ja õigsust tuleb kontrollida. ..... (Koht, kuupäev) Pitser ..... (Allkiri)	..... (Koht, kuupäev) Pitser ..... (Allkiri)
	(*) Märkida asjakohasesse lahtrisse ×.

MÄRKUSED

1. Sertifikaatidel ei tohi olla kustutusi ega ülekirjutusi. Paranduse korral kriipsutatakse valed andmed läbi ja tehakse vajalikud parandused. Iga sellise muudatuse juurde peab sertifikaadi täitnud isik kirjutama oma nimetähed ja sertifikaadi välja andnud riigi või territooriumi toll peab muudatuse kinnitama.

2. Sertifikaadile märgitud kaubaartiklite vahele ei või jätta tühja ruumi ja iga kaubaartikli ees peab olema järjekorranumber. Viimase kaubaartikli järele tuleb tõmmata horisontaaljoon. Kasutamata ruum tuleb sellisel viisil läbi kriipsutada, et ei oleks võimalik teha hilisemaid lisandusi.

3. Kaupu tuleb kirjeldada kooskõlas kaubandustavadega ja piisavalt üksikasjalikult, et neid oleks võimalik identifitseerida.

▼B

LIIKUMISSERTIFIKAADI EUR.1 TAOTLUS

1. **Eksportija** (Nimi, täielik aadress, riik) (Täitmine vabatahtlik)	**EUR.1** **Nr A 000.000**	
	2. **Sooduskaubanduses kasutatava sertifikaadi taotlus** ..... ja ..... (Märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)	
3. **Kaubasaaja** (Nimi, täielik aadress, riik) (Täitmine vabatahtlik)	4. **Riik, riikide rühm või territoorium, kust tooted pärinevad**	5. **Sihtriik, riikide rühm või territoorium**
6. **Veo üksikasjad** (Täitmine vabatahtlik)	7. **Märkused**	

8. **Kaubaartikli järjekorranumber; Markeering ja numbrid; Pakendite arv ja liik** (1); **Kauba kirjeldus**	9. **Brutomass kilogrammides või muudes mõõtühikutes (l, m³ jne)**	10. **Arve** (Täitmine ei ole kohustuslik)

(1) Pakkimata kauba puhul märkida vastavalt olukorrale esemete arv või sõna "lahtine".

▼B

EKSPORTIJA DEKLARATSIOON

Mina, allakirjutanu, teisel leheküljel kirjeldatud kauba eksportija,

KINNITAN et kõnealune kaup vastab lisatud sertifikaadi väljaandmiseks vajalikele tingimustele;

TÄPSUSTAN järgmisi asjaolusid, mis on võimaldanud tagada kõnealuse kauba vastavuse nimetatud tingimustele:

.....

.....

.....

.....

ESITAN järgmised tõendavad dokumendid (1):

.....

.....

.....

.....

KOHUSTUN esitama asjaomaste asutuste taotluse korral kõik tõendid, mida kõnealused asutused võivad nõuda selleks, et sertifikaati välja anda, ja vajaduse korral lubama, et kõnealused asutused kontrollivad minu raamatupidamist ja eespool nimetatud kauba valmistamisprotsesse;

TAOTLEN nimetatud kaupadele sertifikaadi väljaandmist.

.....
(Koht ja kuupäev)

.....
(Allkiri)

(1) Nt impordidokumendid, kaupade liikumissertifikaadid, tootja deklaratsioonid jne, mis viitavad valmistamisel kasutatud toodetele või samas seisundis reeksporditud kaupadele.

▼B

V LISA

EUROTEABE KORRESPONDENTKESKUSED

Euroteabe korrespondentkeskuste ülesanded

ÜMTdega seoses on euroteabe korrespondentkeskuste ülesanded järgmised:

— levitada teavet ühenduse kohta ÜMTde äriühingutele,

— koguda ÜMTdest sellist teavet, millest võib Euroopa väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele kasu olla, ja edastada seda euroteabekeskustele,

— vastata ÜMTde äriühingute esitatud Euroopa Liitu käsitlevatele üldistele, õigusalastele, haldusalastele ja statistilistele küsimustele,

— vastata Euroopa äriühingute esitatud ÜMTsid käsitlevatele üldistele, õigusalastele, haldusalastele ja statistilistele küsimustele.

Võimalikult põhjaliku vastastikuse teabevahetuse saavutamiseks tagab komisjon, et ühenduse äriühingutele on ÜMTde kohta saadaval samalaadne teave ning samad nõustamis- ja tugiteenused kui need, mida ühendus pakub ÜMTde äriühingutele.

Töövahendid ja teenused

Korrespondentkeskuste käsutuses on või need omandavad järgmised töövahendid ja teenused, et nõuetekohaselt täita oma tööülesandeid:

a) dokumentatsioon: raamatukogu põhikogu loomiseks valitud dokumentide nimekiri (omandada); omandamise tähtaeg ja kulud;

b) spetsiaalne tarkvaraprogramm (omandada) konkreetsete küsimuste kohta dokumendikaustade loomiseks ja haldamiseks ning otsingute tegemiseks olemasolevates kaustades ning dokumendi- ja andmebaasides;

c) andmebaasid: tasuliste andmepankade nimekiri; nende kasutamise tähtajad ja kulud;

d) koolitus: iseõppekursuste materjalid (omandada), koolituskursuste ajakava (ühendusega seonduvad valdkonnad, euroteabekeskuste töö), tasuline andmebaaside kasutamise koolitus ning kõigi euroteabekeskuste ja euroteabe korrespondentkeskuste iga-aastane konverents (reisi- ja majutuskulud kannab euroteabe korrespondentkeskus);

e) ühendus keskameti teabeametnikega, et saada vastuseid ühendusega seotud teabenõuetele;

f) juurdepääs andmebaasile Capitalisation VANS-süsteemi abil: see euroteabekeskuste võrgustiku andmebaas sisaldab küsimusi ja vastuseid peamiselt ühendusega seonduvates valdkondades;

g) elektronpost: euroteabe korrespondentkeskused kasutavad elektronposti ja neil on juurdepääs euroteabekeskuste võrgustiku keskkonnale.

Asutamiskord

1. Ülemeremaa või -territooriumi pädevad ametiasutused esitavad komisjonile taotluse korrespondentkeskuse asutamiseks ja teabe valitud vastuvõtva asutuse kohta käesoleva otsuse artiklis 59 sätestatud viisil.

2. Euroteabe korrespondentkeskuse ja komisjoni vahel sõlmitakse kokkulepe, millega muu hulgas nähakse ette piisavad inimressursid, materiaalsed ja rahalised vahendid.

Vastuvõtva asutuse valikukriteeriumid

Euroteabe korrespondentkeskuste vastuvõtmiseks kandideerivate asutuste valikul kasutatakse järgmisi kriteeriume:

— kandidaatasutuse kogemused ettevõtjate abistamisel ja nõustamisel, ettevõtlussõbralik suhtumine väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatesse,

— representatiivsus kandideeriva maa või territooriumi ettevõtlussektori suhtes,

— Euroopaga seotud teemade tundmine,

▼B

— tahe ja suutlikkus tagada ÜMTde ja ühenduse äriühingutele pakutavate teenuste vastastikkus,

— rahalise sõltumatuse võimalused,

— soov võtta keskusesse tööle hea inglise või prantsuse keele oskuse ja arvutikasutamise kogemusega inimesi,

— nõuetele vastavate arvutite ja sideseadmete kasutamine,

— kohustus teenindada kõiki väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid võrdselt, diskrimineerimata neid seisundi või tegevusvaldkonna põhjal, tehes vajadusel koostööd teiste võrgustikku kuuluvate euroteabekeskuste ja euroteabe korrespondentkeskustega.